

Pohjois-Savon liitto

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 2. vaihe
Merkinnät ja määräykset

Maakuntahallitus 28.3.2023

Sisällys

0.	LUKUOHJE MAAKUNTAKAAVAMERKINTÖIHIN	3
1.	KOKO MAAKUNTAKAAVA-ALUETTA KOSKEVAT SUUNNITTELUMÄÄRÄYKSET	5
2.	KEHITTÄMISPERIAATEMERKINNÄT	7
3.	ALUEEN TAI KOHTEEN ERITYISOMINAISUUTTA KUVAAVAT MERKINNÄT	12
4.	ALUEVARAUS- JA KOHDEMERKINNÄT	17
5.	VIIVAMERKINNÄT	23
6.	JOROISTEN KUNTAA KOSKEVAT MUUT MERKINNÄT JA MÄÄRÄYKSET	26
7.	LIITTEET	29
	7.1 Työssäkäyntialueet	29
	7.2 Osa-aluekartat: Taajamien kulttuuriympäristöt	30
	7.3 Seudullisesti merkittävää vähittäiskauppaa ohjaavat kartat	31

0. LUKUOHJE MAAKUNTAKAAVAMERKINTÖIHIN

Maakuntakaavan tehtävä on ohjata kuntien yleis- ja asemakaavoja. Maakuntakaavassa määritellään tärkeimpien valtakunnallisten, maakunnallisten ja seudullisten alueidenkäyttökysymysten perusratkaisut. Sen oikeusvaikutteisuus kohdistuu viranomaisiin, joiden on suunnitellussaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta, otettava maakuntakaava huomioon, pyrittävä edistämään sen toteuttamista ja katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta kaavan toteuttamista (MRL, 32§). Maakuntakaava ei ole voimassa oikeusvaikutteisten yleis- ja asemakaavojen alueilla, kuin silloin, kun kyseisiä kaavoja muutetaan.

Maakuntakaava on yleispiirteinen kaava. Yleispiirteisyys koskee sekä kaavan sisältöä ja esitystapaa että tulkintaa. Jos alueidenkäyttöön liittyy erityisiä ohjaustarpeita, esimerkiksi rakentamisrajoitus tai eri maankäyttömuotojen yhteensovittamistarve, voidaan esittää yksityiskohtaisia aluerajauksia. Maakuntakaavan aluerajauksetkin tarkentuvat yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa (kuntien yleis- ja asemakaavoissa). Oikeusvaikutteisia asiakirjoja ovat kaavakartat sekä niihin liittyvät merkinnät- ja määräykset liitteineen. Kaavan tulkintaan liittyy olennaisesti myös kaavaselostus, jossa on kuvattu muun muassa kaavaratkaisun perusteluja ja vaikutuksia. Kaavaselostus ei ole oikeusvaikutteinen kaava-asiakirja.

Maakuntakaavaan liittyy koko maakuntaa koskevia suunnittelumääräyksiä. Niiden lisäksi kaavassa käytetään aluevaraus-, kohde-, viiva-, ominaisuus- sekä kehittämisperiaatemarkintöjä, joihin liittyy määräyksiä. Alueella voi olla samanaikaisesti voimassa useita eri merkintöjä. Tulkittaessa päällekkäisten merkintöjen keskinäistä suhdetta on otettava huomioon maakuntakaavan yleispiirteisyys, eri merkintätyyppien luonne ja merkintöihin liittyvät määräykset. Päällekkäisten kaavamerkintöjen suunnittelumääräyksiä tulee tulkita ja toiminnot yhteensovittaa siten, että merkintöjen osoittamat alueidenkäytön periaatteet voivat toteutua.

Kehittämisperiaatemarkinnöillä osoitetaan vyöhykkeitä, alueita ja yhteyksiä, jotka ovat merkittäviä maakunnan tavoitellun kehityksen kannalta, mutta joita ei ole tarkoituksenmukaista osoittaa kohdennettuina aluevarauksina tai viivamerkintöinä kartalla. Kehittämisperiaatemarkintöjä koskevat aluevaraukset on usein tarkoituksenmukaista tutkia kuntatasolla tai muun toteuttavan suunnittelun yhteydessä.

Kehittämisperiaatemarkinnät ovat kaavan muihin merkintöihin nähden päällekkäisiä. Niillä pyritään havainnollistamaan maakunnan strategisia linjauksia, jotka tulevat maakuntasuunnitelmasta ja maakuntaohjelmasta. Kehittämisperiaatemarkinnällä osoitettavan osa-alueen sisälle voi siten sijoittua eri merkinnöin osoitettua alueidenkäyttöä tai alueiden erityisominaisuuksia. Kehittämisperiaatemarkinnät osoittavat alueidenkäytön ja toimintojen alueellisen ulottuvuuden periaatetasoisesti, kun taas aluevaraukset ovat täsmällisiä kannanottoja toiminnoista ja niiden aluetarpeista. Kehittämisperiaatemarkinnällä on osoitettu esimerkiksi valtateiden 5, 9 ja 23 kehittämisvyöhykkeitä.

Aluevarausmerkinnöillä osoitetaan alueen pääasiallinen käyttötarkoitus ja ne ovat toisensa poissulkevia siten, että samalla alueella ei voi samanaikaisesti olla voimassa kahta eri aluevarausmerkintää. Aluevarausmerkinnät voivat olla päällekkäisiä kehittämisperiaatteita tai erityisominaisuuksia osoittavien kaavamerkintöjen, samoin kuin aluevarauksiin rinnasteisten viiva- ja kohdemerkintöjen kanssa.

Erityisominaisuutta kuvaavaa merkintää käytetään osoittamaan vähintään maakunnallisesti merkittäviä osa-alueiden erityisominaisuuksia, joiden säilyttäminen halutaan turvata tai joiden asettamat reunaehdot on otettava huomioon alueiden käyttöä suunniteltaessa. Ominaisuusmerkintää käytetään muun muassa arvokaiden geologisten muodostumien ja mineraalipotentialisuuden osoittamisessa. Ominaisuusmerkintä voi olla päällekkäinen muiden kaavamerkintöjen kanssa.

Aluevarausmerkintöihin rinnasteiset **viiva- ja kohdemerkinnät** ovat aluevarausmerkinnöistä poiketen kaavan muihin merkintöihin nähden päällekkäisiä. Kohdemerkintöjä käytetään kaavan mittakaavaan nähden pieniä alueita osoitettaessa tai kun korostetaan merkinnän yleispiirteisyyttä, jolloin tarkempi määrittely tehdään

vasta yksityiskohtaisemmissa kaavoissa. Viivamerkinnoilla esitetään esimerkiksi liikenneyhteyksiä ja yhdyskuntateknisiä verkostoja.

Maakuntakaavan merkintöihin liittyy **suunnittelumääräyksiä, suojelumääräyksiä, näitä kevyempiä suunnitteluohjeita ja tavoitteellisia kehittämisperiaatteita**. Suunnittelumääräyksillä ohjataan kuntien kaavoitusta ja muuta eri viranomaisten alueidenkäyttöä koskevaa suunnittelua. Suunnittelumääräyksellä ei kuitenkaan voida velvoittaa kuntaa tai muuta viranomaista maakuntakaavaa toteuttavan suunnittelun aloittamiseen. Suunnittelumääräyksiä rinnalla voidaan käyttää myös kevyempää suunnitteluohjetta tai tiukempaa oikeusvaikutteista suojelumääräystä.

Merkinnän kuvauksella (teksti, joka on merkinnän nimen jälkeen) selvennetään merkinnän tarkoitusta, mutta sillä ei ole oikeusvaikutuksia.

Tiettyihin maakuntakaavan merkintöihin liittyy MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. Tällaisia merkintöjä ovat muun muassa virkistys- ja suojelualueet sekä osa liikennettä ja teknistä huoltoa koskevista merkinnöistä. Jos merkintään liittyy rakentamisrajoitus, on asiasta maininta merkinnän kuvauksen yhteydessä.

1. KOKO MAAKUNTAKAAVA-ALUETTA KOSKEVAT SUUNNITELUMÄÄRÄYKSET

Ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutuminen

Ilmastonmuutoksen hillintä on otettava huomioon kaikessa alueidenkäyttöön ja liikenteeseen liittyvissä toimenpiteissä koko maakunnan alueella. Metsien ja viheralueiden hiilinieluja on kasvatettava, viljelyalueiden hiilensidontaa on parannettava, suoalueiden hiilivarastot tulee kartoittaa ja säilyttää luonnontilaisina.

Sään ääri-ilmiöiden lisääntymisen aiheuttamiin muutoksiin tulee varautua maankäytönsuunnittelussa. Tulva-, sortuma- ja vyörymävaara-alueet on osoitettava yleis- ja asemakaavoissa joko alueina tai rakentamisrajoituksina erityisesti Iisalmen, Kuopion, Varkauden ja Kiuruveden keskustaajamissa. Rakennuspaikoja ei saa suunnitella sijoitettavaksi alueille, joilla on tulvan, sortuman tai vyörymän vaaraa. Myös liikenneväylät on suunniteltava kestämaan sään ääri-ilmiöitä.

Pintavesien ekologinen tila

Kaikissa vesistöihin suoraan tai välillisesti kohdistuvissa toimissa on parannettava pintavesien ekologista tilaa. Tavoitteena Pohjois-Savon alueella on nostaa pintavesien ekologinen tila hyväksi tai erinomaiseksi kaikilla vesistöillä v. 2040 mennessä. Turvemaiden metsäojitusten aiheuttamia vesistö päästöjä on vähennettävä. Vesistöjen sisäistä kuormitusta vähennetään vesistökunnostuksilla. Taajamien hulevesien halluunotossa ja käsittelyssä tulee järjestää imeytysalueita. Laajoja asfalttikenttiä on korvattava vettä läpäisevillä pinnoilla.

Turvetuotanto

Turvetuotantoa ohjataan jo luvitetuille, käytössä oleville ja käyttöön valmistelluille alueille. Uusien tuotantoalueiden tulee sijoittua ei-luonnontilaisille turvemaidelle. Turvetuotantoalueiden suunnittelussa ja ympäristöluvituksessa on huolehdittava luonnonarvojen säilymisestä eikä toiminnasta saa aiheutua haitallisia vesistö-, pöly- tai muita ympäristöhaittoja. Tuotantoalueet on ennallistettava käyttövaiheen jälkeen. Jälkikäyttönä voi olla esim. energiakasvien viljely, kosteikkoalueet tai aurinkovoimakentät.

Kulttuuriympäristö

Alueidenkäyttöä suunniteltaessa on kiinnitettävä huomiota maakunnan arkeologiseen kulttuuriperintöön ja sen ennakoivaan inventointiin mm. muinaisjäännösten ja historiallisen ajan muinaisjäännöspotentiaalinen kartoittamiseen. Lisäksi on kiinnitettävä huomiota rakennetun kulttuuriympäristön päivysinventointien ja modernin aikakauden kohteiden inventointitarpeeseen.

Potentiaaliset tuulivoima-alueet

Yli 50 metriä (kokonaiskorkeus maanpinnasta) korkeista tuulivoimaloista tulee aina pyytää erillinen lausunto Pääesikunnalta. Myös alle 50 metriä (kokonaiskorkeus maanpinnasta) korkeista pientuulivoimaloista tulee pyytää Pääesikunnan lausunto, mikäli kiinteistö, jolle voimala rakennetaan, rajoittuu Puolustusvoimien käytössä olevaan alueeseen.

Tuulivoima-alueita suunniteltaessa tulee turvata puolustusvoimien toimintaedellytykset sekä ottaa erityisesti huomioon puolustusvoimien toiminnasta, kuten tutkajärjestelmistä ja radioyhteyksien turvaamisesta johtuvat rajoitteet.

Tuulivoima-alueiden maakunnalliset tai ylimaakunnalliset yhteisvaikutukset on selvitettävä, kun tuulivoimahanke sijoittuu olevien tai muiden suunniteltujen tuulivoima-alueiden läheisyyteen. Suunnittelussa on otettava huomioon tuulivoima-alueiden ympäristövaikutukset, erityisesti maisemaan, kulttuuriympäristöön, luontoon ja elinympäristöön kohdistuvat vaikutukset.

Paikallisesti merkittävien (alle 7 voimalaa) tuulivoima-alueiden suunnittelu on mahdollista myös maakuntakaavassa osoitettujen tuulivoimapotentiaalisten alueiden ulkopuolella. Tämä edellyttää, että maakuntakaavan muita keskeisiä tavoitteita ei vaaranneta.

Maakunnan työssäkäyntialueet

Iisalmen, Keiteleen, Kuopion, Varkauden ja Vieremän työssäkäyntialueiden liikennejärjestelmiä tulee kehittää siten, että kestävä liikkuminen, joukkoliikenteen palvelutarjonta, liikenneturvallisuus, liikenteen sujuvuus ja kaikkien käyttövoimavaihtoehtojen saatavuus parantuvat.

Vähittäiskaupan suuryksiköt (voimassa Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 1. vaiheesta. Muutos koskee Joroisten kuntaa sekä muiden kuntien osalta päivitettyjä aluerajauksia)

Seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alarajat ovat seuraavat, ellei selvitysten perusteella toisin osoiteta:

	Maakuntakaavojen alueet, joilla seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alaraja muu kuin 4000 k-m ²	Seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alaraja
Tilaa vaativa erikoiskauppa		
Kuopio	A 11.001, TP 11.801, TP 11.811, TP 11.814, T 11.800	12000
Iisalmi	A 21.001, TP 21.810, T 21.801, T 21.803	7000
Joroinen	A 4.001	5000
Siilinjärvi	A 13.001, TP 13.810	7000
Varkaus	A 51.001, TP 51.801, T 51.800	7000
Lapinlahti	A 24.001	5000
Leppävirta	A 52.001, T 52.801	5000
Kiuruvesi	A 23.001, T 23.800	5000
Suonenjoki	A 31.001	5000
Muu erikoiskauppa		
Kuopio	A 11.001, TP 11.801, TP 11.811, TP 11.814, T 11.800	5000

Muilla kuin edellä mainituilla alueilla seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alaraja on 4000 k-m² koko maakunnassa. Päivittäistavarakaupassa seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alaraja on 4000 k-m². Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee edistää kaupan kilpailun toteutumista.

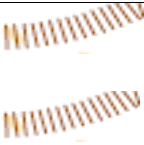
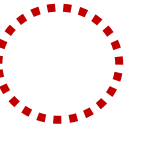
Taajamatoimintojen alueet (voimassa Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 1. vaiheesta)

Yksityiskohtaisessa suunnittelussa on turvattava mahdollisuus hyvien ja yhtenäisten peltoalueiden tuotantokäyttöön.

Geoenergia (voimassa Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 1. vaiheesta)

Yksityiskohtaisessa suunnittelussa uusia, erityisesti kaukolämpöverkoston ulkopuolella sijaitsevia asuin-, kauppa-, teollisuus- ja työpaikka-alueita suunniteltaessa on pyrittävä selvittämään geoenergian ja/tai muiden uusiutuvien energiankäyttömuotojen hyödyntämismahdollisuudet.

2. KEHITTÄMISPERIAATEMERKINNÄT

	<p>VIITOSKÄYTÄVÄN, YSIKÄYTÄVÄN JA 23-KÄYTÄVÄN KEHITTÄMISVYÖHYKKEET</p> <p>Merkinnällä osoitetaan pääväyläasetuksen mukaisten valtatie 5 ja Savon radan, valtatie 9 sekä valtatie 23 ja Pieksämäki-Varkaus-Joensuu radan muodostamat ylimaakunnalliset kehittämissuunnitelmat. Viitoskäytävä on osoitettu myös Etelä-Savon maakuntakaavassa (2016) ja Kainuun vaihemaa-kuntakaavassa 2030 (2016) sekä yksikäytävä Keski-Suomen maakuntakaavassa (2017) ja Pohjois-Karja-lan maakuntakaavassa (2020).</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i></p> <p>Vyöhykkeitä kehitetään elinvoimaisina kansainvälisinä kehitys- ja liikennekäytävinä, joiden maankäytön suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota pitkämatkaisen liikenteen sujuvuuteen ja turvallisuuteen, joukkoliikenteen ja kestävä liikunnan edistämiseen, liikenteen ja matkailun palveluihin sekä yritystoiminnan edistämiseen. Lisäksi huomiota tulee kiinnittää liikenneympäristön laatuun ja liikenteen haittojen vähentämiseen. Kehittämissuunnitelmissa tulee ottaa huomioon myös ekologien yhteyksien jatkuvuus. Viitoskäytävän ja Ysikäytävän kehittämisessä on otettava huomioon, että valtatie 5 ja 9 sekä Savon rata kuuluvat yleiseurooppalaiseen TEN-T kattavaan verkkoon.</p> <p>Maankäytön suunnittelussa on otettava huomioon lentoliikenteen, korkealuokkaisen maantie- ja rautatieliikenteen sekä energia- ja tietoliikennelinjojen tilavaraukset ja rajoitukset ympäröivälle maankäytölle.</p> <p>Vyöhykkeillä tulee parantaa liikenteen turvallisuutta, sujuvuutta ja kaikkien käyttövoimavaihtoehtojen saatavuutta sekä turvata taajamajoukkoliikenteen kehittämissuunnitelmat.</p>
	<p>KAUPUNKIKEHITTÄMISEN KOHDEALUE</p> <p>Merkinnällä osoitetaan Kuopion, Iisalmen ja Varkauden kohdealueet lähikuntineen.</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i></p> <p>Kohdealueilla on alue- ja yhdyskuntarakenteen yksityiskohtaisemman suunnittelun tarvetta, jonka yhteydessä määritellään tarkemmin erilaisten maankäyttötarpeiden mitoitus, yhteensovittaminen sekä yksityiskohtaisemmat aluerakenteen kehittämissuunnittelutarpeet. Kohdealueilla tulee edistää elinympäristöjen toimivuutta ja taloudellisuutta hyödyntämällä ja eheyttämällä olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta. Alueilla tulee pyrkiä vähentämään liikennetarvetta, parantamaan liikenneturvallisuutta sekä edistämään joukkoliikenteen sekä kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon seudullisen yhteistyön tarpeet erityisesti liikennejärjestelmän kehittämisessä.</p> <p>Kuopion seudun ydinalueen kehittyminen valtakunnallisesti vetovoimaiseksi, yhdyskuntarakenteeltaan ja kaupunkikuvaltaan korkeatasoiseksi koulutuksen, osaamisen, yritystoiminnan, kaupallisten, erityisesti erikoiskaupan palvelujen sekä matkailu- ja vapaa-aikapalvelujen alueeksi tulee turvata yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Alueen kehittämisessä ja maankäytön suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota kävelyn ja pyöräilyn, joukkoliikenteen, raideliikenteen ja vesiliikenteen edistämiseen siten, että siirtymiset eri kulku- ja kuljetusmuotojen välillä ovat joustavat.</p> <p>Iisalmen ja Varkauden seutujen vahvuuksia on mm. monipuolinen vientiteollisuus niin elintarvikkeissa kuin korkean teknologian tuotteissa. Kohdealueilla tulee huolehtia teollisuus- ja työpaikka-alueiden riittävästä tonttitarjonnasta, varmistaa vetovoimaisen keskustan kehittäminen sekä monipuoliset ja houkuttelevat palvelut.</p>

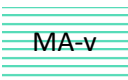
	<p>KAUPUNKIVERKKO Merkinnällä osoitetaan ylimaakunnallinen maaseutukaupunkien verkko, joka yhdistyy Pohjois-Pohjanmaalla olevaan Oulun eteläisen alueen kaupunkiverkkoon.</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa kaupan ja muiden palvelujen, elinkeinoelämän, asutuksen, liikenteen ja virkistystoimintojen sijoittelussa on pyrittävä tehostamaan verkostokaupungin olemassa olevien yhdyskuntien alueidenkäyttöä kuntien välisellä yhteistyöllä ja työnjaolla.</p>
	<p>KUOPIO-SIILINJÄRVI-TAHKO MATKAILUN KEHITTÄMISKÄYTÄVÄ Merkinnällä osoitetaan matkailun kannalta keskeinen yhteys Kuopion ja Pohjois-Savon suurimman matkailukeskuksen Tahkon välillä. Kehittämiskäytävään kuuluu Kuopion ja Siilinjärven matkailukohteiden verkostoa sekä kestäväää saavutettavuutta tukeva liikennejärjestelmä.</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Matkailukeskusten ja -alueiden verkottumista tulee kehittää niin, että muodostuu toimivia palvelukokonaisuuksia. Kehittämiskäytävän suunnittelussa on otettava huomioon erityisesti kehittyvän matkailun tarvitsema seudullinen liikennejärjestelmä ja sen edellyttämä maankäytön suunnittelu.</p>
	<p>MATKAILUN VETOVOIMA-ALUE Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja valtakunnallisesti merkittävät matkailun, asumisen ja virkistystoiminnan aluekokonaisuudet. Niihin sisältyvät itse matkailukohteet lähialueineen sekä siihen liittyvät suojelu- ja muut alueet, joista on mahdollista kehittää matkailu- ja virkistystoimintaa palveleva laaja kokonaisuus.</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Matkailun vetovoima-alueiden verkottumista alueen palveluntuottajien kanssa tulee kehittää niin, että muodostuu toimivia palvelukokonaisuuksia. Matkailun kehittämisessä ja alueen käytön suunnittelussa tulee edistää yhteistyöllä yksityisten ja julkisten toimijoiden kesken suojelualueverkoston, rakennetun kulttuuriympäristön, arvokkaiden maisema-alueiden sekä arkeologisen kulttuuriperinnön kulttuurisesti ja ekologisesti kestäväää hyödyntämistä. Vyöhykkeen kestäväää saavutettavuutta tulee edistää. Tervossa Eerikkala-kuntakeskus-Lohimaa-Huuhatajankosken alueella tulee yhteensovittaa ja yhdistää asumista, loma-asumista, matkailua ja muuta elinkeinotoimintaa. Leppävirralla Sorsakoski-kuntakeskus-Konnuksen alueella tulee huolehtia merkittävästä rakennetusta kulttuuriympäristöstä ja alueen monipuolisista palveluista.</p>
	<p>MATKAILUN VETOVOIMAKOHDE Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja valtakunnallisesti merkittävät matkailun vetovoimakohteet, joista on mahdollista kehittää matkailu- ja virkistystoimintaa palveleva kokonaisuus.</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Matkailun vetovoimakohteiden verkottumista alueen palveluntuottajien kanssa tulee kehittää niin, että muodostuu toimivia palvelukokonaisuuksia. Matkailun kehittämisessä tulee edistää suojelualueverkoston, rakennetun kulttuuriympäristön, arvokkaiden maisema-alueiden sekä arkeologisen kulttuuriperinnön kulttuurisesti ja ekologisesti kestäväää hyödyntämistä.</p>

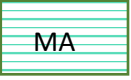
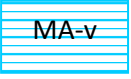
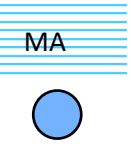

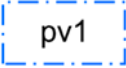
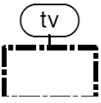
	<p>MATKAILUN JA VIRKISTYKSEN KEHITTÄMISVYÖHYKKEET Merkinnällä osoitetaan virkistys- ja luontomatkailun alueita ja sellaisiksi soveltuvia vähintään seudullisesti merkittäviä alueita. Vyöhykemerkin tarkoitus on korostaa alueen virkistysarvoa ja tuoda tämä näkökulma huomioon otettavaksi alueen suunnittelussa.</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Matkailun ja virkistyskäytön kehittämisessä sekä alueen käytön suunnittelussa tulee edistää ylikunnallisella yhteistyöllä yksityisten ja julkisten toimijoiden kesken suojelualueverkoston, rakennetun kulttuuriympäristön, arvokkaiden maisema-alueiden sekä arkeologisen kulttuuriperinnön kulttuurisesti ja ekologisesti kestävää hyödyntämistä. Vyöhykkeen kestävä saavutettavuutta tulee edistää.</p>
	<p>VESIMATKAILUN KEHITTÄMISALUE Vesimatkailun kehittämisalueina osoitetaan maakunnallisesti merkittävät järvi- ja rantalueet saariseen, joiden kehittämistarpeet kohdistuvat ensisijaisesti järviluontoon liittyvien aktiviteettien, kuten järvimatkailun, veneilyn, melonnan ja kalastuksen edistämiseen. Kehittämisalueeseen kuuluu myös erityisiä alueita, joilla yhdistyy asuminen, loma-asuminen, matkailu ja virkistys.</p> <p><i>Suunnitteluohje:</i> Matkailun kehittämisessä ja alueen käytön suunnittelussa alueilla tulee edistää suojelualueverkoston, arvokkaiden maisema-alueiden ja arkeologisen kulttuuriperinnön kulttuurisesti ja ekologisesti kestävä hyödyntämistä. Vesimatkailun kehittämisalueen kestävä saavutettavuutta tulee edistää kansallisen kaupunkipuiston saaristossa Kallavedellä sekä Rasvangan ja Suvasveden saaristossa. Saaristossa on tarve rantautumispaikoille ja päivämattailijoiden tukikohtille. Varkaudessa sijaitsevien Natura-alueiden kohdalla tulee ottaa huomioon erittäin uhanalaisen saimaannorpan esiintyminen. Saimaanorpan leviäminen pohjoisemmaksi on mahdollista tulevaisuudessa.</p>
	<p>MAASEUDUN KEHITTÄMISVYÖHYKE: RUJANTUOTANNON YDINALUEET Merkinnällä osoitetaan elinvoimaisen maatalouden ja alkutuotannon ydinalueita. Alueisiin kohdistuu elinvoimaisen maaseudun, maaseutuelinkeinojen ja kiertotalouden kehittämiseen sekä luonnon monimuotoisuuden parantamiseen ja päästöjen vähentämiseen liittyviä tarpeita. Merkinnällä on tunnistettu nykyisiä maidon-, lihan- ja marjatuotannon alueita.</p> <p><i>Suunnitteluohje:</i> Alueen suunnittelussa varmistetaan maa- ja metsätalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toiminta- ja kehittämisedellytykset sekä turvataan hyvien ja yhtenäisten metsä- ja peltoalueiden säilyminen maaseutuelinkeinojen käytössä. Liikennejärjestelmän kehittämisessä tulee huomioida maitotalouksiin suuntautuva raskas liikenne. Pitkän aikavälin tavoitteena on päästöjen vähentäminen mm. lisäämällä nurmiviljelyä, vähentämällä uusien turvemaiden ottamista viljelykäyttöön ja ennallistamalla olevia turvemaiden viljelyalueita. Biomassojen käyttöä biokaasuksi edistetään.</p>
	<p>EKOLOGINEN YHTEYS Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät ekologiset yhteydet. Nämä voivat olla maa- ja metsätalouksikäytössä olevia alueita. Ekologiset yhteydet kytkevät maakunnallisesti merkittäviä luontoarvoja omaavia alueita toisiinsa. Ekologinen yhteys turvaa lajiston liikkumis- ja leviämismahdollisuuksia.</p>

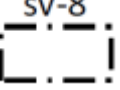
	<p><i>Kehittämisperiaate:</i> Yhteyden säilyminen turvataan välttämällä alueen pirstomista muulla maankäytöllä siten, että muodostuu vaikutuksiltaan laajoja, pysyviä tai pitkäkestoisia epäjatkuvuuskohtia. Ekologiseen yhteyteen vaikuttavan suunnittelun tai lupaa edellyttävän toimenpiteen yhteydessä on huolehdittava, että maakunnallisesti merkittävä ekologinen yhteys säilyy tai toteutuu jatkuvuuden turvaavalla tavalla.</p>
	<p>LUONNON YDINALUEET Merkinnällä osoitetaan Natura 2000 -alueiden ja luonnonsuojelualueiden keskittymiä sekä muita maakunnallisesti merkittäviä monimuotoisimpia luontoalueita ja järviluontokokonaisuuksia.</p> <p><i>Suunnitteluohje:</i> Alueiden käytössä tulee edistää luonnon monimuotoisuuden säilymistä ja luonnonsuojelualueiden keskinäistä kytkeytyneisyyttä.</p>
	<p>TAAJAMATOIMINTOJEN KEHITTÄMISVYÖHYKE Merkinnällä osoitetaan maakunnan suurimmat monipuolisen palvelutarjonnan taajamat. Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeillä yhdyskuntarakenteen kehittämisellä on erityistä merkitystä koko maakunnan kannalta. Vyöhyke kattaa alueidenkäytön maakunnallisesti merkittävää yhteensovittamista edellyttävät asumiseen, palvelu-, teollisuus- ja työpaikkatoimintoihin sekä muihin toimintoihin kuten virkistykseen, luonnonsuojeluun ja liikenteelle ja logistiikalle varattavat alueet. Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeet sisältävät pääosin olemassa olevia taajamia, joilla yhdyskuntarakenne on jo nykyisellään kestävä tai kehitettävissä sellaiseksi. Vyöhyke sisältää eri luonteisia osa-alueita rakentamattomista tehokkaasti rakennettuihin. Vyöhykkeen alueelle sijoittuvat aluevaraukset ja muut maakuntakaavamerkinnot osoittavat maakunnallisia intressejä tai reunaehtoja, jotka tulee ottaa huomioon kyseisen osa-alueen tarkemmassa suunnittelussa.</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen yhdyskuntarakennetta tulee kehittää ja tehostaa nykyiseen rakenteeseen tukeutuen ja joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä parantaen. Kehittämisvyöhykettä tulee suunnitella asumiseen, ympäristöönsä soveltuvien työpaikkatoimintojen sekä näihin liittyvien palveluiden ja toimintojen alueena. Uusi rakentaminen ja muu maankäyttö on sopeutettava suunnittelulla ympäristöönsä tavalla, joka eheyttää yhdyskuntarakennetta ja tukeutuu kestävään liikkumiseen, vahvistaa taajaman omaleimaisuutta ja turvaa ympäristö-, virkistys-, luonto- ja kulttuuriarvot. Vyöhykkeen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava päivittäisten palveluiden saatavuus, riittävät ulkoilu- ja lähivirkistysmahdollisuudet sekä kävely- ja pyöräily-yhteydet seudullisille virkistysalueille. Vyöhykkeen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee edistää ekologisen verkoston kytkeytymistä niin vyöhykkeen sisällä kuin sen ulkopuolelle. Lisäksi on huolehdittava siitä, ettei hanke tai suunnitelma yksinään tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa heikennä merkittävästi Natura 2000-verkoston kuuluvien alueiden perusteena olevia luonnonarvoja. Suunnittelussa on erityisesti otettava huomioon vaikutukset Natura-alueiden pohjavesi- ja pintavalumaolosuhteisiin, maaston kulumiseen, pienilmastoon ja ekologisten yhteyksien säilymiseen. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota hulevesien hallintaan ja varauduttava sään ääri-ilmiöihin.</p> <p>Seudullisten vähittäiskaupan suuryksiköiden koon alarajat osoitetaan <i>Merkinnät- ja määräykset</i> -asiakirjan liitekartoissa Iisalmen, Kuopion, Siilinjärven ja Varkauden osalta.</p>

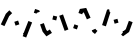

	<p>YHDYSKUNTARAKENTEEN LAAJENEMISSUUNTA Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät taajamien yhdyskuntarakenteen laajenemissuunnat.</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Yhdyskuntarakenteen laajentamista suunniteltaessa tulee turvata virkistys- ja ekologiset yhteydet, luontoarvot, maisemalliset arvot sekä liikenteelliset edellytykset uusien alueiden toteuttamiselle.</p>
	<p>YHDYSKUNTARAKENTEEN EHEYTTÄMISTARVE Merkinnällä osoitetaan sellaiset yhdyskuntarakenteen ja toimivan raidejoukkoliikenteen kehittämisen kannalta tavoiteltavat eheyttämistarpeet, joilla on maakunnallista merkitystä.</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Aluetta kehitetään joukkoliikenteeseen ja erityisesti raideliikenteeseen tukeutuvana, tehokkaasti rakennettuna taajama- tai keskustatoimintojen alueena. Alueen suunnittelussa on otettava huomioon liityntäpysäköinti.</p>
	<p>TIELIIKENTEEN YHTEYSTARVE Merkinnällä osoitetaan ne tieyhteydet, joiden tarve on todettu, mutta joiden sijaintia ei ole yksityiskohtaisesti suunniteltu tai toteuttamiseen liittyy niin huomattavaa epävarmuutta, ettei ohjeellisen tai vaihtoehtoisen tielinjauksen osoittaminen ole mahdollista.</p>
	<p>VESILIIKENTEEN YHTEYSTARVE Merkinnällä osoitetaan sellaisia vesiliikenteen yhteyksiä, joiden tarve on todettu, mutta joiden sijaintia ei ole yksityiskohtaisesti suunniteltu.</p>
	<p>JOUKKOLIIKENTEEN KEHITTÄMISVYÖHYKE Merkinnällä osoitetaan maakunnan joukkoliikenteen kehittämisvyöhyke, jonka ydinalue kattaa Iisalmi-Kuopio-Varkaus- ja Kuopio-Suonenjoki -välin. Merkinnän tavoitteena on tukea alueen joukkoliikenteen kehittämistä kilpailukykyiseksi vaihtoehdoksi henkilöautolle niin työ- kuin asiointiliikenteessä. Merkinnän toinen taso tavoittaa kaikki kuntakeskukset.</p> <p><i>Suunnittelumääräys kummallekin vyöhykkeelle:</i> Ydinalueen kehittämisessä tulee kiinnittää vuorotarjonnan ohella erityistä huomiota pysäkkien esteettömyyteen, turvallisuuteen ja pysäkkipalveluiden laatuun sekä liikenteen ja matkaketjujen sujuvuuteen. Lähi-/taajamajoukkoliikenteen pitkän aikavälin kehittämisen edellytykset on turvattava.</p> <p><i>Suunnittelumääräys ydinvyöhykkeelle:</i> Alueen käytön suunnittelussa on otettava huomioon joukkoliikennekaupungin suunnitteluperiaatteet.</p>
	<p>KIERTOTALOUDEN KEHITTÄMISALUE Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät kiertotalouden kehittämisalueet.</p>

	<p>3. ALUEEN TAI KOHTEEN ERITYISOMINAISUUTTA KUVAAVAT MERKINNÄT</p>
	<p>LAAJAT METSÄPEITTEISET ALUEET Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät laajat metsäpeitteiset alueet. Alueidenkäytön suunnittelussa on tavoitteena säilyttää metsäkokonaisuudet mahdollisimman yhtenäisinä. Yhtenäisyys turvataan välttämällä alueiden pirstomista muulla maankäytöllä. Alueilla edistetään luonnon monimuotoisuutta.</p>
	<p>HARJU-, KALLIO- TAI MOREENIALUE Merkinnällä osoitetaan alueet, joilla saattaa olla maa-aineslain 3§:n tarkoittamia maisemaan liittyviä arvoja.</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen maankäyttöä suunniteltaessa tulee erityisesti ottaa huomioon alueen maisemalliset arvot ja harju-, kallio- tai moreenimuodostuman luonteenomaiset piirteet, ympäröivä vesi- tai kulttuurimaisema sekä pohjaveden suojelu.</p> <p>Ennen alueilla tehtävää maa-ainestenottoa tulee olla hyvissä ajoin yhteydessä museoviranomaiseen, jotta arkeologisen inventoinnin tarve voidaan arvioida.</p> <p>Alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava siitä, ettei hanke tai suunnitelma yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa luonnonsuojelulain 65 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä alueella olevien tai siihen rajautuvien Natura 2000- verkostoon kuuluvien alueiden perusteena olevia luonnonarvoja. Suunnittelussa on erityisesti otettava huomioon vaikutukset Natura-alueiden kasvillisuuteen ja veden laatuun.</p>
	<p>MINERAALIPOTENTIAALINEN ALUE Merkinnällä osoitetaan erittäin hyvän potentiaalisuuden metallimalmi- ja teollisuusmineraalialueita. Alueella on poikkeuksellisen runsaasti tunnettuja esiintymiä ja/tai ne ovat vanhojen kaivosten lähiympäristöä. Lisämerkinnällä ek-1 osoitetuilla alueella on erityistä yhteensovittamisen tarvetta asumisen, vapaa-ajanasumisen, matkailun, luontoarvojen tai muun merkittävän erityispiirteen kanssa.</p> <p><i>Kehittämisperiaatteet:</i> Mikäli alueen mineraalipotentialin hyödyntämistä edistetään, sovitetaan toiminta yhteen muun maankäytön kanssa ja otetaan huomioon alueiden erityispiirteet sekä toiminnan sosiaaliset ja ympäristövaikutukset. Myös alueen maiseman erityispiirteet otetaan huomioon.</p> <p>Alueidenkäytön suunnittelussa on huolehdittava siitä, ettei hanke tai suunnitelma yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa luonnonsuojelulain 65 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä Natura 2000- verkostoon kuuluvien alueiden suojeluperusteena olevia luonnonarvoja.</p>
	<p>VALTAKUNNALLISESTI ARVOKAS MAISEMA-ALUE Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston päätöksen mukaiset valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet, VAMA 2021 (MA-v).</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen tai kohteen suunnittelussa on otettava huomioon maisema-alueen tai maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön kokonaisuudet ja ominaislaatu. Alueen erityispiirteitä tulee vaalia.</p>

	Valtakunnallisesti merkittävien alueiden suunnittelussa on pyydettävä lausunto alueelliselta ympäristöviranomaiselta ja museoviranomaisilta.
	<p>MAAKUNNALLISESTI ARVOKAS MAISEMA-ALUE</p> <p>Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (MA).</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen tai kohteen suunnittelussa on otettava huomioon maisema-alueen tai maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön kokonaisuudet ja ominaislaatu. Alueen erityispiirteitä tulee vaalia. Maakunnallisesti merkittävien alueiden suunnittelussa on pyydettävä lausunto alueelliselta ympäristöviranomaiselta ja museoviranomaisilta.</p>
	<p>KULTTUURIYMPÄRISTÖN VAALIMISEN KANNALTA VALTAKUNNALLISESTI TÄRKEÄ ALUE TAI KOHDE</p> <p>Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön alueet ja kohdet eli RKY-kohteet (MA-v, ma-v).</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen tai kohteen suunnittelussa on otettava huomioon rakennetun kulttuuriympäristön kokonaisuudet ja ominaislaatu. Alueen tai kohteen erityispiirteitä tulee vaalia. Valtakunnallisesti merkittävien alueiden suunnittelussa on pyydettävä lausunto alueelliselta ympäristöviranomaiselta ja museoviranomaisilta. Yksityiskohtaisessa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota inventointien ajantasaisuuteen sekä kulttuuriympäristön vaalimisen osalta vanhentuneiden asema- ja yleiskaavojen päivittämiseen.</p>
	<p>KULTTUURIYMPÄRISTÖN TAI MAISEMAN VAALIMISEN KANNALTA MAAKUNNALLISESTI TÄRKEÄ ALUE TAI KOHDE</p> <p>Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön alueet ja kohdet (MA, ma) sekä perinteisen maatalouden ja karjanhoidon muovaamat perinnebiotoopit (ma-b). Merkintä nostaa esille maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön, jonka suojelu- tai säilymisedellytykset ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa.</p> <p><i>Suunnittelumääräys MA- ja ma-merkinnöille:</i> Alueen tai kohteen suunnittelussa on otettava huomioon rakennetun kulttuuriympäristön kokonaisuudet ja ominaislaatu. Alueen tai kohteen erityispiirteitä tulee vaalia. Yksityiskohtaisessa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota inventointien ajantasaisuuteen sekä kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta vanhentuneiden asema- ja yleiskaavojen päivittämiseen. Rakennusten säilyttävään korjaamiseen tulee pyrkiä myös rakentamisen päästövaikutusten vuoksi. Modernin aikakauden, eli 1960–1990-luvun, rakennusten kohdalla on otettava huomioon niiden tyyppilliset rakennustekniset ja materiaaleihin liittyvät haasteet.</p> <p><i>Suunnittelumääräys MA-b ja ma-b-merkinnöille:</i> Alueen tai kohteen suunnittelussa ja käytössä tulee edistää kohteen kulttuuri- ja luonnonperintöarvojen säilymistä. Kohteisiin merkittävästi vaikuttavissa hankkeissa on varattava alueelliselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle tilaisuus antaa lausunto.</p>
	<p>KAUPUNKIKUVAN KANNALTA MAAKUNNALLISESTI TÄRKEÄ ALUE</p> <p>Merkinnällä osoitetaan kaupunkikuvan kannalta maakunnallisesti merkittävät alueet. Maakunnallisen merkityksen perusteena ovat asemakaavallinen ratkaisu, rakennetun ympäristön mittakaava, eheys ja kerroksellisuus.</p>

	<p><i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen tarkemmassa suunnittelussa tulee vaalia alueen kaupunkikuvaa. Uudisrakentaminen, korvaava ja täydentävä rakentaminen tulee sopeuttaa alueen mittakaavaan. Asemakaavallisia ratkaisuja tulee myös vaalia. Esim. torialueen kokoa, muotoa ja rajautumista ei tule muuttaa ilman pakottavaa syytä.</p>
	<p>TAAJAMAN KULTTUURIMYMPÄRISTÖ Merkinnän alueella sijaitsevat rakennetun kulttuuriympäristön kohteet ja -alueet on esitetty osa-aluekohtaisissa liitekartoissa maakuntakaavan mittakaavan vuoksi.</p>
 N sl	<p>NATURA 2000 -VERKOSTOON KUULUVA ALUE Merkinnällä on osoitettu Natura 2000 -ohjelmaan sisältyvät alueet. Alueet on osoitettu SL-, S-, MU-, MY- ja V-aluevarauksin.</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Natura-alueiden ja niiden viereisten alueiden käytön suunnittelussa sekä ekologista yhteyttä koskevalla alueella (kehittämisperiaatemerkintä) on huolehdittava siitä, ettei hanke tai suunnitelma yksinään tarkasteltuna tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa luonnonsuojelulain 65 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä Natura 2000-verkoston kuuluvien alueiden perusteena olevia luonnonarvoja.</p>
 pv	<p>POHJAVESIALUE Merkinnällä osoitetaan vedenhankinnan kannalta tärkeät tai vedenhankintaan soveltuvat pohjavesialueet. Merkinnällä osoitetaan myös pohjavesialueet, joiden turvaaminen on pintavesi- ja maaekosysteemin kannalta tarpeellista (E-luokka).</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Aluetta koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, etteivät ne vaaranna pohjaveden laatua, määrää tai vedenhankintakäyttöä. Pohjavesialueiden maankäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon vesienhoitosuunnitelma ja pohjavesialueiden suojelusuunnitelmat. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota erityisesti maaperä- ja pohjavesiolosuhteisiin sekä otettava huomioon pohjavesialueille sijoittuvien vedenottamoiden suoja-alueet.</p>
	<p>TUULIVOIMAPOTENTIAALINEN ALUE tv-1 Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät (7 tai useamman voimalan käsittävät) tuulivoimapotentialiset alueet. Alueiden päämaankäyttöluokka on kuitenkin muu kuin tuulivoimaenergian tuotanto, yleisimmin maa- ja metsätalous.</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa tai suunnittelussa tulee pyytää lausunnot asianomaisilta viranomaisilta mm. Puolustusvoimien tutkajärjestelmästä, lentoliikenteen turvallisuusvaatimuksista (ilmailulain 165 §:n mukainen lentoestelupa), liikenneväylien suojaetäisyyksistä ja telemastoista johtuvista rajoitteista jo ennen tuulivoimaloiden rakentamislupaa.</p> <p>Tuulivoima-aluetta suunniteltaessa tulee turvata puolustusvoimien toimintaedellytykset sekä ottaa erityisesti huomioon puolustusvoimien toiminnasta, kuten tutkajärjestelmistä ja radioyhteyksien turvaamisesta johtuvat rajoitteet.</p> <p>Ennen tuulivoima-alueiden tarkempaa suunnittelua ja toimenpiteitä tulee olla yhteydessä museoviranomaiseen arkeologisen inventoinnin tarpeen arvioimiseksi.</p>

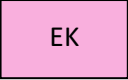

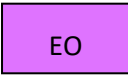

	<p>Tuulivoima-alueiden tarkemmassa suunnittelussa on otettava huomioon, ettei hanke tai suunnitelma yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden tai suunnitelmien kanssa luonnonsuojelulain 65 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä Natura 2000 -verkostoon kuuluvien alueiden perusteena olevia luonnonarvoja. Suunnittelussa on otettava huomioon erityisesti vaikutukset linnustoon. Susireviirille sijoittuvan tuulivoima-alueen toteutuskelpoisuutta arvioitaessa tulee selvittää vaikutukset susille.</p>
	<p>TUULIVOIMARAKENTAMISEN RAJOITUSVYÖHYKE Merkinnällä osoitetaan kansallispuistoja ja kansallisen kaupunkipuiston käsittävien vesistöjen ympärille vyöhyke, jonka sisällä tuulivoimarakentamista ei tule sallia.</p>
---sv---	<p>SUOJAVYÖHYKE, sv-11 Merkinnällä osoitetaan Seveso III -direktiivissä tarkoitettujen tuotantolaitosten suojavyöhykkeet. Ajantasaiset suojavyöhykkeiden tiedot tulee tarkistaa viranomaiselta (TUKES).</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Suojavyöhykkeen sisällä alueen käytön suunnittelussa on selvitettävä tuotantolaitoksen toimintaan liittyvät riskit suuronnettomuusvaaran kannalta. Alueelle rakentamisen on tarkoitettu perustuvaksi yksityiskohtaisempaan suunnitteluun. Lupaharkinnan yhteydessä tulee huomioida erityisesti alueella oleva onnettomuusvaara ja ottaa huomioon turvallisuuden edellyttämät etäisyydet (MRA 57§). Suunniteltaessa alueen maankäyttöä ja harkittaessa uusia rakennuslupia on palo- ja pelastusviranomaisille, toiminnanharjoittajalle sekä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle (TUKES) varattava mahdollisuus lausunnon antamiselle. Lausunnot tulee pyytää myös harkittaessa lupaa olemassa olevan rakennuksen laajennukselle tai käyttötarkoituksen muutokselle, jos laajennushanke tai käyttötarkoituksen muutos lisää suuronnettomuusriskille altistuvien henkilöiden määrää merkittävästi. Alueelle ei tule sijoittaa toimintoja, jotka lisäävät merkittävästi suuronnettomuusriskille altistuvien määrää, kuten kouluja, päiväkotia, sairaaloita tms. Alueelle voidaan sijoittaa muuta teollisuutta tai muuta vastaavaa toimintaa. Suojavyöhykkeen rajan sisäpuolella alueen käytön suunnittelussa ja rakentamisessa on otettava huomioon mahdolliset jätteenkäsittelyalueen ympäristövaikutukset.</p>
---sv---	<p>SUOJAVYÖHYKE, sv-21 Merkinnällä osoitetaan jätteenkäsittelyalueiden ja kaivostoimintojen alueiden suojavyöhykkeet.</p> <p><i>Suunnittelumääräys jätteenkäsittelyalueiden suojavyöhykkeille:</i> Jätteenkäsittelyalueen suojavyöhykkeen rajan sisäpuolella alueen käytön suunnittelussa on otettava huomioon jätteenkäsittelyalueen ympäristövaikutukset.</p> <p><i>Suunnittelumääräys kaivostoimintojen alueiden suojavyöhykkeille:</i> Suunniteltaessa alueen käyttöä on otettava huomioon kaivostoiminnasta aiheutuvat ympäristölliset häirttekijät sekä alueella oleva onnettomuusvaara. Suunniteltaessa alueen käyttöä on palo- ja pelastusviranomaisille sekä toiminnanharjoittajalle varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen. Yksityiskohtaisessa suunnittelussa tulee yhteensovittaa kaivosteollisuuden tarpeet asumisen ja muiden maankäytön tarpeiden kanssa.</p>
	<p>SUOJAVYÖHYKE, sv-8 (Rissala, yhdistelmärajaukset) Merkinnällä osoitetaan puolustusvoimien sotilasilmailun tilapäisen lentopaikan tai muita alueita, joilla on yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa otettava huomioon lähellä sijaitsevan vaaraa tai huomattavaa häiriötä aiheuttavien puolustusvoimien toimintojen rajoitteet. Yksityiskohtaisempaa suunnittelua koskevat rajoitukset voivat koskea esim. rakentamisen korkeutta, meluherkkiä toimintoja ja</p>

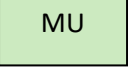
	<p>toimintojen laatua. Merkintä ei rajoita alueen maa- ja metsätalouskäyttöä tai käyttöä puolustusvoimia palvelemaan rakentamiseen.</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on huomioitava puolustusvoimien toimintaedellytykset ja niiden kehittämismahdollisuudet. Suunniteltaessa alueen käyttöä on Puolustusvoimille varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen.</p>
	<p>LENTOMELUALUE Merkinnällä osoitetaan lentomelualue, jolla melutaso Lden on yli 55 dBA.</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Alueelle ei tule yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa uutta asuinrakentamista tai muita melulle herkkiä toimintoja. Alueelle voidaan sijoittaa lentoliikenteeseen liittyviä rakennuksia sekä muita toimintoja ja teollisuutta, joille lentomelu ei aiheuta haittaa.</p>
	<p>LENTOMELUVARAUMA Merkinnällä osoitetaan aluetta, jolla varaudutaan lentomelun kasvuun. Meluvarauma-alueen rajaus on laadittu ilman uusia laskennallisia selvityksiä Puolustusvoimien ja Finavian yhteistyönä.</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Tarkemmassa alueidenkäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon lentomelun mahdollinen lisääntyminen jo ennen kuin alueelta on käytettävissä päivitetty meluseelvitys. Merkintä on voimassa korkeintaan 3 vuotta maakuntakaavan voimaantulosta tai siihen saakka, kunnes uusi meluseelvitys valmistuu.</p>
	<p>LUONNONRAUHA-ALUE Merkinnällä osoitetaan luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailun kannalta merkittävät luonnonrauha-alueet. Alueiden pääasiallinen maankäyttömuoto on maa- ja metsätalous.</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Pysyviä toimintoja alueelle ja sen ympäristöön suunniteltaessa tulee kiinnittää huomiota luonnonrauhan säilymiseen alueella siten, että luonnon äänistä nauttiminen on mahdollista.</p>
	<p>KANSALLISPUISTO Merkinnällä osoitetaan nykyisiä kansallispuistoja laajennusalueineen.</p>
	<p>KANSALLINEN KAUPUNKIPUISTO</p>

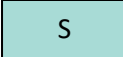

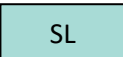

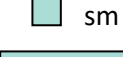
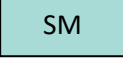
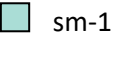

4. ALUEVARAUS- JA KOHDEMERKINNÄT

	<p>TAAJAMAN RESERVIALUE Merkinnällä osoitetaan pitkällä aikavälillä toteutettavat seudullisesti tai maakunnallisesti merkittävät taajamat.</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa alueen toteuttaminen asettuu maakuntakaavan tavoitevuoden jälkeiseen aikaan. Kunta määrittelee alueen toteuttamisen tarkoituksenmukaisen ajoituksen suhteessa alueensa muiden taajamien kehittämiseen.</p>
	<p>MONIPUOLINEN PALVELUTAAJAMA Merkinnällä osoitetaan monipuoliset palvelutaajamat. Seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alarajat koskevat osaltaan myös monipuolisia palvelutaajamia. Alarajat on lueteltu merkinnät- ja määräykset – asiakirjan liitteessä.</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Kohdetta suunnitellaan asumiseen, ympäristöönsä soveltuvien työpaikkatoimintojen sekä näihin liittyvien palveluiden ja toimintojen alueena. Uusi rakentaminen ja muu maankäyttö on sopeutettava ympäristöönsä tavalla, joka eheyttää yhdyskuntarakennetta, vahvistaa taajaman omaleimaisuutta ja turvaa ympäristö-, virkistys-, luonto- ja kulttuuriarvot.</p> <p>Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava monipuolisten palveluiden säilyminen, kehittäminen ja saatavuus, riittävät ulkoilu- ja lähivirkistysmahdollisuudet sekä kävely- ja pyöräily-yhteydet taajamien ulkopuolelle.</p>
	<p>TAAJAMA Merkinnällä osoitetaan pienet palvelutaajamat ja pientaajamat.</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Kohdetta suunnitellaan asumiseen, ympäristöönsä soveltuvien työpaikkatoimintojen sekä näihin liittyvien palveluiden ja toimintojen alueena. Uuden tai muuttuvan maankäytön tulee eheyttää yhdyskuntarakennetta, vahvistaa taajaman omaleimaisuutta ja turvata sen ympäristö-, virkistys-, luonto- ja kulttuuriarvot.</p> <p>Suunnittelulla on varmistettava taajaman hyvät liikenneyhteydet päätieverkkoon sekä kevyen liikenteen turvallisuus ja toimintaedellytykset. Alueiden käyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon alueen kulttuurihistorialliset ja maisemalliset ominaisuudet.</p>
	<p>KYLÄ Merkinnällä osoitetaan maakunnan aluerakenteen kannalta merkittäviä kyliä tai lähekkäisten kylien kokonaisuuksia.</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Kohteen tarkemmassa suunnittelussa on tuettava asumisen ohella elinkeinotoimintoja, luotava edellytyksiä kulttuuriympäristön ja maisemallisten arvojen säilymiselle ja kehittymiselle sekä tuettava kylän omaehtoista kehittämistoimintaa. Täydennysrakentamista ohjataan ja edistetään kyläalueilla yleiskaavoituksella, ellei tavoitteen mukainen yhdyskuntarakenne ja rakentamispaine edellytä asemakaavoitusta. Suunnittelussa hyödynnetään ensisijaisesti olemassa olevaa infrastruktuuria.</p>

	<p>Suunnittelulla on varmistettava kylien liikenneyhteydet päätieverkkoon sekä kevyen liikenteen turvallisuus ja toimintaedellytykset.</p> <p>Lisäksi suunnittelussa tulee ottaa huomioon kylissä ja niiden läheisyydessä mahdollisuudet lisätä monipaikkaisuutta ja vapaa-ajan asumisen käyttöastetta.</p>
 ej	<p>JÄTTEENKÄSITTELY- TAI KIERTOTALOUSALUE</p> <p>Merkinnällä osoitetaan jätteenkäsittely- ja kiertotalousalueet. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. ¹</p>
 en	<p>ENERGIAHUOLLON ALUE</p> <p>Merkinnällä osoitetaan merkittävimmät energihuollon laitokset. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. ¹</p>
 EK ek	<p>KAIVOSTOIMINTOJEN ALUE TAI KOHDE</p> <p>Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät kaivostoimintojen alueet.</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Alueiden käytön suunnittelussa tulee erityisesti ottaa huomioon toiminnan aiheuttamat ympäristö- ja meluvaikutukset. Suunniteltaessa alueen käyttöä on palo- ja pelastusviranomaisille ja Puolustusvoimille varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen.</p>
 EO eo	<p>MAA-AINESTEN OTTOALUE SORAN, MOREENIN JA HIEKAN OTTOA SEKÄ KALLIONLOUHINTAA VARTEN</p> <p>Merkinnällä osoitetaan maa-aineshuollon kannalta tärkeimmät soran, moreenin tai hiekanottoalueet sekä kallionlouhinta-alueet.</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Laajoilla tai usean toimijan käyttämillä maa-ainesten ottoalueilla ottosuunnitelmien tulisi perustua koko alueen käsittävään osayleiskaavaan tai maisemaselvitykseen (MAL 5.1 §).</p> <p>Kun ottoalue sijaitsee ge -osa-alueilla tai on MY-alueen ympäröimä, alueeseen kohdistuu seuraava <i>suunnittelumääräys:</i> Alueiden käytön suunnittelussa tulee erityisesti ottaa huomioon ympäröivän harjualueen maisemalliset arvot ja harjumuodostuman luonteenomaiset piirteet sekä ympäröivä vesi- ja kulttuurimaisema. Ennen alueilla tehtävää maa-ainestenottoa tulee olla hyvissä ajoin yhteydessä museoviranomaiseen, jotta arkeologisen inventoinnin tarve voidaan arvioida.</p> <p>Alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava siitä, ettei hanke tai suunnitelma yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa luonnonsuojelulain 65 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä Natura 2000- verkostoon kuuluvien alueiden perusteena olevia luonnonarvoja. Suunnittelussa on erityisesti otettava huomioon vaikutukset Natura-alueiden pintavalumaolosuhteisiin.</p>
 LL	<p>LENTOLIIKENTEEN ALUE</p> <p>Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja valtakunnallisesti merkittävät lentoasemat ja niiden toimintaan välittömästi liittyvät alueet, joilla on voimassa rakentamisrajoitus MRL 33 §.</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen käyttöä suunniteltaessa on huomioitava Puolustusvoimien, siviililentoliikenteen ja lentorahtiliikenteen sekä lentoliikenteeseen liittyvien palvelutoimintojen tilatarpeet.</p>

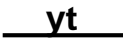

 	<p>LENTOPAIKKA Merkinnällä osoitetaan harrasteilmailun lentopaikkoja. Alueella on voimassa rakentamisrajoitus MRL 33 §.</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon ylimatekunnallisen harrasteilmailun sekä kehittyvän sähköisen ilmailun, etälennonjohdon ja tilauslentoliikenteen tarpeet. Lentopaikan ympäristön yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon lentomelu- ja lentoestevaikutukset.</p>
	<p>YHDISTETTYJEN KULJETUSTEN TERMINAALI Merkinnällä osoitetaan Itä-Suomen yhdistettyjen kuljetusten terminaalin yleispiirteistä sijoittumispaikkaa.</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen käytön suunnittelussa on huolehdittava siitä, ettei hanke tai suunnitelma yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa luonnonsuojelulain 65 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä alueella olevien tai siihen rajautuvien Natura 2000- verkostoon kuuluvien alueiden perusteena olevia luonnonarvoja. Suunnittelussa on erityisesti otettava huomioon vaikutukset Natura-alueiden pohjavesi- ja pintavalumaolosuhteisiin, maaston kulumiseen ja pienilmastoon. Alueen käyttöä on suunniteltava niin, ettei melutaso alueen läheisillä taajamatoimintojen alueilla ylitä 55 dBA.</p>
	<p>RAIDELIIKENTEEN TERMINAALI Merkinnällä osoitetaan raakapuu- ja muiden lastausterminaalien alueita.</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen käyttöä on suunniteltava niin, ettei melutaso alueen läheisillä taajamatoimintojen alueilla ylitä 55 dBA.</p>
	<p>SATAMA-ALUE Merkinnällä osoitetaan matkustaja- ja/tai tavaraliikenteen käytössä olevat syväsatamat Alueella on voimassa rakentamisrajoitus MRL 33 §.</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Satama-alueilla vedenalaisten muinaisjäynnösten inventointitarve on selvítettävä ennen kuin alueilla tehdään vedenpohjaa muuttavia vesirakennustöitä.</p>
	<p>VENESATAMA, UITON TOIMINTAPAIKKA Merkinnällä osoitetaan tärkeimmät veneilyn käytössä olevat satamat ja laiturit sekä uiton toimintapaikat. Alueella on voimassa rakentamisrajoitus MRL 33 §.</p> <p><i>Rakentamismääräys uiton toimintapaikoille:</i> Nippujen pudotuspaikoilla melualueelle ei tule sallia muuta kuin uittoon ja vesiliikenteeseen liittyvää rakentamista.</p>
	<p>MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISTÄ ULKOILUN OHJAAMISTARVETTA</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen käytön suunnittelussa on metsätalouden ohella otettava huomioon ulkoilukäytön tarpeet. Lisäksi on otettava huomioon alueen luontoarvot ja huolehdittava siitä, ettei hanke yksistään tai yhdessä muiden hankkeiden kanssa merkittävästi heikennä Natura 2000-verkoston kuuluvien alueiden perusteena olevia luonnonarvoja. Suunnittelussa on erityisesti otettava huomioon vaikutukset Natura-alueiden pohjavesi- ja pintavalumaolosuhteisiin, maaston kulumiseen ja pienilmastoon.</p>

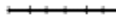

 	<p>MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISIÄ YMPÄRISTÖARVOJA Merkinnällä osoitetaan kallio- ja harjualueet, joilla on maa-aineslain 3 §:n tarkoittamia arvoja. Lisäksi osoitetaan mm. arvokkaita hiekkarantoja, kivikkoja sekä tuuli- ja rantakerrostumia.</p> <p><i>Suunnittelumääräykset:</i> Alueen maankäyttöä suunniteltaessa on maa- ja metsätalouden ohella erityisesti otettava huomioon alueen maisemalliset arvot ja harju-, moreeni- tai kalliomuodostuman luonteenomaiset piirteet, ympäröivä vesistö- tai kulttuurimaisema sekä pohjaveden suojeleminen.</p>
	<p>MATKAILU- JA VIRKISTYSPALVELUJEN KOHDE Merkinnällä osoitetaan vähintään maakunnallisesti merkittävät matkailupalvelukohteet.</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota matkailun ja virkistyksen kannalta vetovoimaisen kohteen muodostamiseen sekä ottaa huomioon eri toimintojen ja rakentamisen sopeuttaminen ympäristöön. Alueen käytön suunnittelussa on huolehdittava siitä, ettei hanke yksistään tai yhdessä muiden hankkeiden kanssa heikennä Natura 2000-verkostoon kuuluvien alueiden perusteena olevia luonnonarvoja. Suunnittelussa on erityisesti otettava huomioon vaikutukset Natura-alueen pohjavesi- ja pintavalumaolosuhteisiin, maaston kulumiseen ja pienilmastoon.</p>
 	<p>VIRKISTYSKALASTUSALUE TAI -KOHDE Merkinnällä osoitetaan vähintään maakunnallisesti merkittävät virkistyskalastukseen liittyvät kohteet.</p>
 	<p>SUOJELUALUE Merkinnällä osoitetaan vesilain ja vesilain tai luonnonsuojelulain (maa-alueet) perusteella suojeltavia alueita. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.</p>
 	<p>LUONNONSUOJELUALUE Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain perusteella suojeltuja ja suojeltavaksi tarkoitettuja alueita. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.</p>
 	<p>MUINAISJÄÄNNÖS Merkinnällä osoitetaan Muinaismuistolain (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös. Alueella on voimassa MRL 33 § mukainen rakentamisrajoitus. Kaikki kiinteät muinaisjäännökset on rauhoitettu muinaismuistolain mukaisesti. Rauhoitus koskee myös vielä löytämättömiä muinaisjäännöksiä.</p> <p><i>Suojelumääräys:</i> Muinaismuistolain (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös. Kohteen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty. Kohdetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä museoviranomaisen lausunto.</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen tai kohteen käytön suunnittelussa on otettava huomioon alueella olevat muinaisjäännökset.</p>
	<p>MUU KULTTUURIPERINTÖKOHDE Merkinnällä osoitetaan muita kulttuuriperintökohteita, jotka eivät ole muinaismuistolain tarkoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Kohteen säilyttäminen on perusteltua historiallisen merkityksen ja kulttuuriperintöarvojen takia.</p>

	<p><i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen tai kohteen käytön suunnittelussa on otettava huomioon alueella sijaitsevat muut kulttuuriperintökohteet ja ne on pyrittävä säilyttämään. Kaikista alueen kulttuuriperintökohteisiin mahdollisesti vaikuttavista maankäyttöhankkeista on neuvoteltava museoviranomaisen kanssa.</p>
<p>SR</p> <p>sr</p>	<p>RAKENNUSSUOJELUALUE, RAKENNUSSUOJELUKOHDE</p> <p>Merkinnällä osoitetaan maankäyttö- ja rakennuslain nojalla suojeltuja tai suojeltavaksi tarkoitettuja kulttuurihistoriallisesti arvokkaita valtakunnallisesti merkittäviä kohteita tai alueita, rakennussuojelulain 3 §:n 2 momentin perusteella suojeltavaksi suositeltuja rakennuksia tai rakennusryhmiä sekä asetuksessa valtion omistamien rakennusten suojelusta (480/1985) tarkoitettuja alueita ja kohteita. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. ¹</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen tai kohteen suunnittelussa ja käytössä on otettava huomioon kulttuuriympäristön vaaliminen ja turvattava merkittävien kulttuuriarvojen ja ominaispiirteiden säilyminen. Alueen suunnittelussa on pyydettävä lausunto alueelliselta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta ja museoviranomaisilta.</p>
<p>T</p> <p>t</p>	<p>TEOLLISUUS- JA VARASTOALUE TAI -KOHDE</p> <p>Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät teollisuus- ja varastoalueet, joilla on liikenteellisiä tai ympäristövaikutuksia.</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen käytön suunnittelussa tulee huolehtia siitä, että merkittävät ympäristöhäiriöt viereisille alueille estetään. Alueen käytön suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomioita liikenneturvallisuuteen ja alueen kestävään saavutettavuuteen. Seveso III-kohteiden voimassa olevat suojaetäisyydet on tarkistettava.</p>
<p>T/kem</p> <p>t/kem</p>	<p>TEOLLISUUS- JA VARASTOALUE TAI -KOHDE, JOLLE SAA SIJOITTA VAARALLISIA KEMIKAALEJA VALMISTAVAN TAI VARASTOIVAN LAITOKSEN</p> <p>Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät kemianteollisuuden alueet.</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen käytön ja sen lähiympäristön suunnittelussa tulee huomioida vaarallisten kemikaalien käytöstä ja varastoinnista aiheutuvat ympäristöriskit. Seveso III-kohteiden voimassa olevat suojaetäisyydet on tarkistettava.</p>
<p>T/Ek</p>	<p>TEOLLISUUS- JA KAIVOSTOIMINTOJEN ALUE</p> <p>Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät teollisuus- ja kaivostoimintojen alueet, joille voi sijoittaa kaivostoimintaa ja siihen liittyvää teollisuutta.</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen käytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon toiminnan aiheuttamat vaikutukset lähialueelle. Seveso III-kohteiden voimassa olevat suojaetäisyydet on tarkistettava.</p>
<p>TP</p> <p>●</p>	<p>TYÖPAIKKA-ALUE TAI KOHDE</p> <p>Merkinnällä osoitetaan monipuoliset työpaikka-alueet, joissa voi olla toimisto- ja palvelutyö-paikkoja sekä ympäristöhäiriöitä aiheuttamatonta teollisuutta ja varastointia.</p> <p><i>Suunnittelumääräykset:</i> Alueen käytön suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomioita alueen kestävään saavutettavuuteen ja kaupunkikuvaan. Alue on suunniteltava siten, että riittävät viheryhteydet viheralueiden välillä säilyvät.</p>

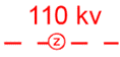
V	<p>VIRKISTYS-, RETKEILY- JA ULKOILUALUE</p> <p>Merkinnällä osoitetaan virkistykseen, ulkoiluun sekä retkeilytoimintaan tarkoitetut alueet ja/tai virkistyskeskuksia varten tarkoitetut alueet. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.</p> <p><i>Rakentamismääräys:</i></p> <p>Alueella saa rakentaa vain ulkoilua, retkeilyä ja virkistäytymistä sekä maa- ja metsätaloutta palvelevia rakennuksia ja rakenteita sekä suorittaa niiden peruskorjauksia. Rakentamisessa on otettava huomioon mahdolliset pohjavedenottoa ja sen suoja-alueita koskevat rajoitukset.</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i></p> <p>Alueen käytön suunnittelussa on huolehdittava siitä, ettei hanke yksistään tai yhdessä muiden hankkeiden kanssa luonnonsuojelulain 65 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä Natura 2000-verkoston kuuluvien alueiden perusteena olevia luonnonarvoja. Suunnittelussa on erityisesti otettava huomioon vaikutukset Natura-alueen pohjavesi- ja pintavalumaolosuhteisiin, maaston kulumiseen ja pienilmastoon.</p>
---	---

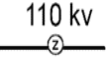
5. VIIVAMERKINNÄT

	MOOTTORITIE
	UUSI MOOTTORITIE Merkintä sisältää myös tarvittavat liittymä- ja rinnakkaistiejärjestelyt. Alueella on voimassa MRL:n 33§:n mukainen rakentamisrajoitus.
	VALTATIE TAI KANTATIE Merkinnällä osoitetaan pääväyläasetuksen mukaiset valtatie 5 ja 9 sekä muut valtatie ja kantatie. Merkintä sisältää nykyiset liittymät sekä uudet liittymä- ja rinnakkaistiejärjestelyt.
	UUSI TIEYHTEYS Merkintä sisältää myös tarvittavat liittymä- ja rinnakkaistiejärjestelyt. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.
	MERKITTÄVÄSTI PARANNETTAVA TIEYHTEYS Merkinnällä osoitetaan sellaisia aluerakenteen kannalta keskeisiä tieyhteyksiä, joille on odotettavissa merkittäviä, mutta yksityiskohtaisemmin suunnittelemttomia parantamistoimia, joilla on vaikutusta ympäröivään maankäyttöön. Merkintä sisältää myös parantamisen edellyttämät liittymä- ja rinnakkais- tiejärjestelyt sekä tielinjausmuutokset samassa maastokäytävässä. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. ¹ <i>Suunnittelumääräys:</i> Tieyhteyttä tulee kehittää siten, että se tukee ja mahdollistaa kaupunkiseudun aluerakenteen kehittymisen maakuntakaavaan sisältyvien maankäyttöratkaisujen mukaisesti. Suunnittelussa on huolehdittava siitä, ettei hanke tai suunnitelma yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa luonnonsuojelulain 65 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä alueella olevien tai siihen rajautuvien Natura 2000- verkostoon kuuluvien alueiden perusteena olevia luonnonarvoja. Suunnittelussa on erityisesti otettava huomioon vaikutukset Natura-alueiden pohjavesi- ja pintavalumaolosuhteisiin sekä geologisiin arvoihin.
	SEUTUTIE Seututiet yhdistävät kuntatason keskuksia tärkeimpiin liikennetarvesuuntiinsa ja kytkevät merkittävimmät muut liikennettä synnyttävät kohteet. Valtatieluokaisen moottoritien rinnakkaistie on yleensä seututie.
	YHDYSTIE Kaavassa osoitetaan huoltovarmuuden kannalta ja kansallispuistojen saavutettavuuden kannalta maakunnallisesti merkittävimmät yhdystiet.
	TIELUOKAN MUUTOS Merkintä osoittaa tavoitetta tieluokan muutoksesta kantatiestä valtatieksi. Merkinnällä osoitetaan nykyisiä kantateitä 77 ja 88.

	<p>SAVONRATA: KAKSIRAITEINEN NOPEAN LIIKENTEEN PÄÄRATA Merkinnällä osoitetaan nopealle junaliikenteelle vaiheittain kehitettävä kaksiraiteinen päärata, Savon rata, jolla tavoitenoisuus on vähintään 160 km/h. Savonrata on pääväyläasetukseen ja yleiseurooppalaiseen TEN-T kattavaan verkkoon kuuluva rata.</p> <p>Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. ¹</p> <p>Merkintä sisältää myös uudet seisakkeet, terminaalit ja kohtaamispaikat sekä tasoristeyspoistot ja niiden edellyttämät tiejärjestelyt. Lisäksi merkintä mahdollistaa linjausmuutokset samassa maastokäytävässä.</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen käytön suunnittelussa on huolehdittava siitä, ettei hanke tai suunnitelma yksinään tarkasteltuna tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa luonnonsuojelulain 65 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä Natura 2000-verkostoon kuuluvien alueiden perusteena olevia luonnonarvoja. Suunnittelussa on erityisesti otettava huomioon vaikutukset Natura-alueiden pohjavesi- ja pintavalumaolosuhteisiin ja viheryhteyksien säilymiseen.</p>
	<p>MERKITTÄVÄSTI PARANNETTAVA RATA Merkinnällä osoitetaan Pieksämäki-Joroinen-Huutokoski-Varkaus-Joensuu, Siilinjärvi-Viinijärvi-Joensuu ja Iisalmi-Ylivieska-radat, joissa on merkittäviä parantamiseen, sähköistykseen ja kehittämiseen liittyviä tarpeita. Siilinjärvi-Viinijärvi-Joensuu rata kuuluu EU:n TEN-T kattavaan rataverkkoon.</p> <p>Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. ¹</p> <p>Merkintä sisältää myös uudet kohtaamispaikat, terminaalit ja tasoristeyspoistot sekä niiden edellyttämät tiejärjestelyt. Lisäksi merkintä mahdollistaa linjausmuutokset samassa maastokäytävässä.</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen käytön suunnittelussa on huolehdittava siitä, ettei hanke tai suunnitelma yksinään tarkasteltuna tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa luonnonsuojelulain 65 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä Natura 2000-verkostoon kuuluvien alueiden perusteena olevia luonnonarvoja. Suunnittelussa on erityisesti otettava huomioon vaikutukset Natura-alueiden pohjavesi- ja pintavalumaolosuhteisiin ja ekologisten yhteyksien säilymiseen.</p>
	<p>YHDYSRATA Merkinnällä osoitetaan henkilö- ja tavaraliikenteen käyttämät radat.</p>
	<p>SIVURATA Merkinnällä osoitetaan tavaraliikenteen käyttämät pistoraiteet.</p>
	<p>LAIVAVÄYLÄ (syväys 4,3 / 4,2 / 2,4 m) Merkinnällä osoitetaan syväväylät sekä risteilyliikenteen ja uiton väylät.</p>
	<p>VENEVÄYLÄ (syväys 1,2 m)</p>
	<p>MELONTAREITTI Merkinnällä osoitetaan matkailun ja virkistykseen kannalta tärkeitä melontareittejä.</p>

	<p>MOOTTORIKELKKAILUREITTI Merkinnällä osoitetaan ohjeelliset olemassa olevat ja suunnitellut maakunnalliset moottorikeikkailun runkoreitit.</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Reitin yksityiskohtaisempi suunnittelu tulee tehdä yhteistyössä eri kuntien sekä maanomistajien kanssa.</p>
	<p>ULKOILUREITTI Merkinnällä osoitetaan ohjeelliset maakunnallisesti merkittävät ulkoilureitit.</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Reitin yksityiskohtaisempi suunnittelu tulee tehdä yhteistyössä eri kuntien sekä maanomistajien kanssa.</p> <p>Reittien suunnittelussa on huolehdittava siitä, ettei hanke tai suunnitelma yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa luonnonsuojelulain 65 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä alueella olevien tai siihen rajautuvien Natura 2000 -verkostoon kuuluvien alueiden perusteena olevia luonnonarvoja.</p>
	<p>UUSI SÄHKÖNSIIRTOLINJA JA JÄNNITE 110/400 kV Merkinnällä osoitetaan uudet 110 kV ja 400 kV sähkönsiirtolinjat. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.</p>
	<p>OHJEELLINEN SÄHKÖNSIIRTOLINJA JA JÄNNITE 110/400 kV Merkinnällä osoitetaan ohjeellinen, alustavasti suunniteltu 110 kV tai 400 kV sähkönsiirtolinjavaraus. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.</p> <p>Nuojua-Huutokoski 400 kV sähkönsiirtolinjaa suunniteltaessa on huolehdittava siitä, ettei rakentaminen tai muu käyttö yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa luonnonsuojelulain 65 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä alueella olevien tai siihen rajautuvien Natura 2000- verkostoon kuuluvien alueiden perusteena olevia luonnonarvoja.</p>

6. JOROISTEN KUNTAA KOSKEVAT MUUT MERKINNÄT JA MÄÄRÄYKSET	
	<p>SOTILASILMAILUN TILAPÄISTEN LENTOPAIKKOJEN SUOJAVYÖHYKE sv-5 (Varkaus/Joroinen) Merkinnällä osoitetaan alueita, joiden käyttöä on lähellä sijaitsevan vaaraa tai huomattavaa häiriötä aiheuttavan toiminnan vuoksi rajoitettava.</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Lentoliikennettä palvelevien sotilasilmailun tilapäisten lentopaikkojen suojavyöhykkeelle ei tule osoittaa melulle herkkiä toimintoja. Alueen maankäytön suunnittelussa on varauduttava kattavan rinnakkaistiestön toteuttamiseen. Alueelle sijoittuvista rakennushankkeista on pyydettävä puolustusvoimien lausunto.</p>
	<p>SOTILASILMAILUN TILAPÄISTEN LENTOPAIKKOJEN SUOJAVYÖHYKE sv-6 (säde 12 km, Varkaus-Joroinen) Merkinnällä osoitetaan alueita, joiden käyttöä on lähellä sijaitsevan vaaraa tai huomattavaa häiriötä aiheuttavan toiminnan vuoksi rajoitettava.</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen suunnittelussa tulee ottaa huomioon sotilasilmailun tilapäisestä lentopaikasta johtuvat maankäytön rajoitukset. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja luvituksessa on pyydettävä puolustusvoimien lausunto sekä ilmailulain mukainen lausunto suunnitelmista, joissa alueelle sallitaan yli 30 m korkea rakennus tai rakennelma.</p>
	<p>KESKUSTATOIMINTOJEN ALAKESKUS (ca1) Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittäviä, vahvoja keskustatoimintojen alakeskuksia, joihin sijoittuu seudullisia palveluita sekä asumista. Merkinnän osoittamalle alueelle voidaan sijoittaa seudullisesti merkittäviä vähittäiskaupan suuryksiköitä.</p> <p><i>Suunnittelumääräys:</i> Alueiden käytön suunnittelussa tulee luoda edellytykset vetovoimaisen keskusta-alueen kehittämiselle sekä monipuolisten palveluiden ja asumisen sijoittumiselle. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota yhdyskuntarakenteen eheyttämiseen, viihtyisän elinympäristön luomiseen, kulttuuriympäristön arvoihin sekä joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen toimintaedellytyksiin. Erityistä huomiota tulee kiinnittää vapaa-ajan ja ympärivuotisen asumisen kehittämiseen.</p>
	<p>SÄHKÖNSIIRTOLINJA JA JÄNNITE 110/400 kV Merkinnällä osoitetaan olemassa olevat 110 kV ja 400 kV sähkönsiirtolinjat. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.</p>

Koko maakuntaa koskevinä suunnittelumääräyksinä Joroisissa tulevat voimaan myös seuraavat suunnittelumääräykset:

VÄHITTÄISKAUPAN SUURYKSIKÖT

Seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alarajat ovat seuraavat, ellei selvitysten perusteella toisin osoiteta:

	Maakuntakaavojen alueet, joilla seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alaraja muu kuin 4000 k-m²	Seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alaraja
Tilaa vaativa erikoiskapp		
Kuopio	A 11.001, TP 11.801, TP 11.811, TP 11.814, T 11.800	12000
Iisalmi	A 21.001, TP 21.810, T 21.801, T 21.803	7000
Joroinen	A 4.001	5000
Siilinjärvi	A 13.001, TP 13.810	7000
Varkaus	A 51.001, TP 51.801, T 51.800	7000
Lapinlahti	A 24.001	5000
Leppävirta	A 52.001, T 52.801	5000
Kiuruvesi	A 23.001, T 23.800	5000
Suonenjoki	A 31.001	5000
Muu erikoiskauppa		
Kuopio	A 11.001, TP 11.801, TP 11.811, TP 11.814, T 11.800	5000

Muilla kuin edellä mainituilla alueilla seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alaraja on 4000 k-m² koko maakunnassa.

Päivittäistavarakaupassa seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alaraja on 4000 k-m². Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee edistää kaupan kilpailun toteutumista.

Taajamatoimintojen alueet

Yksityiskohtaisessa suunnittelussa on turvattava mahdollisuus hyvien ja yhtenäisten peltoalueiden tuotantokäyttöön.

Geoenergia

Yksityiskohtaisessa suunnittelussa uusia, erityisesti kaukolämpöverkoston ulkopuolella sijaitsevia asuin-, kauppa-, teollisuus- ja työpaikka-alueita suunniteltaessa on pyrittävä selvittämään geoenergian ja/tai muiden uusiutuvien energiankäyttömuotojen hyödyntämismahdollisuudet.

1) Rakentamisrajoitus MRL 33 §:

”Maakuntakaavassa virkistys- tai suojelualueeksi taikka liikenteen tai teknisen huollon verkostoja tai alueita varten osoitetulla alueella on voimassa rakentamista koskeva rajoitus. Rakentamisrajoituksen aluetta voidaan kaavassa erityisellä määräyksellä laajentaa tai supistaa. Alueella, jolla rakentamisrajoitus on voimassa, ei lupaa rakennuksen rakentamiseen saa myöntää siten, että vaikeutetaan maakuntakaavan toteutumista. Lupa on kuitenkin myönnettävä, jos maakuntakaavasta johtuvasta luvan epäämisestä aiheutuisi hakijalle huomattavaa haittaa eikä kunta tai, milloin alue on katsottava varatuksi muun julkisyhteisön tarkoituksiin, tämä lunasta aluetta tai suorita haitasta kohtuullista korvausta (ehdollinen rakentamisrajoitus).

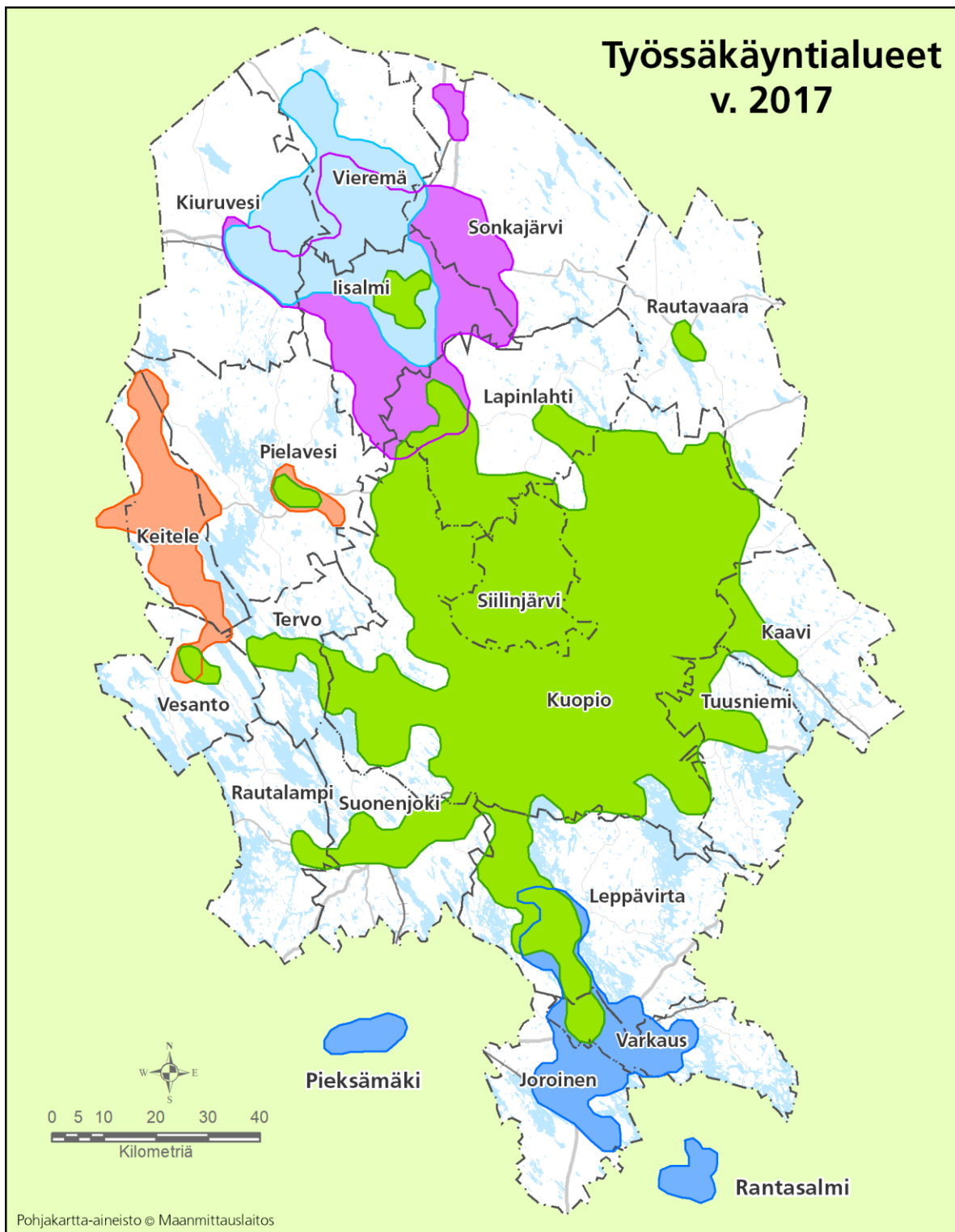
Haittaa arvosteltaessa ei oteta huomioon omistussuhteissa maakuntakaavan hyväksymisen jälkeen tapahtuneita muutoksia, ellei niitä ole tehty maakuntakaavan toteuttamista varten. Jos maakuntakaavan aluevaraus pääasiallisesti

vastaa rakennuslain (370/1958) mukaisen seutukaavan aluevarausta, ei vastaavasti myöskään seutukaavan hyväksymisen jälkeen omistussuhteissa tapahtuneita muutoksia oteta huomioon.

Maakunnan liitto voi, jos se maankäytön järjestämisen turvaamiseksi on tarpeen, kieltää käyttämästä aluetta, jolla kaavaehdotuksen tai hyväksytyyn kaavan mukaan on rakentamisrajoitus, kaavaehdotuksen tai kaavan vastaiseen rakentamiseen (rakentamisrajoitus). Rajoitus ei koske jo olevaan asuntoon kuuluvan talousrakennuksen rakentamista eikä maa- ja metsätalouden harjoittamista varten tarpeellista rakentamista. Rajoitus on voimassa, kunnes maakuntakaava on vahvistettu, kuitenkin enintään kaksi vuotta. Asianomainen ministeriö voi erityisestä syystä pidentää tätä aikaa enintään kahdella vuodella.”

7. LIITTEET

7.1 Työssäkäyntialueet

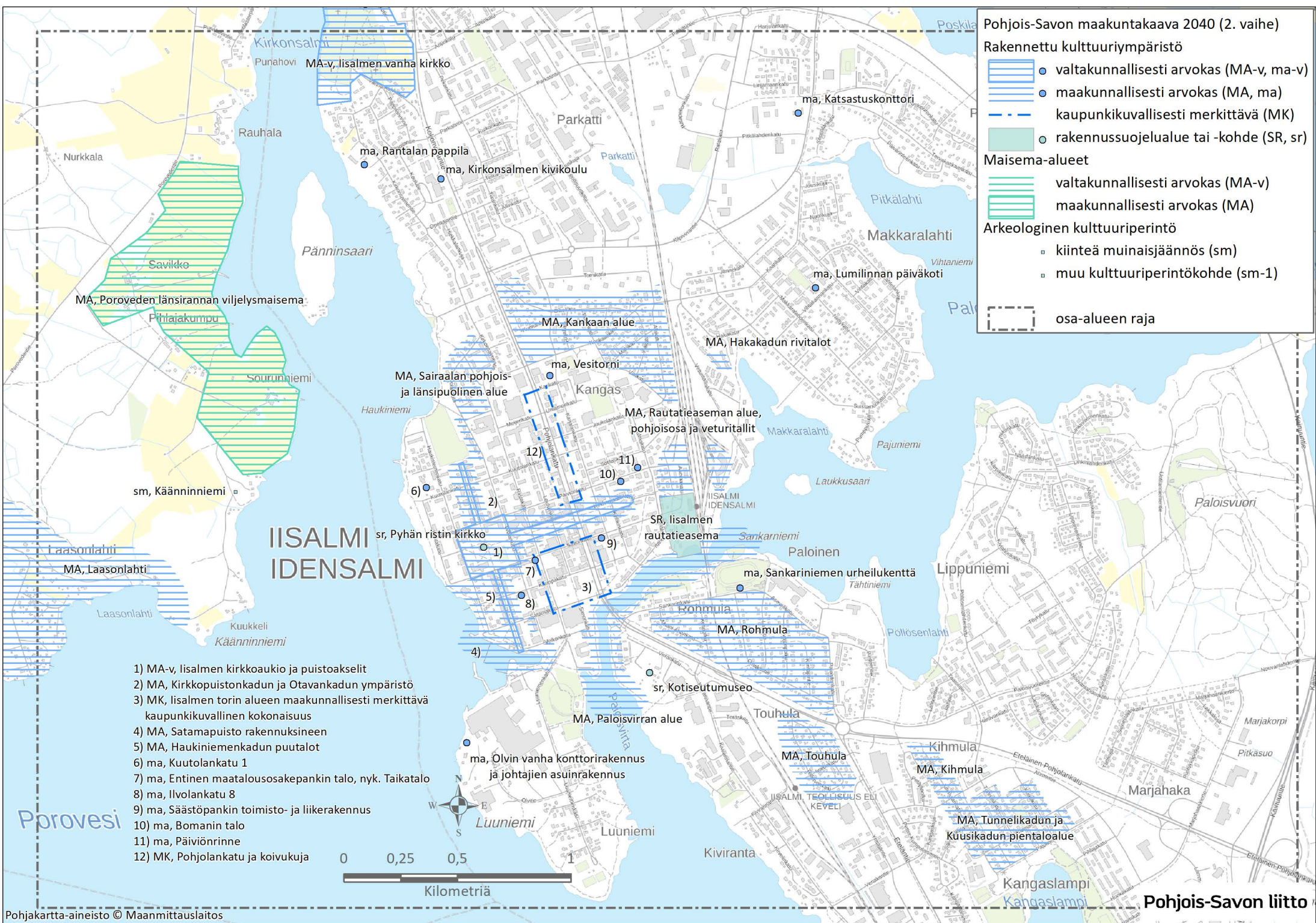
Pohjakartta-aineisto © Maanmittauslaitos

10.3.2020

- Vieremä**
- Iisalmi**
- Keitele**
- Kuopio**
- Varkaus**

Työssäkäyntialueet on määritelty 1 x 1 km ruutujen pohjalta. Jos alueen työvoimasta vähintään 10 prosenttia käy töissä keskuskunnassa, kuuluu ko. alue keskuskunnan työssäkäyntialueeseen. Työssäkäyntialueet on määritelty kunnille, joiden työpaikkaomavaraisuus on yli 100.
Lähde: SYKE, YKR 2020. Analyysit ja tulkinta, Pohjois-Savon liitto.

7.2 Osa-aluekartat: Taajamien kulttuuriympäristöt

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 (2. vaihe)

Rakennettu kulttuuriympäristö

- valtakunnallisesti arvokas (MA-v, ma-v)
- maakunnallisesti arvokas (MA, ma)
- kaupunkikuvallisesti merkittävä (MK)
- rakennussuojelualue tai -kohde (SR, sr)

Maisema-alueet

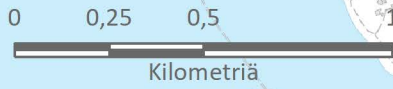
- valtakunnallisesti arvokas (MA-v)
- maakunnallisesti arvokas (MA)

Arkeologinen kulttuuriperintö

- kiinteä muinaisjäännös (sm)
- muu kulttuuriperintökohde (sm-1)

osa-alueen raja

- 1) MA-v, Iisalmen kirkkoaukio ja puistoakselit
- 2) MA, Kirkkopuistonkadun ja Otavankadun ympäristö
- 3) MK, Iisalmen torin alueen maakunnallisesti merkittävä kaupunkikuvallinen kokonaisuus
- 4) MA, Satamapuisto rakennuksineen
- 5) MA, Haukiniemenkadun puutalot
- 6) ma, Kuutolankatu 1
- 7) ma, Entinen maatalousosakepankin talo, nyky. Taikatalo
- 8) ma, Ilvolankatu 8
- 9) ma, Säästöpankin toimisto- ja liikerakennus
- 10) ma, Bomanin talo
- 11) ma, Päiviönrinne
- 12) MK, Pohjolankatu ja koivukuja

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 (2. vaihe)

Rakennettu kulttuuriympäristö

- • valtakunnallisesti arvokas (MA-v, ma-v)
- • maakunnallisesti arvokas (MA, ma)
- • kaupunkikuvallisesti merkittävä (MK)
- • rakennussuojelualue tai -kohde (SR, sr)

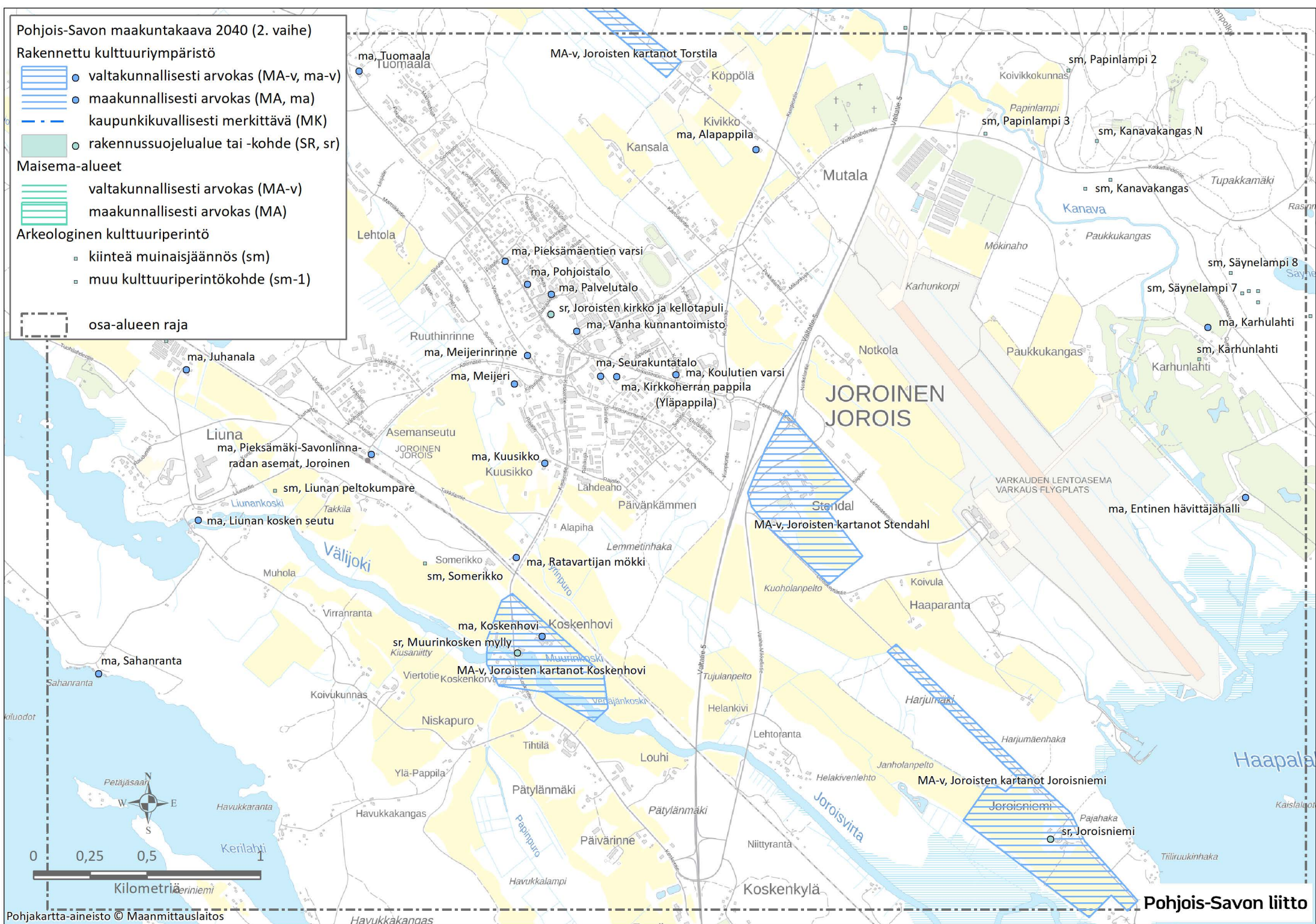
Maisema-alueet

- • valtakunnallisesti arvokas (MA-v)
- • maakunnallisesti arvokas (MA)

Arkeologinen kulttuuriperintö

- • kiinteä muinaisjäännös (sm)
- • muu kulttuuriperintökohde (sm-1)

 osa-alueen raja

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 (2. vaihe)

Rakennettu kulttuuriympäristö

- ● valtakunnallisesti arvokas (MA-v, ma-v)
- ● maakunnallisesti arvokas (MA, ma)
- - - - kaupunkikuvallisesti merkittävä (MK)
- ○ rakennussuojelualue tai -kohde (SR, sr)

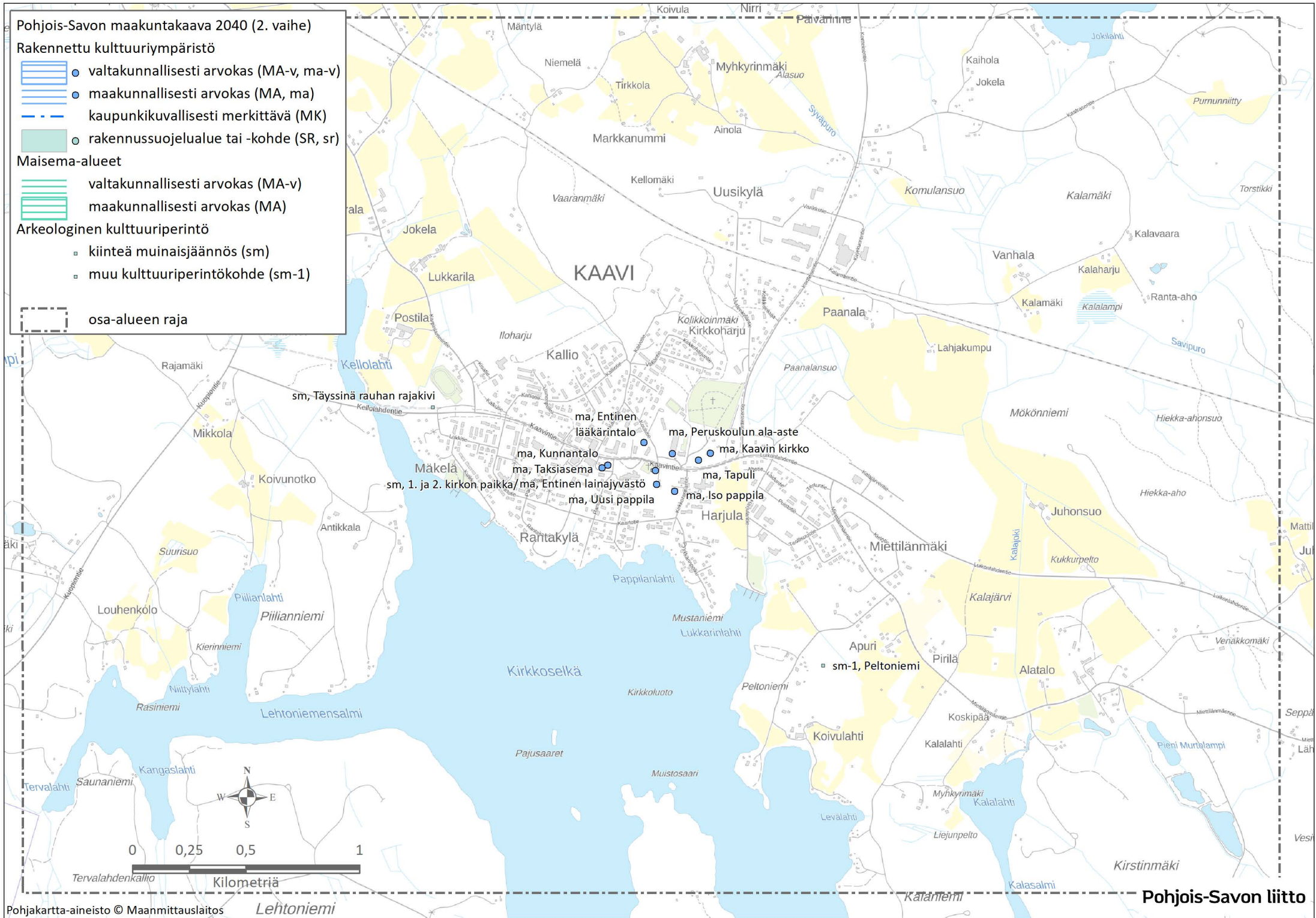
Maisema-alueet

- ■ valtakunnallisesti arvokas (MA-v)
- ■ maakunnallisesti arvokas (MA)

Arkeologinen kulttuuriperintö

- kiinteä muinaisjäännös (sm)
- muu kulttuuriperintökohde (sm-1)

 - - - - - osa-alueen raja

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 (2. vaihe)

Rakennettu kulttuuriympäristö

- ● valtakunnallisesti arvokas (MA-v, ma-v)
- ● maakunnallisesti arvokas (MA, ma)
- - - - kaupunkikuvallisesti merkittävä (MK)
- ○ rakennussuojelualue tai -kohde (SR, sr)

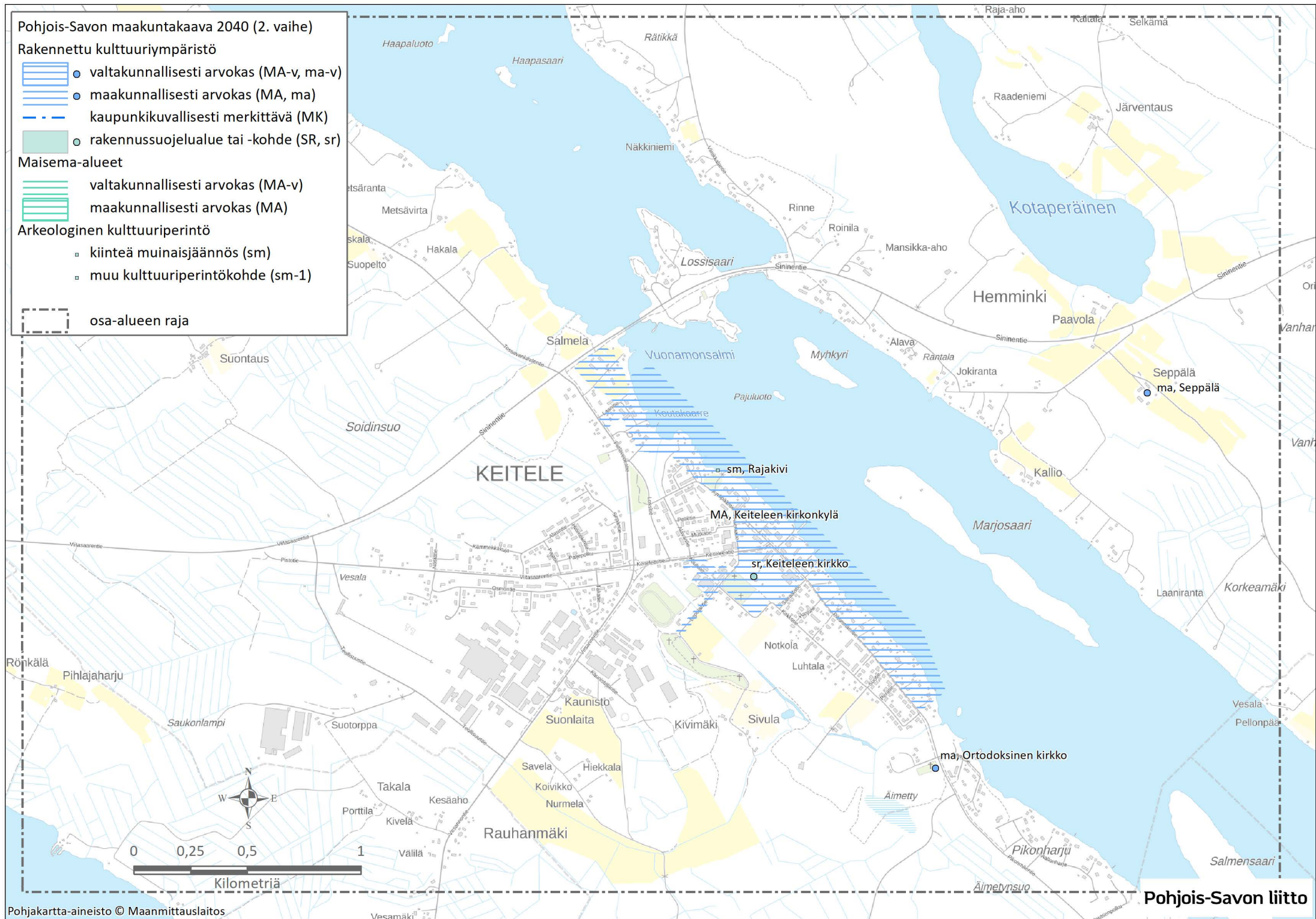
Maisema-alueet

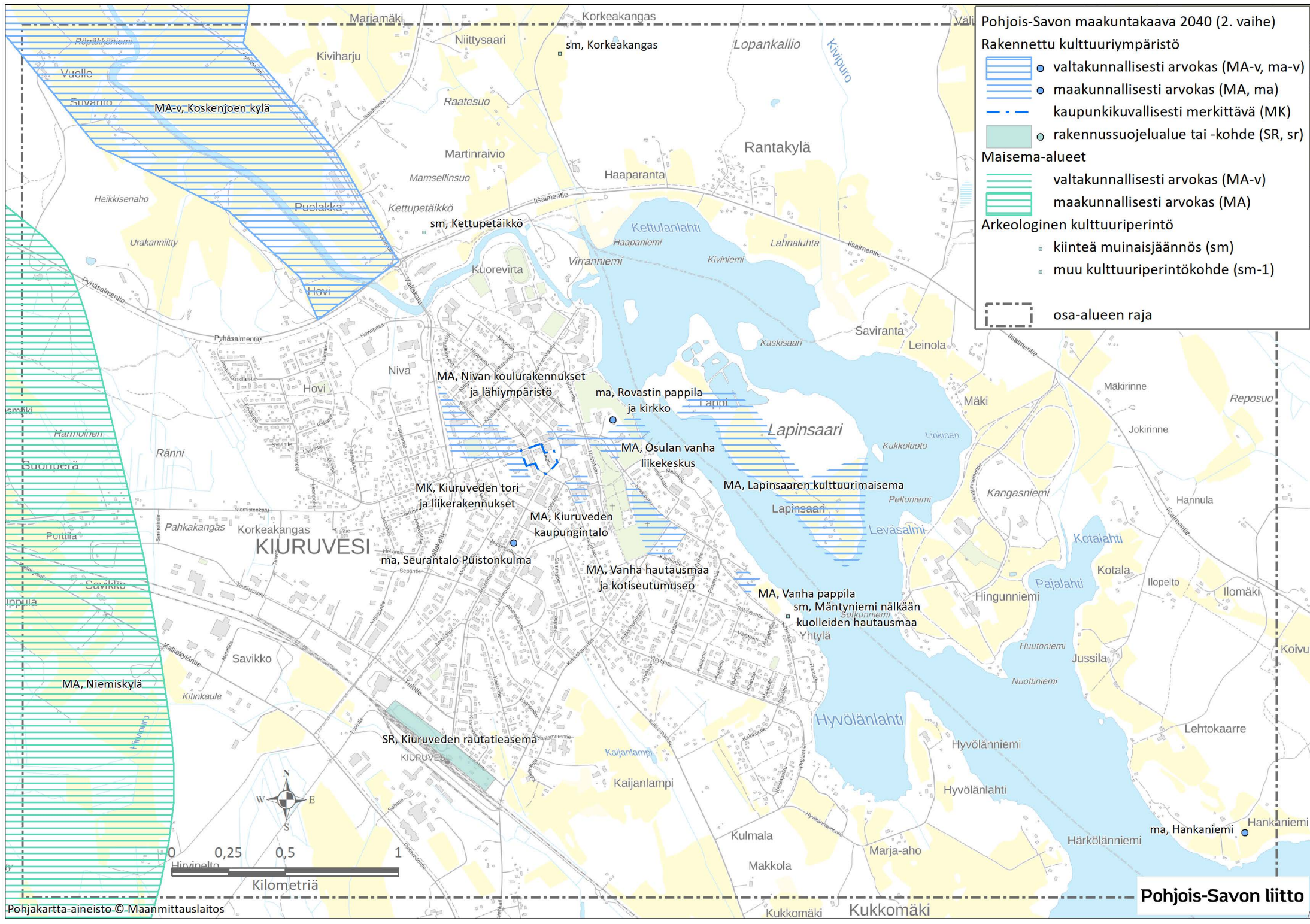
- valtakunnallisesti arvokas (MA-v)
- maakunnallisesti arvokas (MA)

Arkeologinen kulttuuriperintö

- ■ kiinteä muinaisjäännös (sm)
- ■ muu kulttuuriperintökohde (sm-1)

 osa-alueen raja

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 (2. vaihe)

Rakennettu kulttuuriympäristö

- valtakunnallisesti arvokas (MA-v, ma-v)
- maakunnallisesti arvokas (MA, ma)
- - - kaupunkikuvallisesti merkittävä (MK)
- rakennussuojelualue tai -kohde (SR, sr)

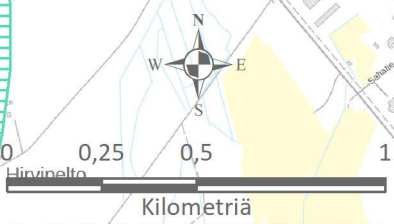
Maisema-alueet

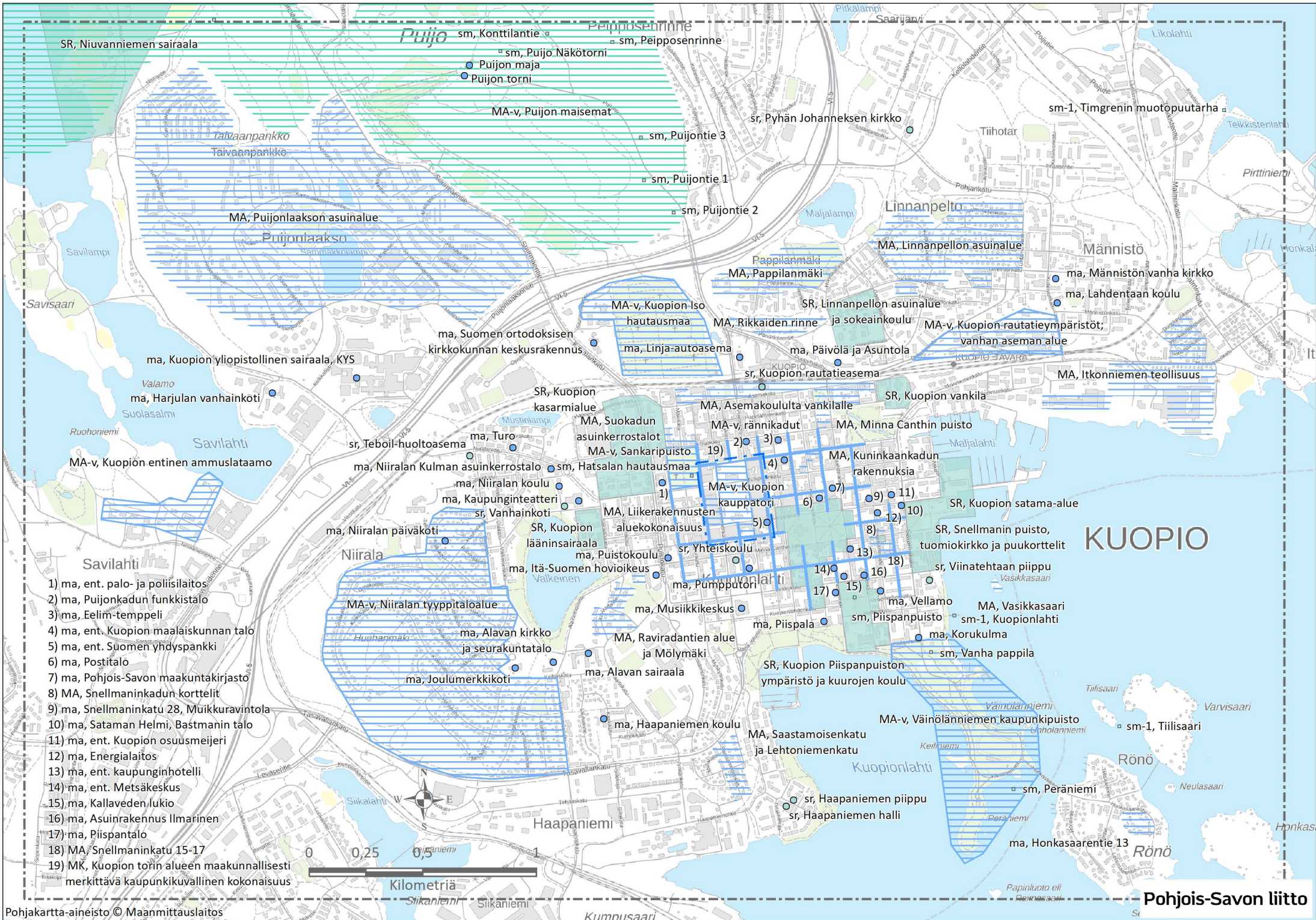
- valtakunnallisesti arvokas (MA-v)
- maakunnallisesti arvokas (MA)

Arkeologinen kulttuuriperintö

- kiinteä muinaisjäännös (sm)
- muu kulttuuriperintökohde (sm-1)

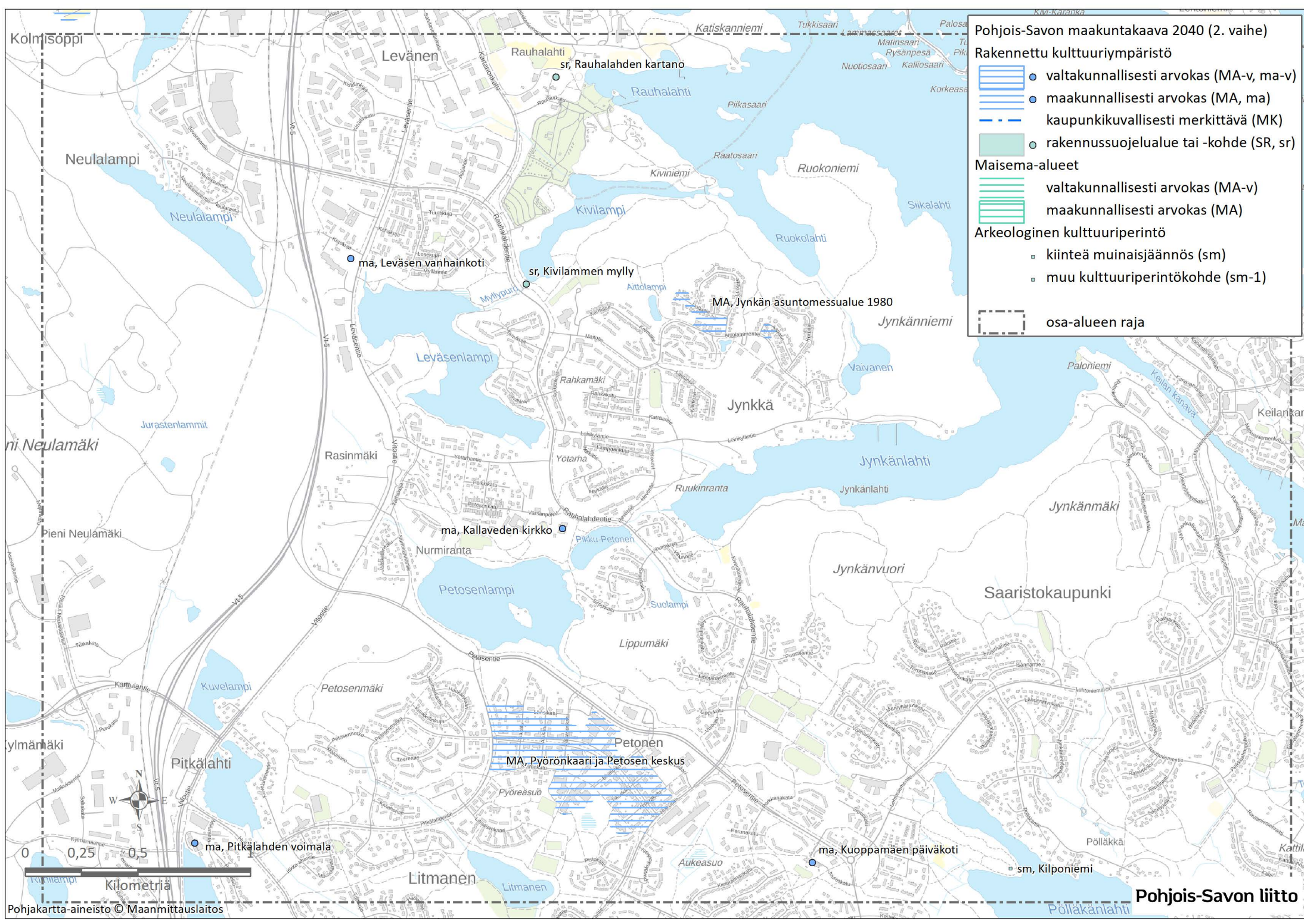
osa-alueen raja

- 1) ma, ent. palo- ja poliisilaitos
- 2) ma, Puijonkadun funkkistalo
- 3) ma, Eelim-temppeili
- 4) ma, ent. Kuopion maalaiskunnan talo
- 5) ma, ent. Suomen yhdyspankki
- 6) ma, Postitalo
- 7) ma, Pohjois-Savon maakuntakirjasto
- 8) MA, Snellmaninkadun korttelit
- 9) ma, Snellmaninkatu 28, Muikkuravintola
- 10) ma, Sataman Helmi, Bastmanin talo
- 11) ma, ent. Kuopion osuusmeijeri
- 12) ma, Energialaitos
- 13) ma, ent. kaupunginhotelli
- 14) ma, ent. Metsäkeskus
- 15) ma, Kallaveden lukio
- 16) ma, Asuinrakennus Ilmarinen
- 17) ma, Piispantalo
- 18) MA, Snellmaninkatu 15-17
- 19) MK, Kuopion torin alueen maakunnallisesti merkittävä kaupunkikuvallinen kokonaisuus

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 (2. vaihe)

Rakennettu kulttuuriympäristö

- valtakunnallisesti arvokas (MA-v, ma-v)
- maakunnallisesti arvokas (MA, ma)
- - - kaupunkikuvallisesti merkittävä (MK)
- rakennussuojelualue tai -kohde (SR, sr)

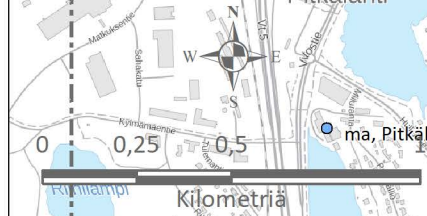
Maisema-alueet

- valtakunnallisesti arvokas (MA-v)
- maakunnallisesti arvokas (MA)

Arkeologinen kulttuuriperintö

- kiinteä muinaisjäännös (sm)
- muu kulttuuriperintökohde (sm-1)

osa-alueen raja

Pohjakartta-aineisto © Maanmittauslaitos

Pohjois-Savon liitto

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 (2. vaihe)

Rakennettu kulttuuriympäristö

- ● valtakunnallisesti arvokas (MA-v, ma-v)
- ● maakunnallisesti arvokas (MA, ma)
- - - - kaupunkikuvallisesti merkittävä (MK)
- ○ rakennussuojelualue tai -kohde (SR, sr)

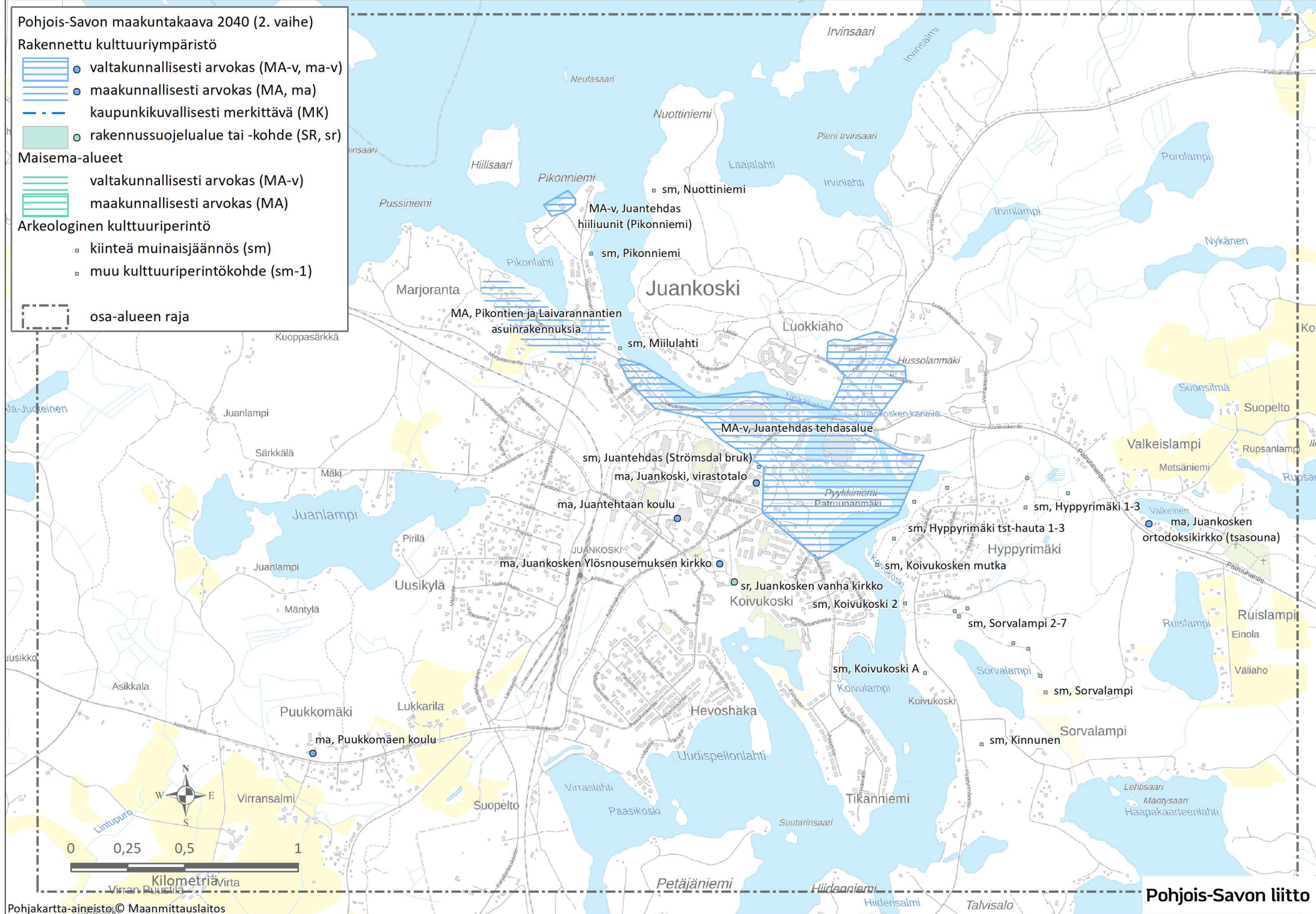
Maisema-alueet

- valtakunnallisesti arvokas (MA-v)
- maakunnallisesti arvokas (MA)

Arkeologinen kulttuuriperintö

- kiinteä muinaisjäännös (sm)
- muu kulttuuriperintökohde (sm-1)

 osa-alueen raja

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 (2. vaihe)

Rakennettu kulttuuriympäristö

- ● valtakunnallisesti arvokas (MA-v, ma-v)
- ● maakunnallisesti arvokas (MA, ma)
- kaupunkikuvallisesti merkittävä (MK)
- ○ rakennussuojelualue tai -kohde (SR, sr)

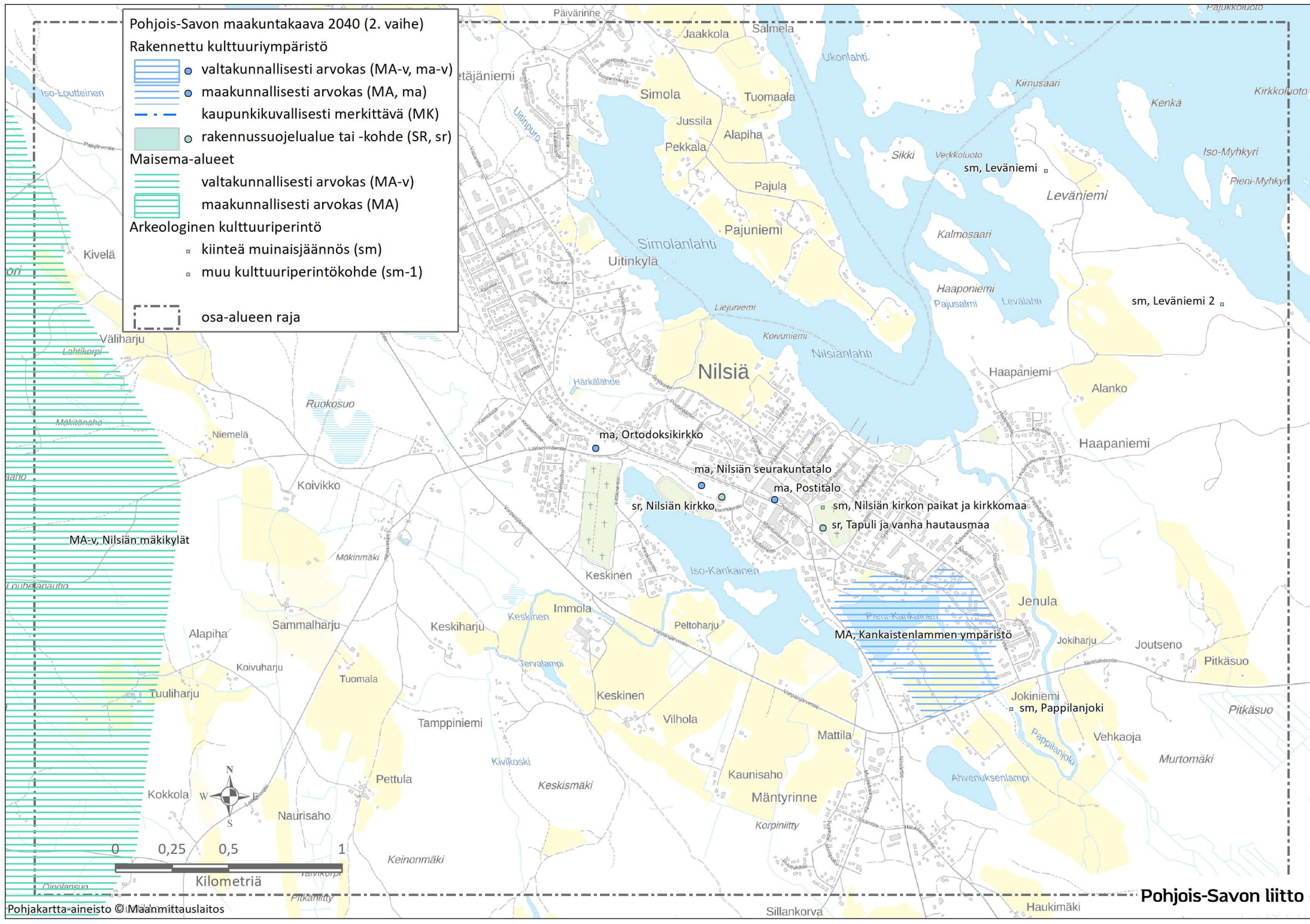
Maisema-alueet

- valtakunnallisesti arvokas (MA-v)
- maakunnallisesti arvokas (MA)

Arkeologinen kulttuuriperintö

- □ kiinteä muinaisjäänös (sm)
- □ muu kulttuuriperintökohde (sm-1)

 osa-alueen raja

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 (2. vaihe)

Rakennettu kulttuuriympäristö

- ● valtakunnallisesti arvokas (MA-v, ma-v)
- ● maakunnallisesti arvokas (MA, ma)
- - - - kaupunkikuvallisesti merkittävä (MK)
- ○ rakennussuojelualue tai -kohde (SR, sr)

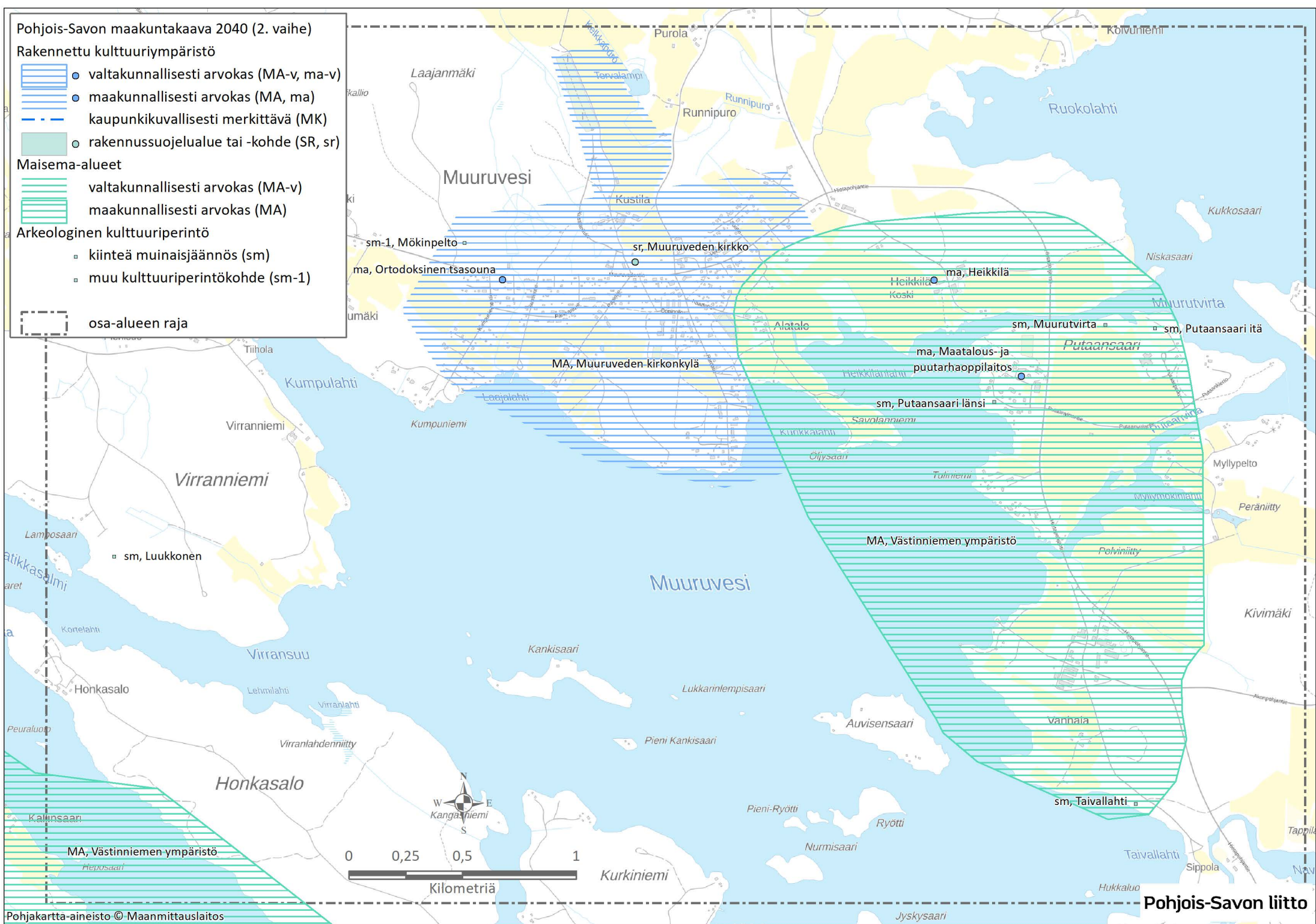
Maisema-alueet

- valtakunnallisesti arvokas (MA-v)
- maakunnallisesti arvokas (MA)

Arkeologinen kulttuuriperintö

- kiinteä muinaisjäännös (sm)
- muu kulttuuriperintökohde (sm-1)

 osa-alueen raja

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 (2. vaihe)

Rakennettu kulttuuriympäristö

- valtakunnallisesti arvokas (MA-v, ma-v)
- maakunnallisesti arvokas (MA, ma)
- kaupunkikuvallisesti merkittävä (MK)
- rakennussuojelualue tai -kohde (SR, sr)

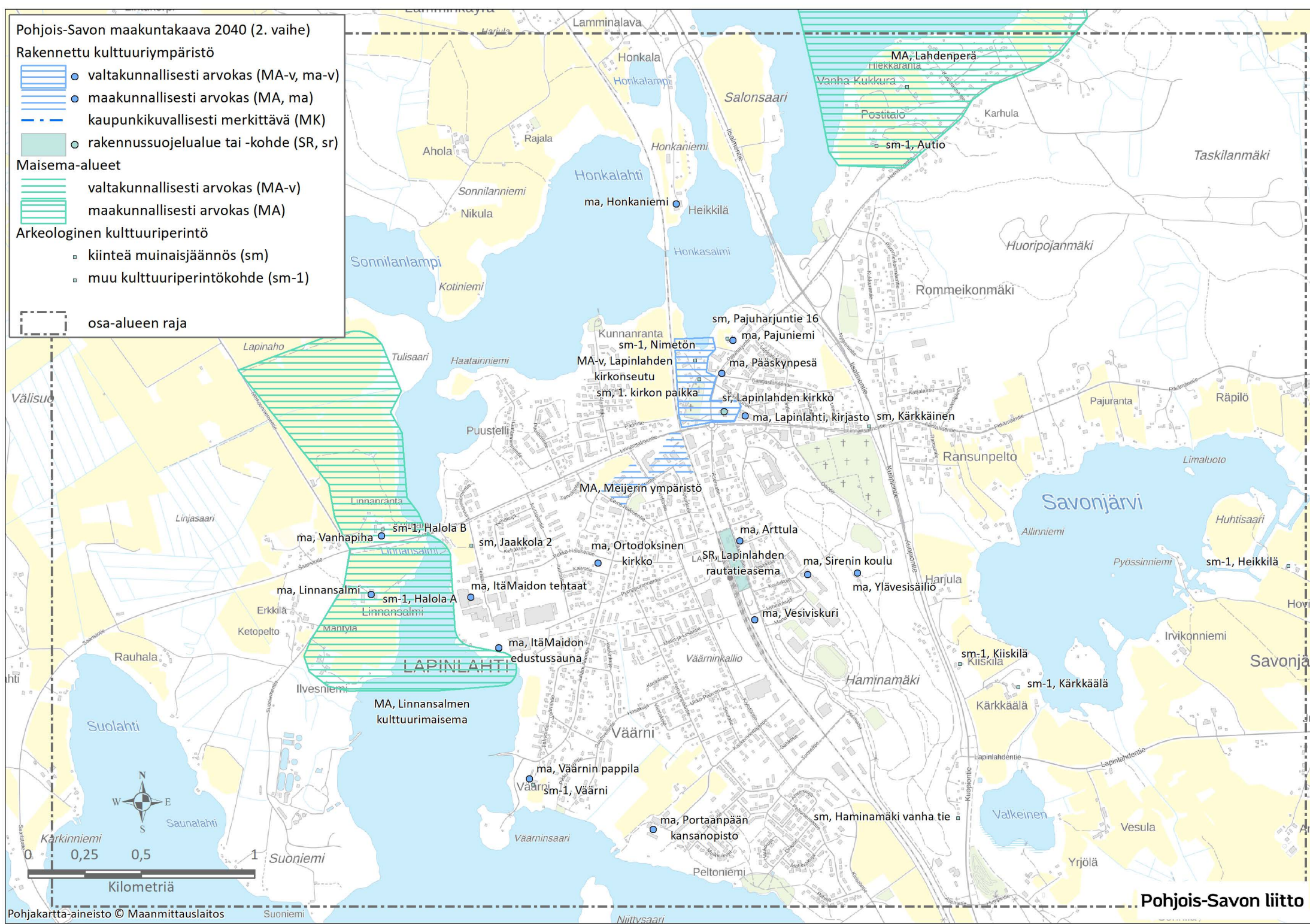
Maisema-alueet

- valtakunnallisesti arvokas (MA-v)
- maakunnallisesti arvokas (MA)

Arkeologinen kulttuuriperintö

- kiinteä muinaisjäännös (sm)
- muu kulttuuriperintökohde (sm-1)

 osa-alueen raja

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 (2. vaihe)

Rakennettu kulttuuriympäristö

- valtakunnallisesti arvokas (MA-v, ma-v)
- maakunnallisesti arvokas (MA, ma)
- kaupunkikuvallisesti merkittävä (MK)
- rakennussuojelualue tai -kohde (SR, sr)

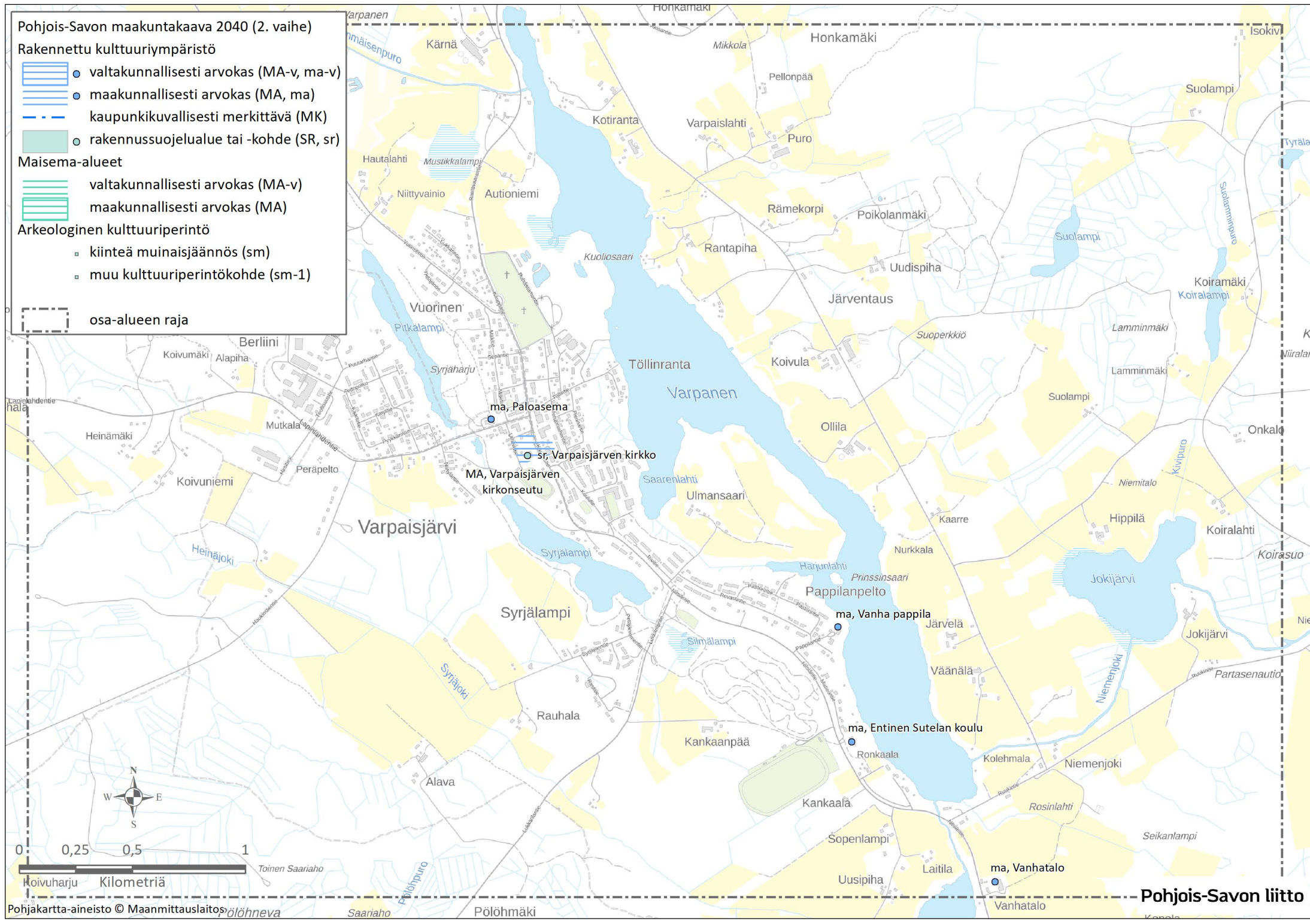
Maisema-alueet

- valtakunnallisesti arvokas (MA-v)
- maakunnallisesti arvokas (MA)

Arkeologinen kulttuuriperintö

- kiinteä muinaisjäännös (sm)
- muu kulttuuriperintökohde (sm-1)

 osa-alueen raja

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 (2. vaihe)

Rakennettu kulttuuriympäristö

- ● valtakunnallisesti arvokas (MA-v, ma-v)
- ● maakunnallisesti arvokas (MA, ma)
- kaupunkikuvallisesti merkittävä (MK)
- ○ rakennussuojelualue tai -kohde (SR, sr)

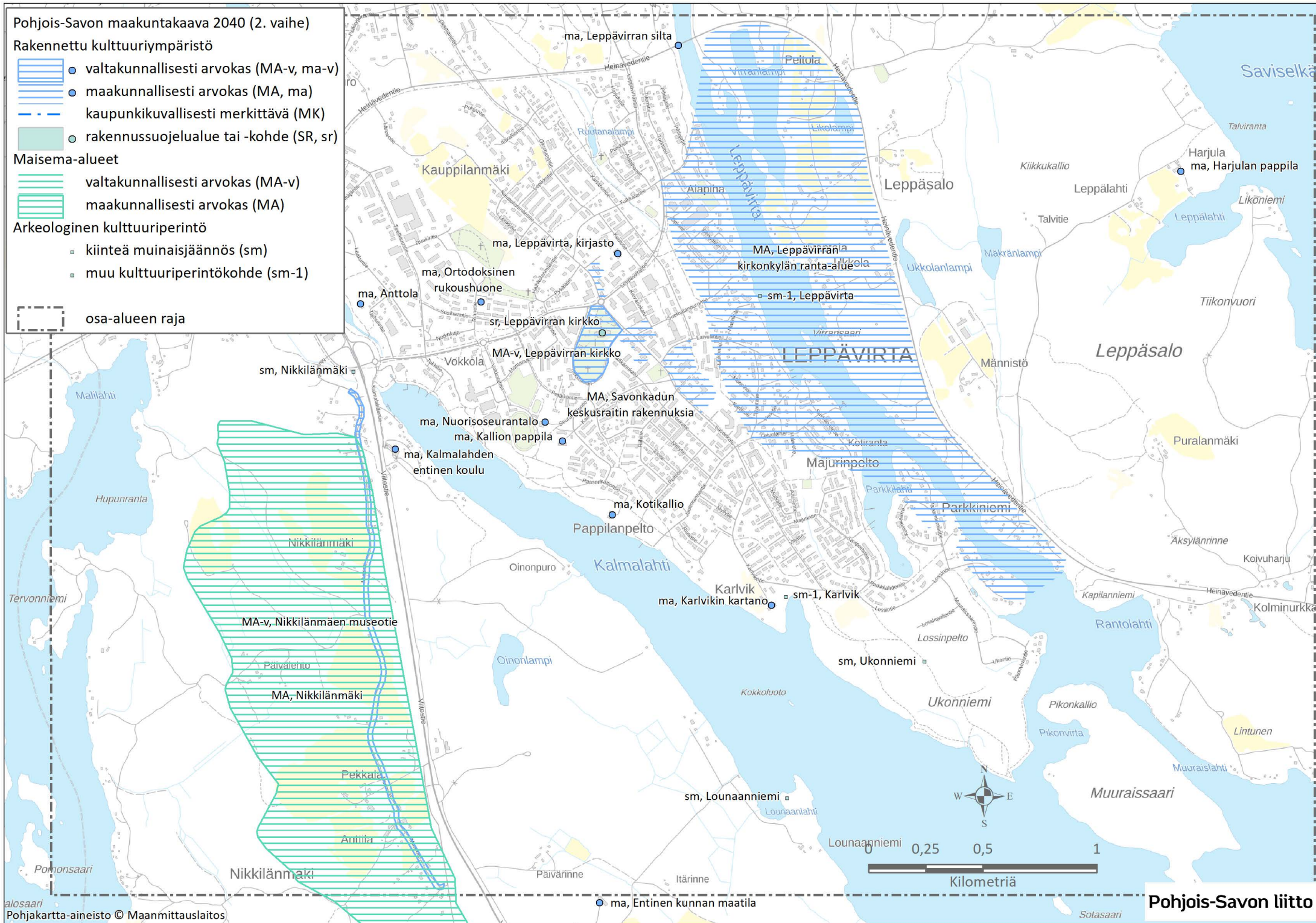
Maisema-alueet

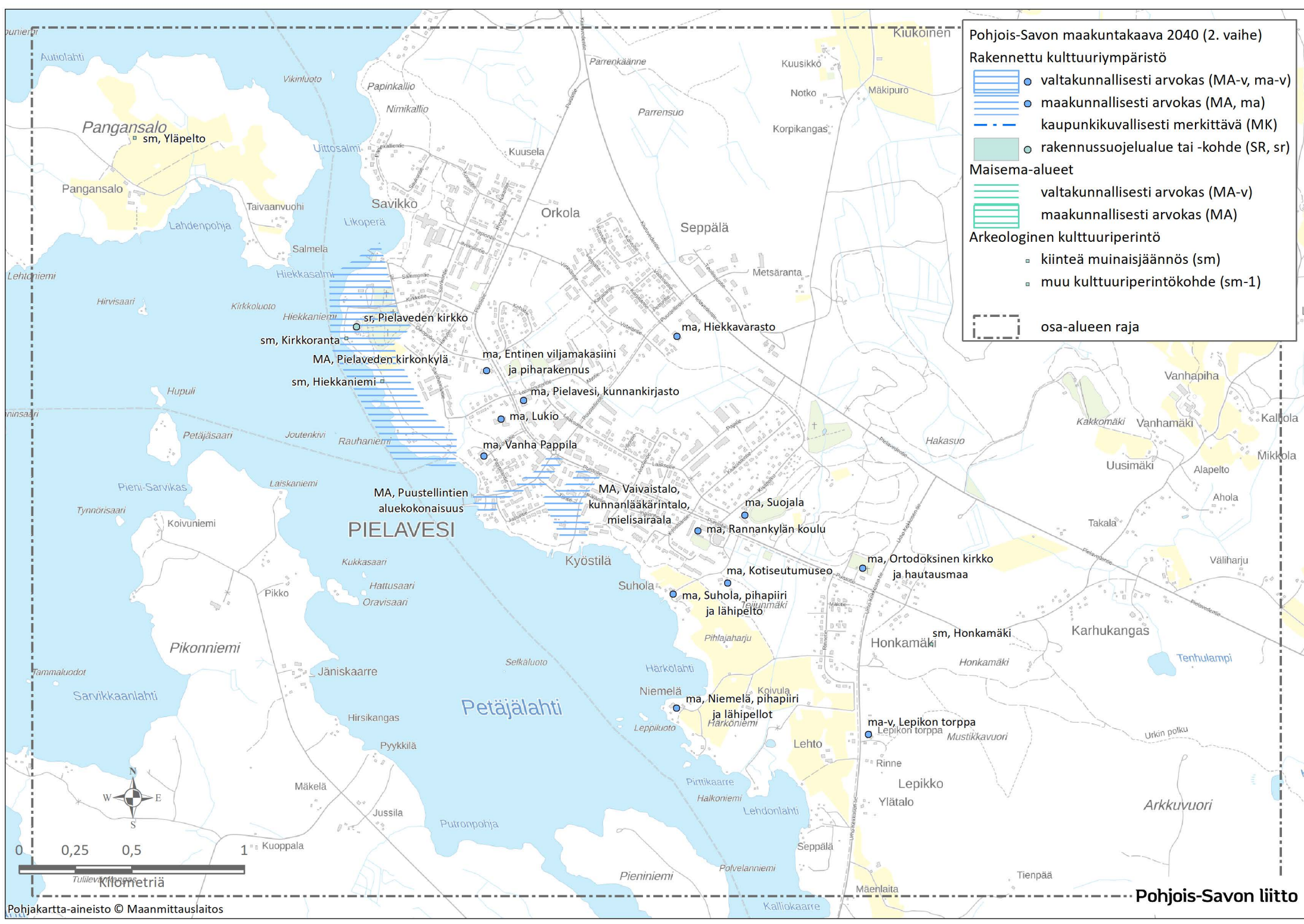
- valtakunnallisesti arvokas (MA-v)
- maakunnallisesti arvokas (MA)

Arkeologinen kulttuuriperintö

- kiinteä muinaisjäänös (sm)
- muu kulttuuriperintökohde (sm-1)

 osa-alueen raja

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 (2. vaihe)

Rakennettu kulttuuriympäristö

- valtakunnallisesti arvokas (MA-v, ma-v)
- maakunnallisesti arvokas (MA, ma)
- - - kaupunkikuvallisesti merkittävä (MK)
- rakennussuojelualue tai -kohde (SR, sr)

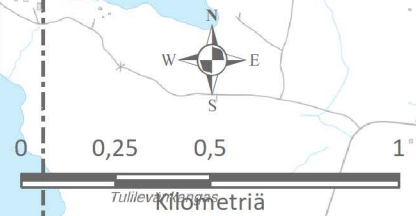
Maisema-alueet

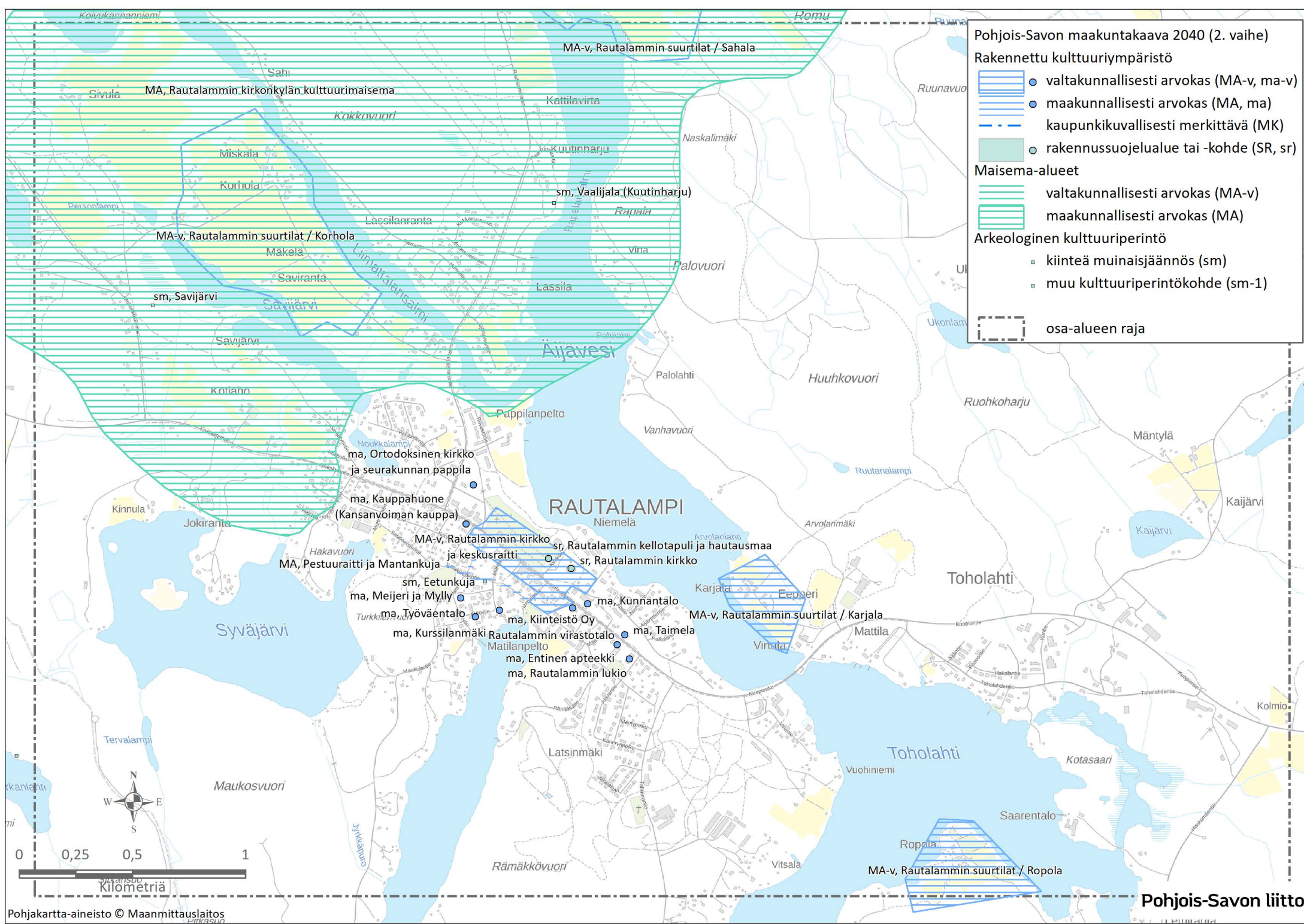
- valtakunnallisesti arvokas (MA-v)
- maakunnallisesti arvokas (MA)

Arkeologinen kulttuuriperintö

- kiinteä muinaisjäännös (sm)
- muu kulttuuriperintökohde (sm-1)

osa-alueen raja

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 (2. vaihe)

Rakennettu kulttuuriympäristö

- valtakunnallisesti arvokas (MA-v, ma-v)
- maakunnallisesti arvokas (MA, ma)
- kaupunkivallisesti merkittävä (MK)
- rakennussuojelualue tai -kohde (SR, sr)

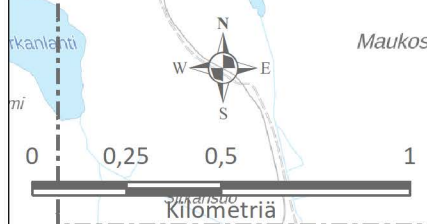
Maisema-alueet

- valtakunnallisesti arvokas (MA-v)
- maakunnallisesti arvokas (MA)

Arkeologinen kulttuuriperintö

- kiinteä muinaisjäännös (sm)
- muu kulttuuriperintökohde (sm-1)

osa-alueen raja

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 (2. vaihe)

Rakennettu kulttuuriympäristö

- ● valtakunnallisesti arvokas (MA-v, ma-v)
- ● maakunnallisesti arvokas (MA, ma)
- - - - kaupunkikuvallisesti merkittävä (MK)
- ○ rakennussuojelualue tai -kohde (SR, sr)

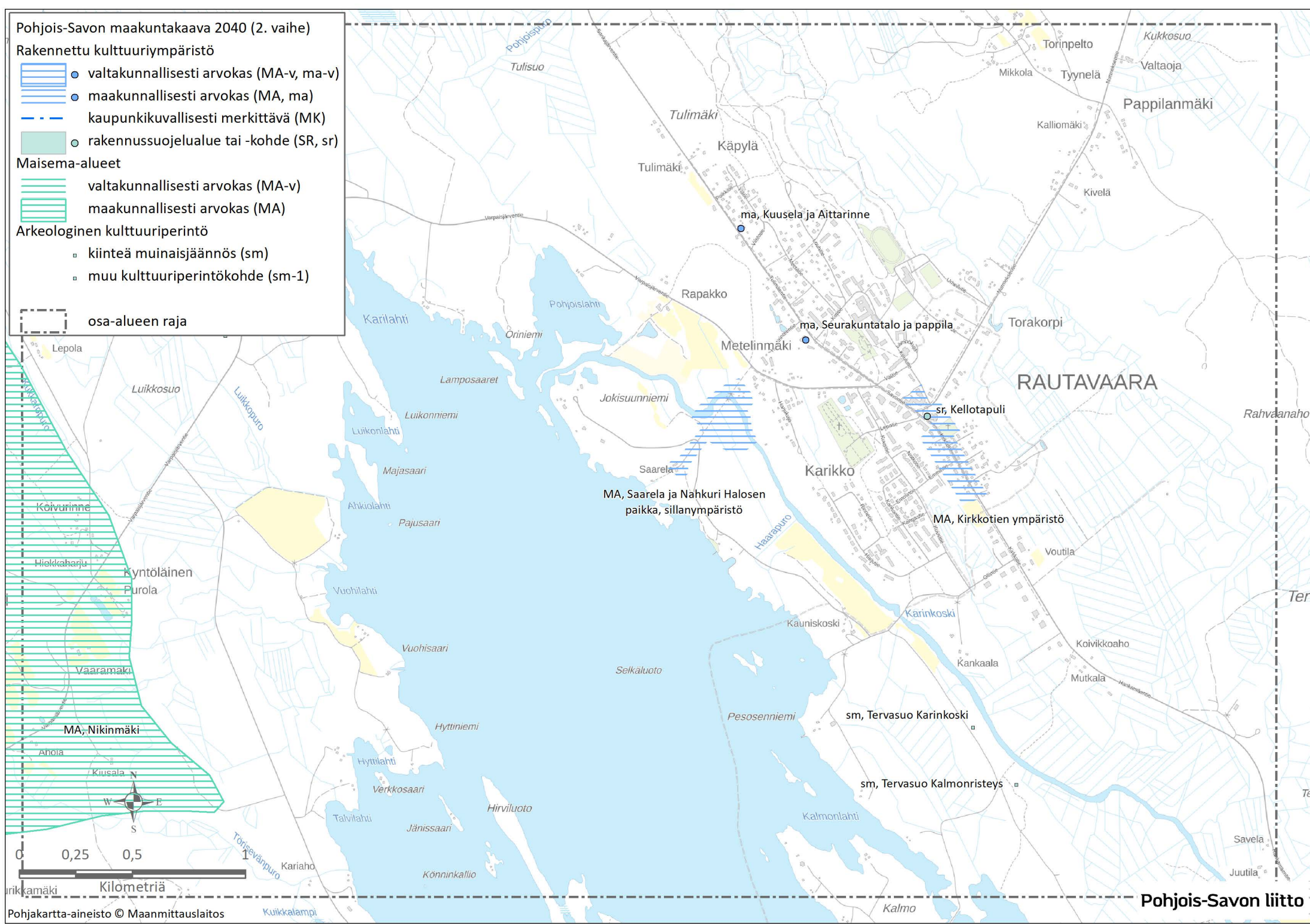
Maisema-alueet

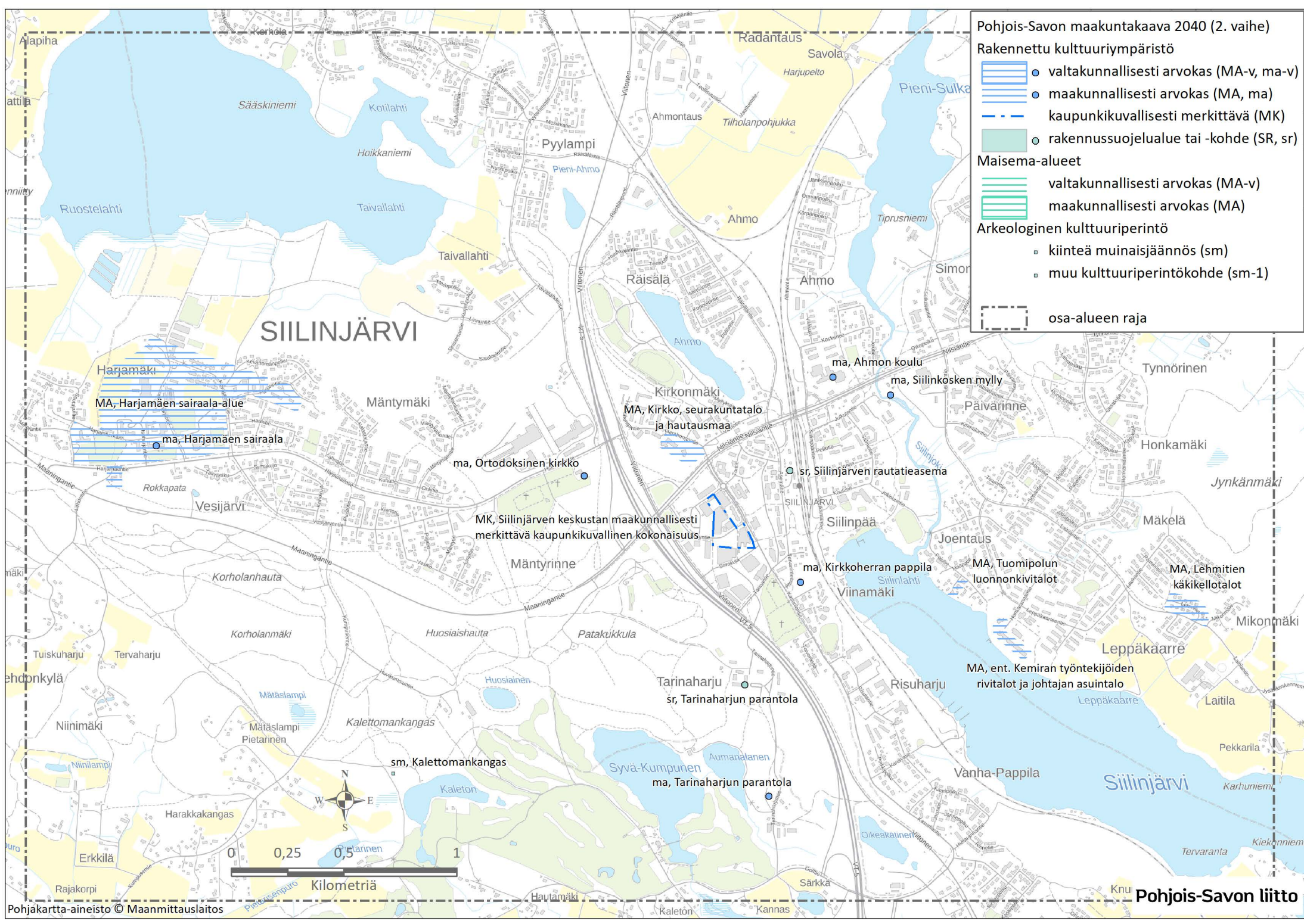
- valtakunnallisesti arvokas (MA-v)
- maakunnallisesti arvokas (MA)

Arkeologinen kulttuuriperintö

- □ kiinteä muinaisjäänös (sm)
- □ muu kulttuuriperintökohde (sm-1)

 osa-alueen raja

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 (2. vaihe)

Rakennettu kulttuuriympäristö

- valtakunnallisesti arvokas (MA-v, ma-v)
- maakunnallisesti arvokas (MA, ma)
- kaupunkikuvallisesti merkittävä (MK)
- rakennussuojelualue tai -kohde (SR, sr)

Maisema-alueet

- valtakunnallisesti arvokas (MA-v)
- maakunnallisesti arvokas (MA)

Arkeologinen kulttuuriperintö

- kiinteä muinaisjäännös (sm)
- muu kulttuuriperintökohde (sm-1)

osa-alueen raja

SIILINJÄRVI

Harjamäki
 MA, Harjamäen sairaala-alue
 ma, Harjamäen sairaala

Kirkonmäki
 MA, Kirkko, seurakuntatalo ja hautausmaa

ma, Ortodoksinen kirkko

MK, Siilinjärven keskustan maakunnallisesti merkittävä kaupunkikuvallinen kokonaisuus

ma, Ahmon koulu
 ma, Siilinkosken mylly

sr, Siilinjärven rautatieasema

ma, Kirkkoherran pappila
 Viinamäki

MA, Tuomipolun luonnonkivitalot

MA, Lehmitien käkikellotalot

MA, ent. Kemiran työntekijöiden rivitalot ja johtajan asuintalo

sm, Kalettomankangas

ma, Tarinaharjun parantola

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 (2. vaihe)

Rakennettu kulttuuriympäristö

- ● valtakunnallisesti arvokas (MA-v, ma-v)
- ● maakunnallisesti arvokas (MA, ma)
- - - - kaupunkikuvallisesti merkittävä (MK)
- ○ rakennussuojelualue tai -kohde (SR, sr)

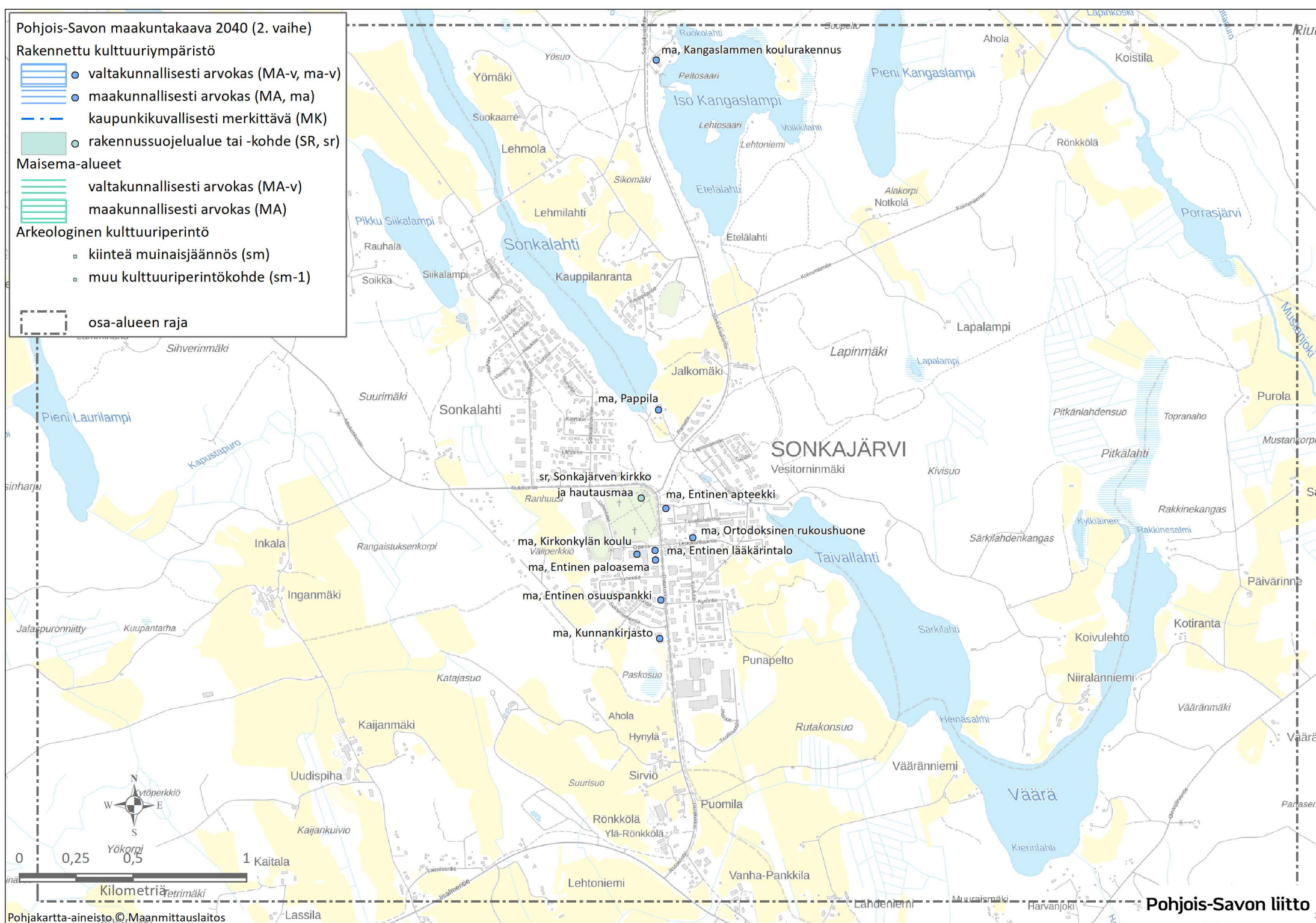
Maisema-alueet

- valtakunnallisesti arvokas (MA-v)
- maakunnallisesti arvokas (MA)

Arkeologinen kulttuuriperintö

- kiinteä muinaisjännös (sm)
- muu kulttuuriperintökohde (sm-1)

 osa-alueen raja

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 (2. vaihe)

Rakennettu kulttuuriympäristö

- ● valtakunnallisesti arvokas (MA-v, ma-v)
- ● maakunnallisesti arvokas (MA, ma)
- - - - kaupunkikuvallisesti merkittävä (MK)
- ○ rakennussuojelualue tai -kohde (SR, sr)

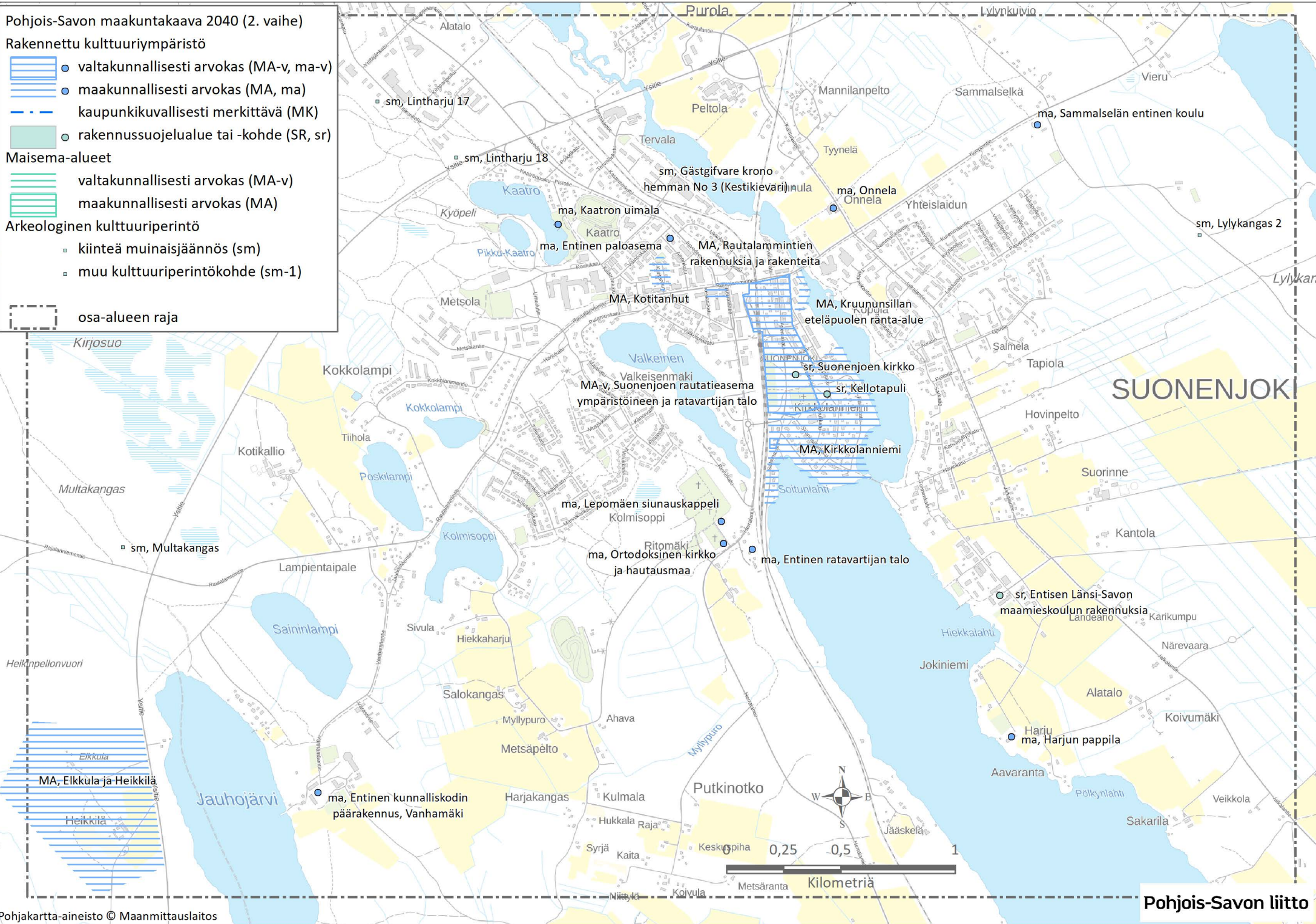
Maisema-alueet

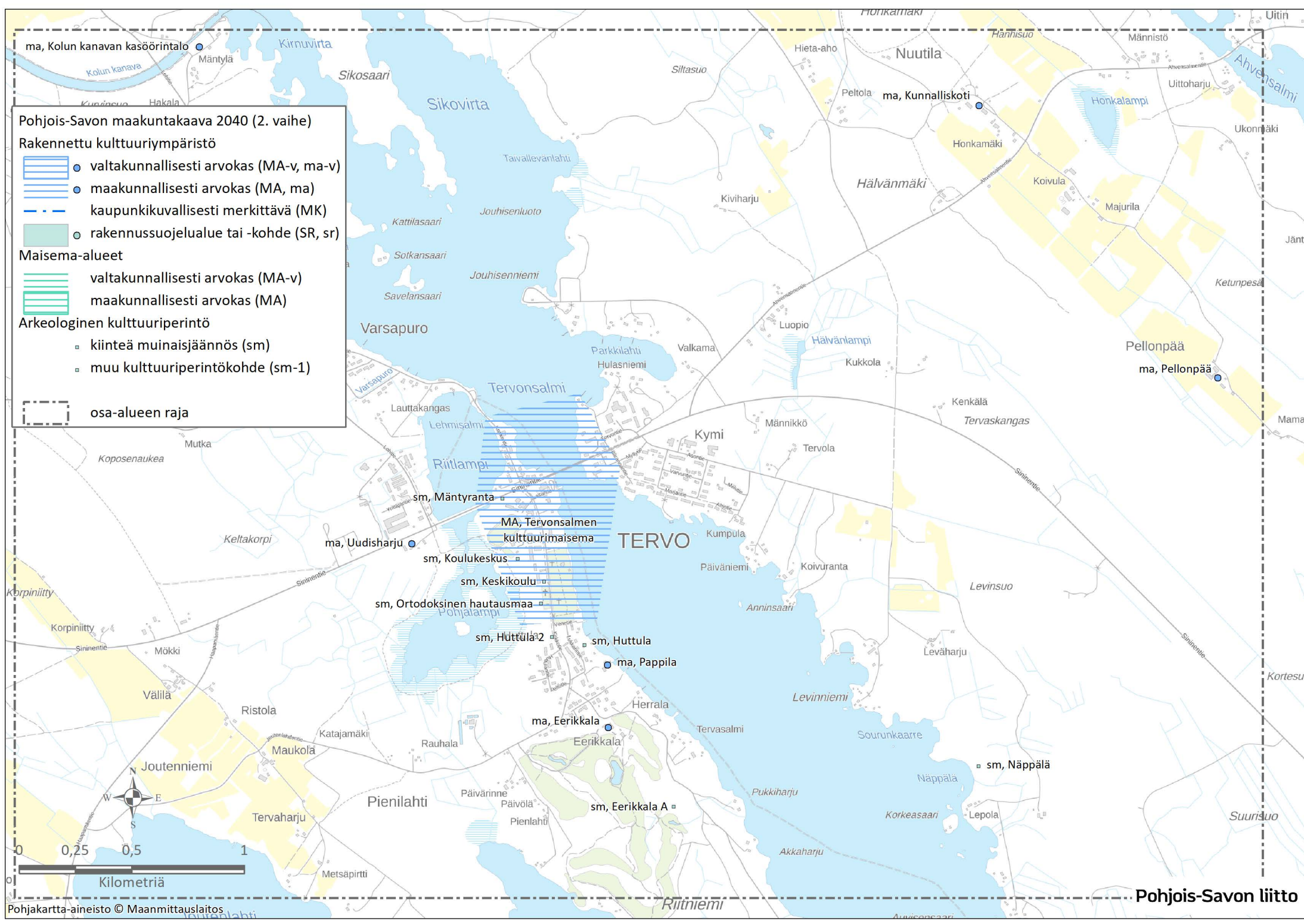
- valtakunnallisesti arvokas (MA-v)
- maakunnallisesti arvokas (MA)

Arkeologinen kulttuuriperintö

- kiinteä muinaisjäännös (sm)
- muu kulttuuriperintökohde (sm-1)

 osa-alueen raja

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 (2. vaihe)

Rakennettu kulttuuriympäristö

-   valtakunnallisesti arvokas (MA-v, ma-v)
-   maakunnallisesti arvokas (MA, ma)
- kaupunkikuvallisesti merkittävä (MK)
- rakennussuojelualue tai -kohde (SR, sr)

Maisema-alueet

- valtakunnallisesti arvokas (MA-v)
- maakunnallisesti arvokas (MA)

Arkeologinen kulttuuriperintö

- kiinteä muinaisjäännös (sm)
- muu kulttuuriperintökohde (sm-1)

 osa-alueen raja

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 (2. vaihe)

Rakennettu kulttuuriympäristö

- ● valtakunnallisesti arvokas (MA-v, ma-v)
- ● maakunnallisesti arvokas (MA, ma)
- - - - kaupunkikuvallisesti merkittävä (MK)
- ○ rakennussuojelualue tai -kohde (SR, sr)

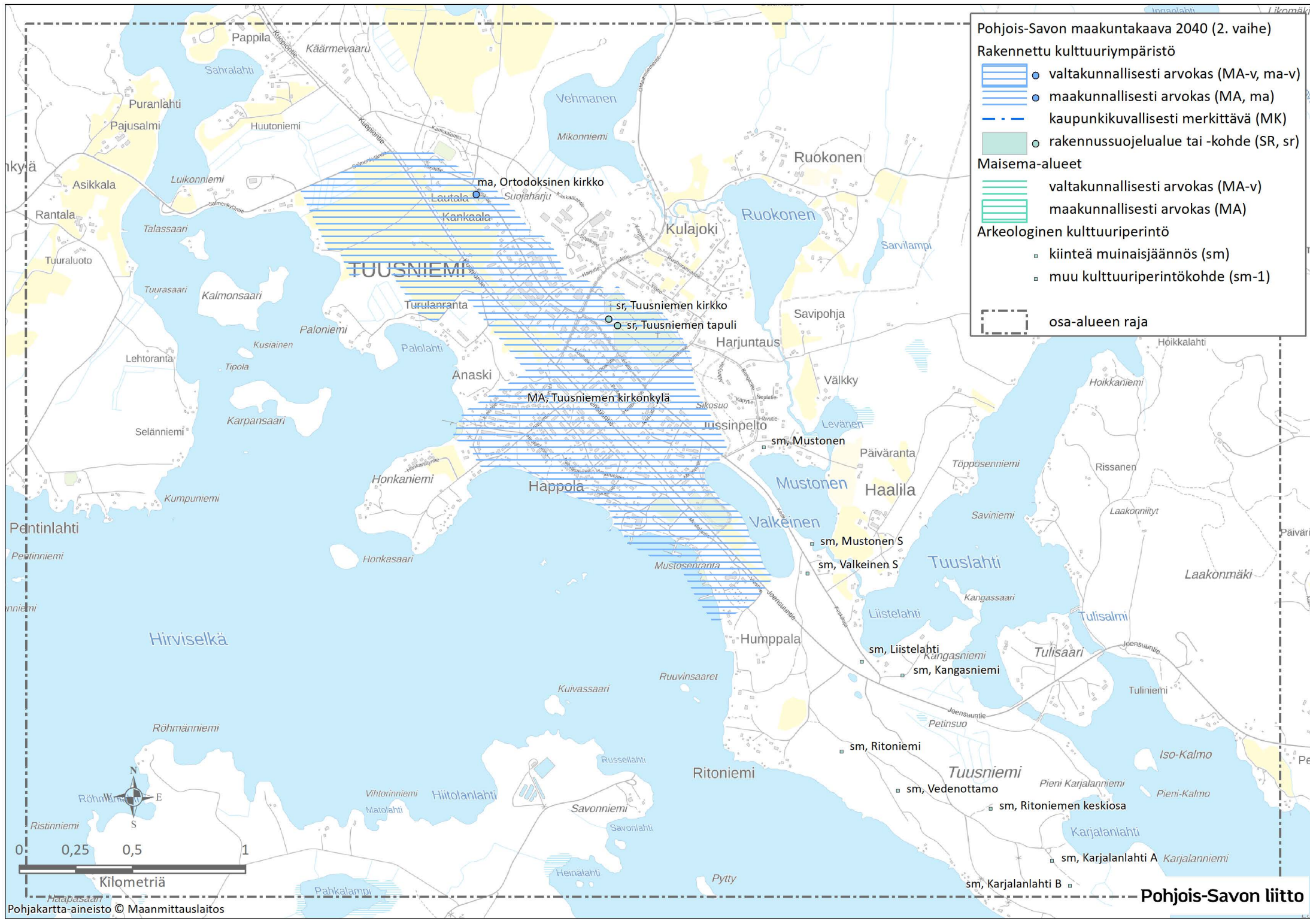
Maisema-alueet

- valtakunnallisesti arvokas (MA-v)
- maakunnallisesti arvokas (MA)

Arkeologinen kulttuuriperintö

- ■ kiinteä muinaisjäännös (sm)
- ■ muu kulttuuriperintökohde (sm-1)

 - - - - - osa-alueen raja

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 (2. vaihe)

Rakennettu kulttuuriympäristö

- ● valtakunnallisesti arvokas (MA-v, ma-v)
- ● maakunnallisesti arvokas (MA, ma)
- - - - kaupunkikuvallisesti merkittävä (MK)
- ○ rakennussuojelualue tai -kohde (SR, sr)

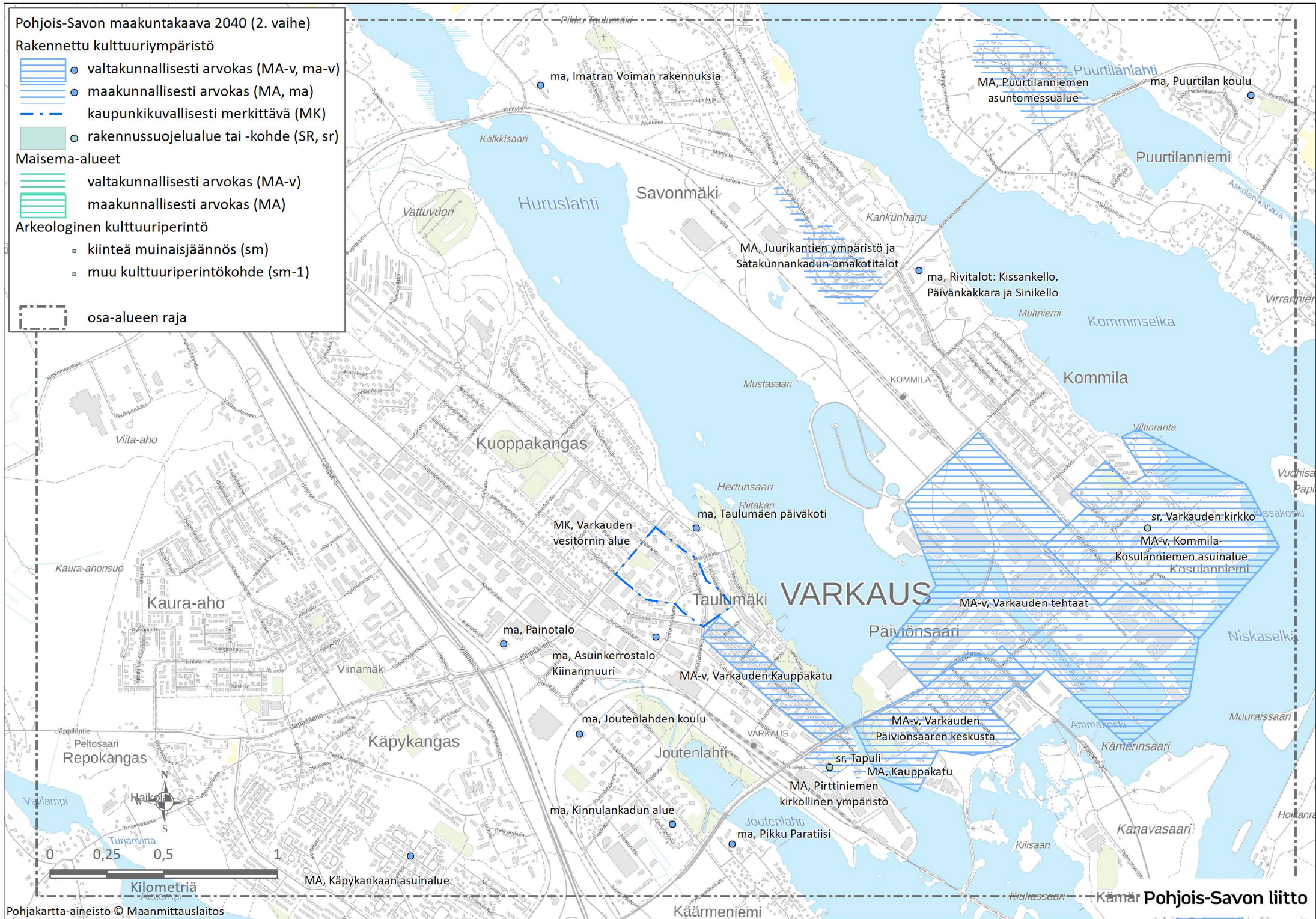
Maisema-alueet

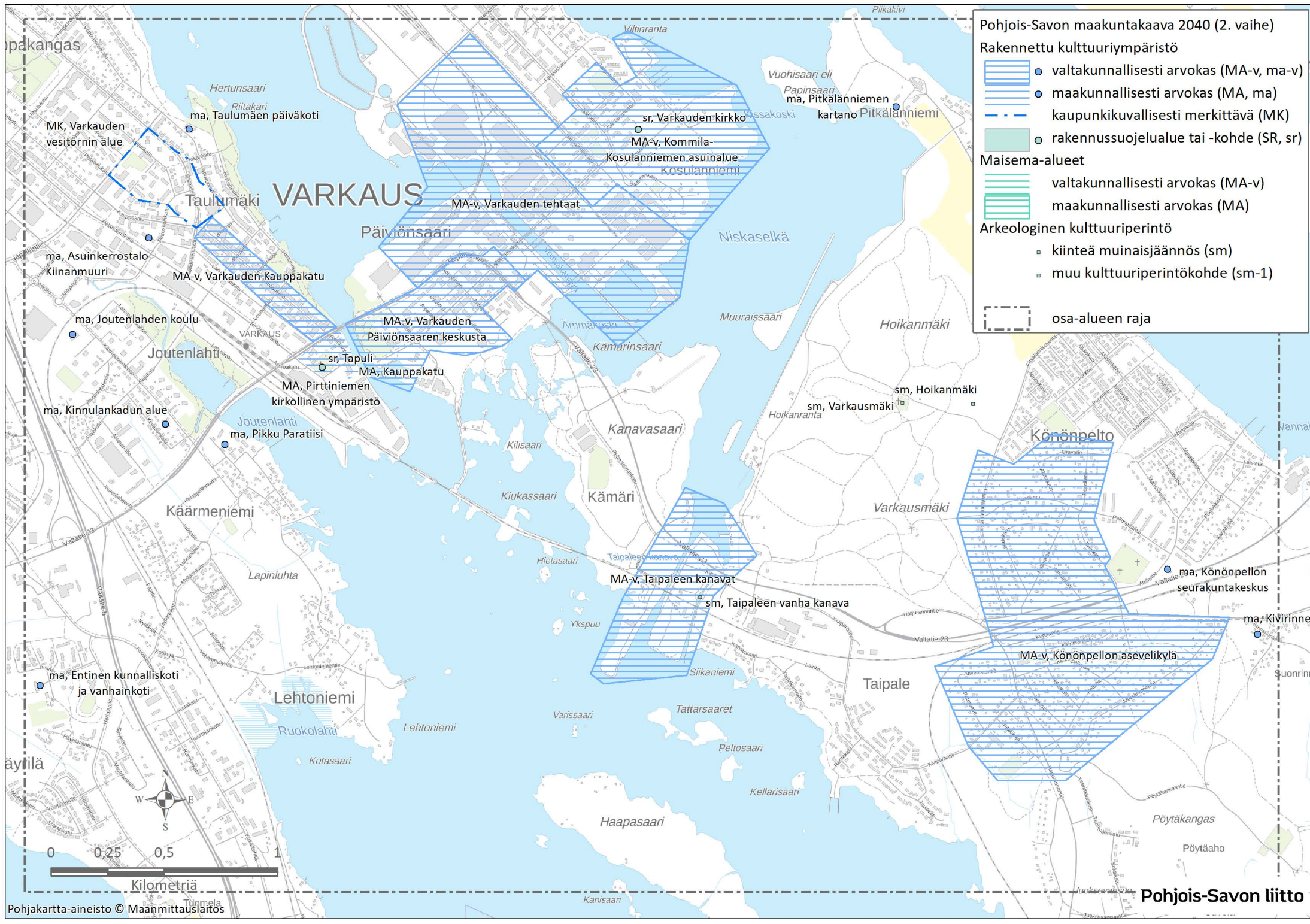
- valtakunnallisesti arvokas (MA-v)
- maakunnallisesti arvokas (MA)

Arkeologinen kulttuuriperintö

- kiinteä muinaisjäännös (sm)
- muu kulttuuriperintökohde (sm-1)

 osa-alueen raja

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 (2. vaihe)

Rakennettu kulttuuriympäristö

- valtakunnallisesti arvokas (MA-v, ma-v)
- maakunnallisesti arvokas (MA, ma)
- - - kaupunkikuvallisesti merkittävä (MK)
- rakennussuojelualue tai -kohde (SR, sr)

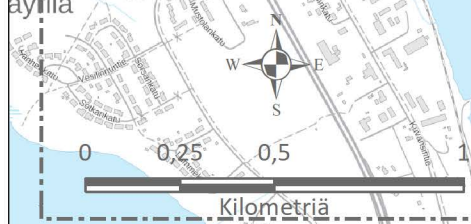
Maisema-alueet

- valtakunnallisesti arvokas (MA-v)
- maakunnallisesti arvokas (MA)

Arkeologinen kulttuuriperintö

- kiinteä muinaisjäännös (sm)
- muu kulttuuriperintökohde (sm-1)

osa-alueen raja

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 (2. vaihe)

Rakennettu kulttuuriympäristö

- valtakunnallisesti arvokas (MA-v, ma-v)
- maakunnallisesti arvokas (MA, ma)
- kaupunkikuvallisesti merkittävä (MK)
- rakennussuojelualue tai -kohde (SR, sr)

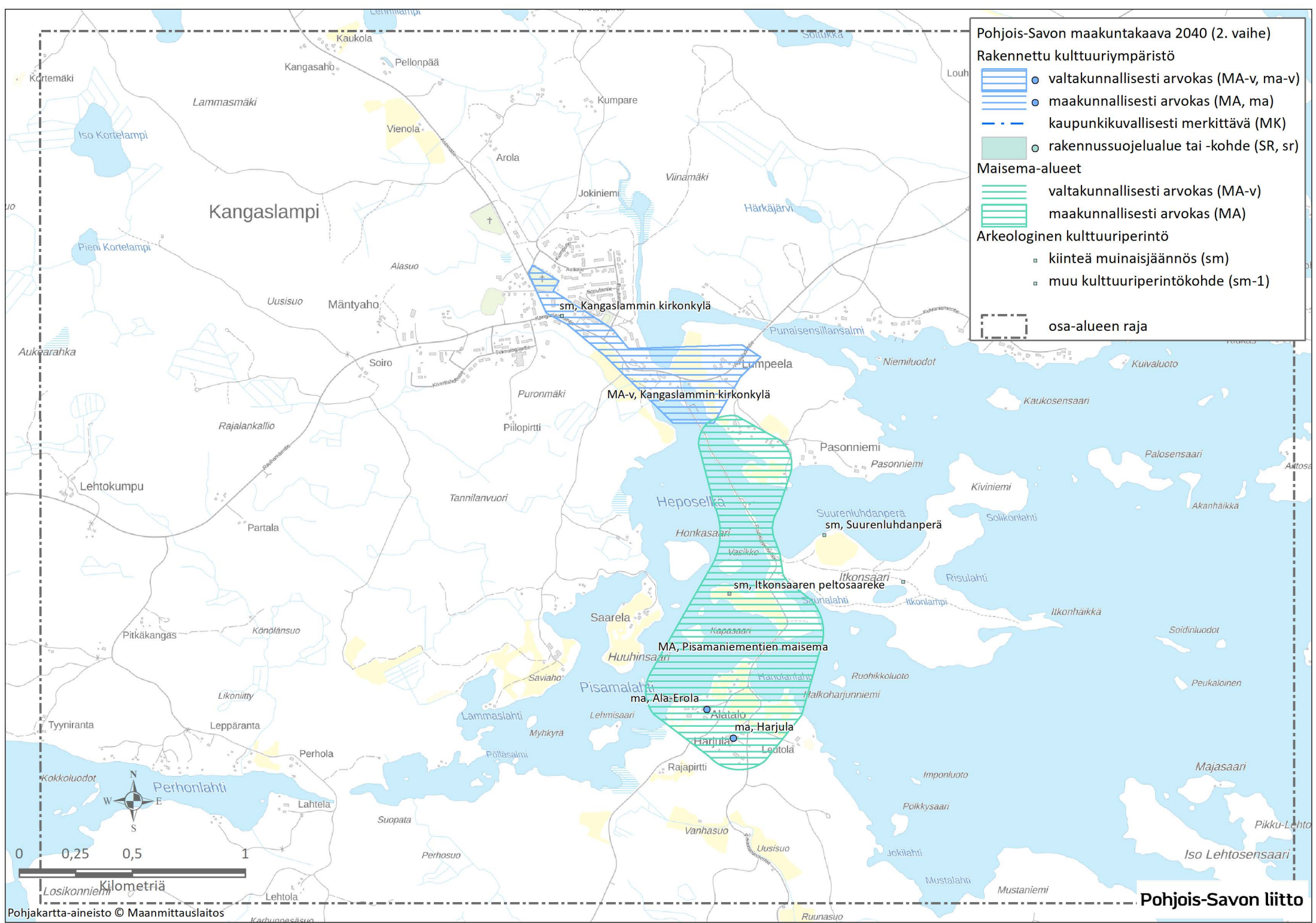
Maisema-alueet

- valtakunnallisesti arvokas (MA-v)
- maakunnallisesti arvokas (MA)

Arkeologinen kulttuuriperintö

- kiinteä muinaisjäännös (sm)
- muu kulttuuriperintökohde (sm-1)

 osa-alueen raja

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 (2. vaihe)

Rakennettu kulttuuriympäristö

- valtakunnallisesti arvokas (MA-v, ma-v)
- maakunnallisesti arvokas (MA, ma)
- kaupunkikuvallisesti merkittävä (MK)
- rakennussuojelualue tai -kohde (SR, sr)

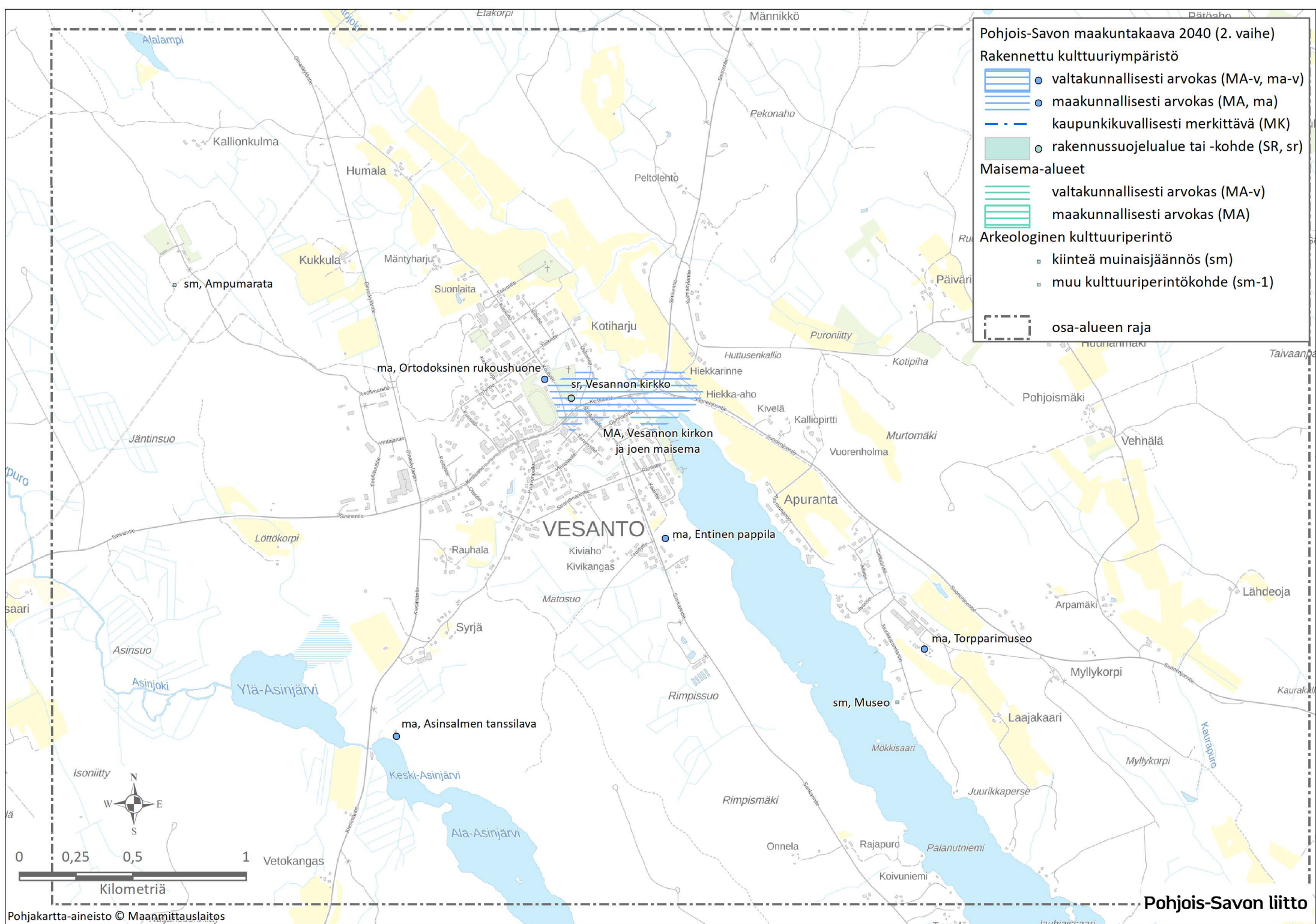
Maisema-alueet

- valtakunnallisesti arvokas (MA-v)
- maakunnallisesti arvokas (MA)

Arkeologinen kulttuuriperintö

- kiinteä muinaisjäänös (sm)
- muu kulttuuriperintökohde (sm-1)

osa-alueen raja

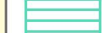

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 (2. vaihe)

Rakennettu kulttuuriympäristö

- ● valtakunnallisesti arvokas (MA-v, ma-v)
- ● maakunnallisesti arvokas (MA, ma)
- - - - kaupunkikuvallisesti merkittävä (MK)
- ○ rakennussuojelualue tai -kohde (SR, sr)

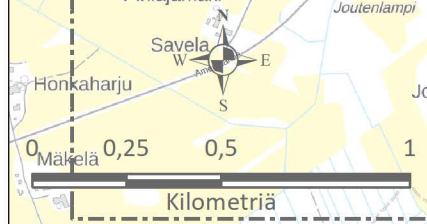
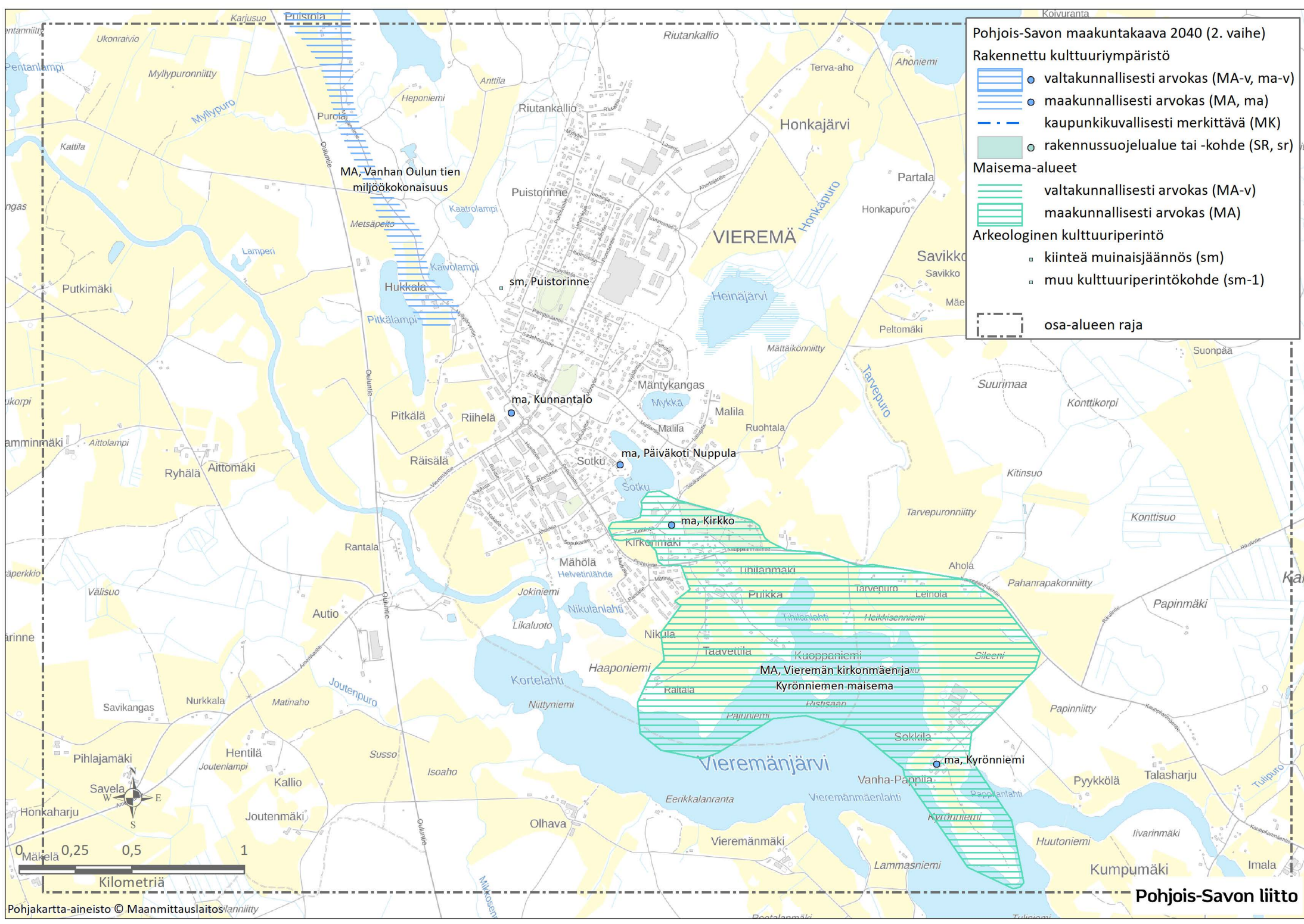
Maisema-alueet

- valtakunnallisesti arvokas (MA-v)
- maakunnallisesti arvokas (MA)

Arkeologinen kulttuuriperintö

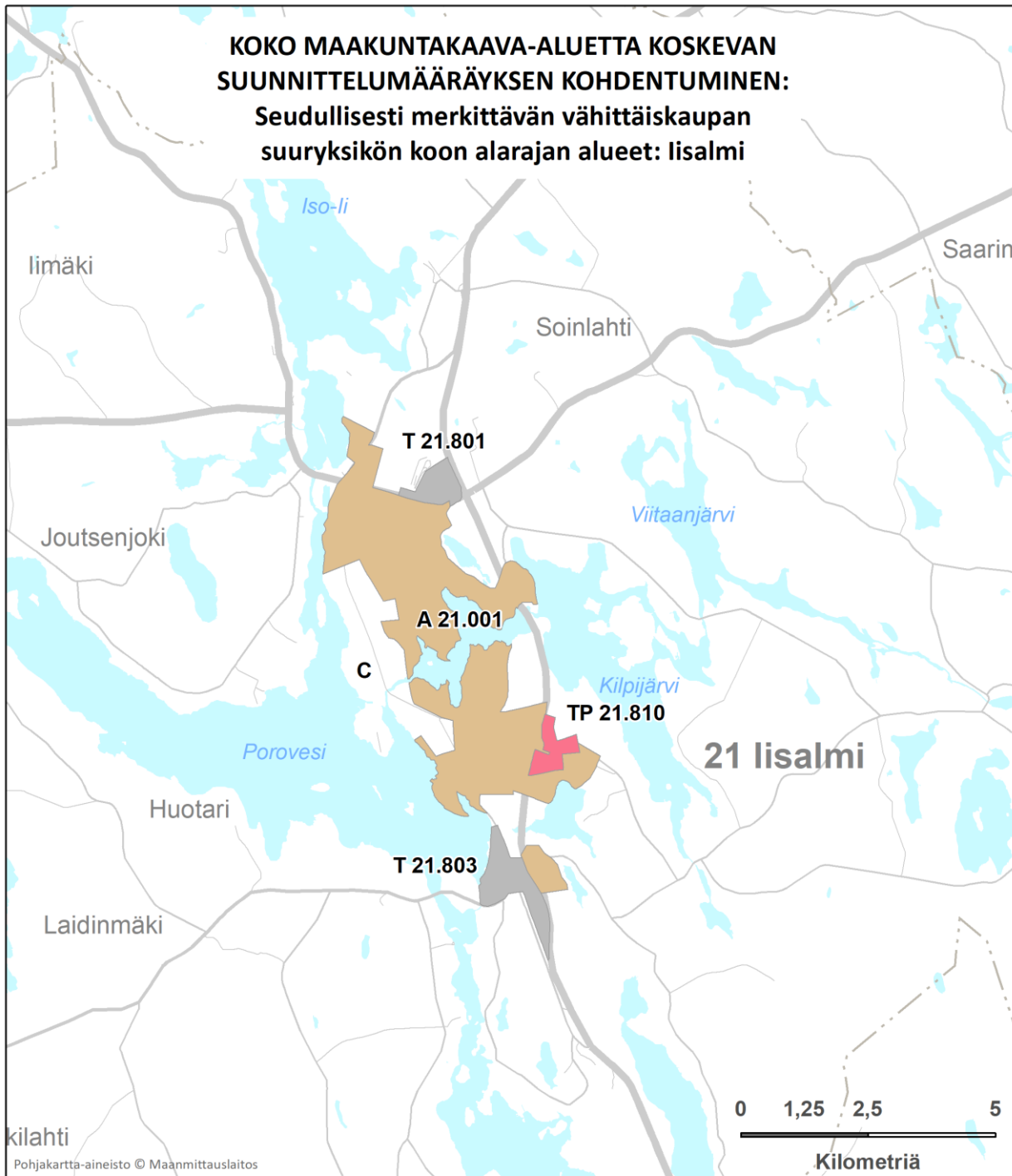
- kiinteä muinaisjäännös (sm)
- muu kulttuuriperintökohde (sm-1)

 osa-alueen raja

7.3 Seudullisesti merkittävää vähittäiskauppaa ohjaavat kartat

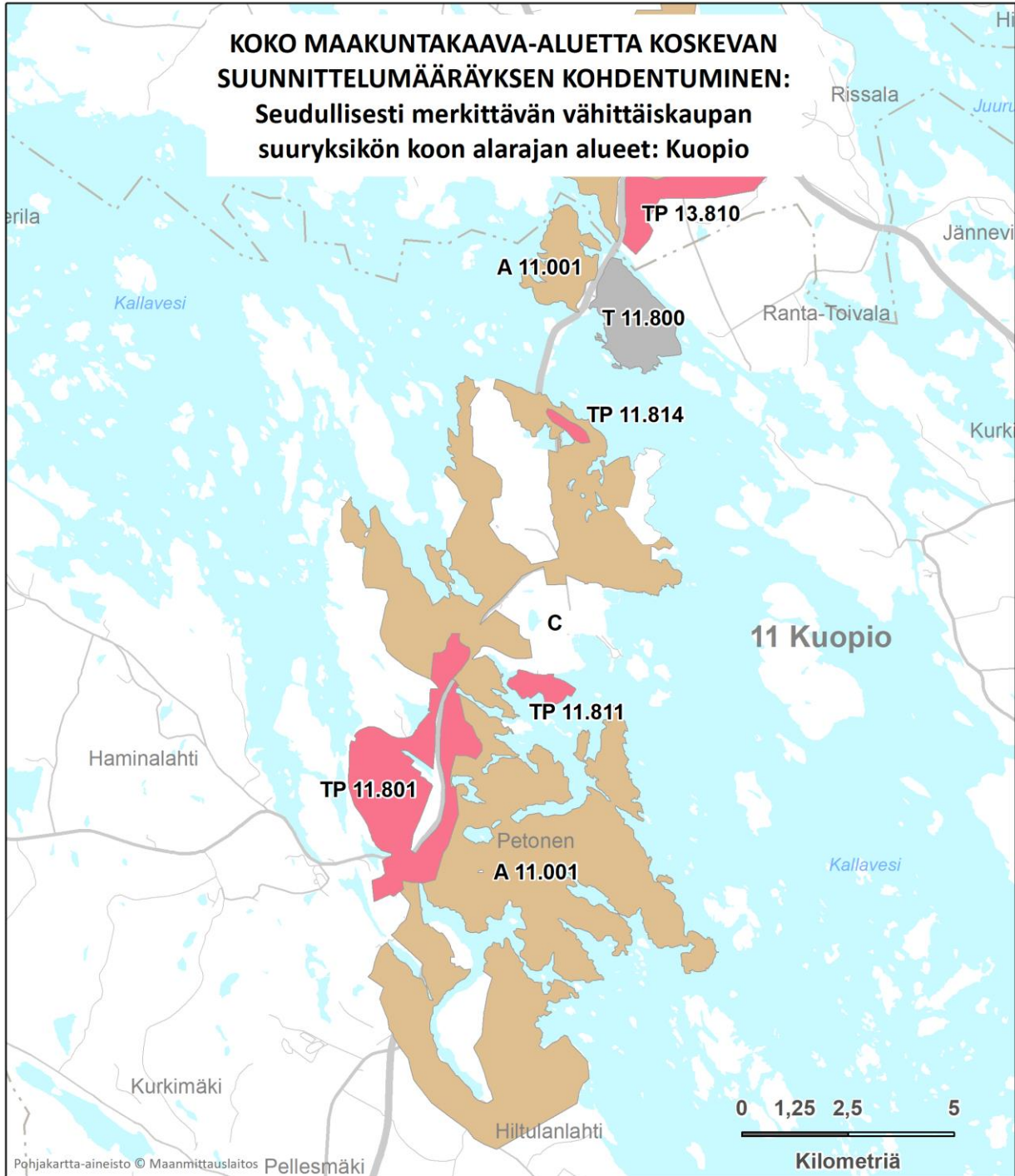
Kartassa osoitetuilla maakuntakaava-alueilla seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alarajat ovat seuraavat:

Seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alarajat, k-m ²			
	Päivittäis-tavarakauppa	Tilaa vaativa erikoiskauppa	Muu erikoiskauppa
Kuopio (pl. Nilsä, Maaninka, Juankoski)	4000	12000	5000
Iisalmi, Siilinjärvi, Varkaus	4000	7000	4000
Lapinlahti, Leppävirta, Kiuruvesi, Suonenjoki,	4000	5000	4000
Muut alueet	4000	4000	4000

Muilla kuin edellä mainituilla alueilla seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alaraja on 4000 k-m².

Päivittäistavarakaupassa seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alaraja on 4000 k-m² koko maakunnassa.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee edistää kaupan kilpailun toteutumista.

Kartassa osoitetuilla maakuntakaava-alueilla seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alarajat ovat seuraavat:

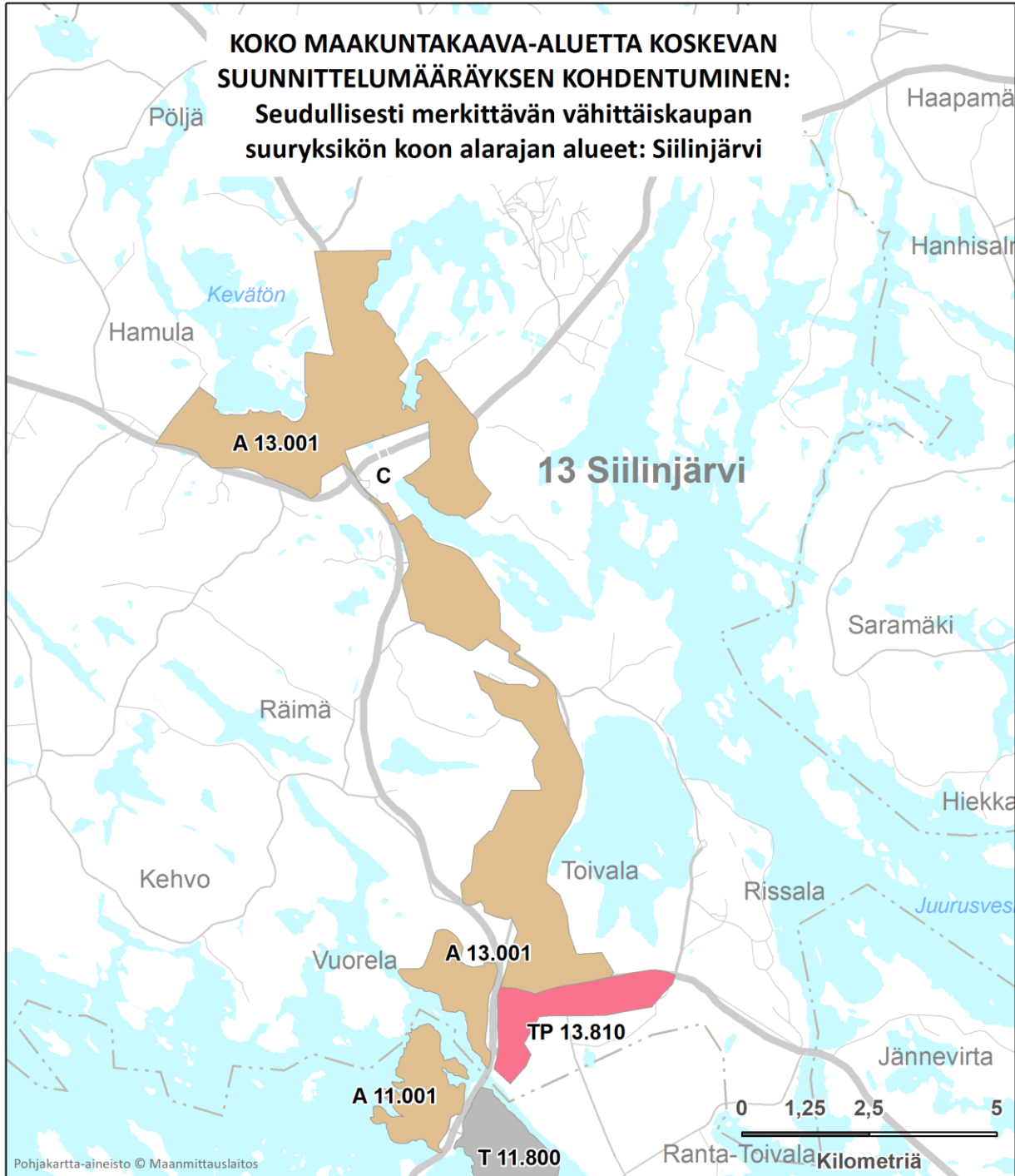
Seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alarajat, k-m2			
	Päivittäis-tavarakauppa	Tilaa vaativa erikoiskauppa	Muu erikoiskauppa
Kuopio (pl. Nilsjä, Maaninka, Juankoski)	4000	12000	5000
Iisalmi, Siilinjärvi, Varkaus	4000	7000	4000
Lapinlahti, Leppävirta, Kiuruvesi, Suonenjoki,	4000	5000	4000
Muut alueet	4000	4000	4000

Muilla kuin edellä mainituilla alueilla seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alaraja on 4000 k-m2.

Päivittäistavarakaupassa seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alaraja on 4000 k-m2 koko maakunnassa.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee edistää kaupan kilpailun toteutumista.

Pohjois-Savon liitto

Kartassa osoitetuilla maakuntakaava-alueilla seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alarajat ovat seuraavat:

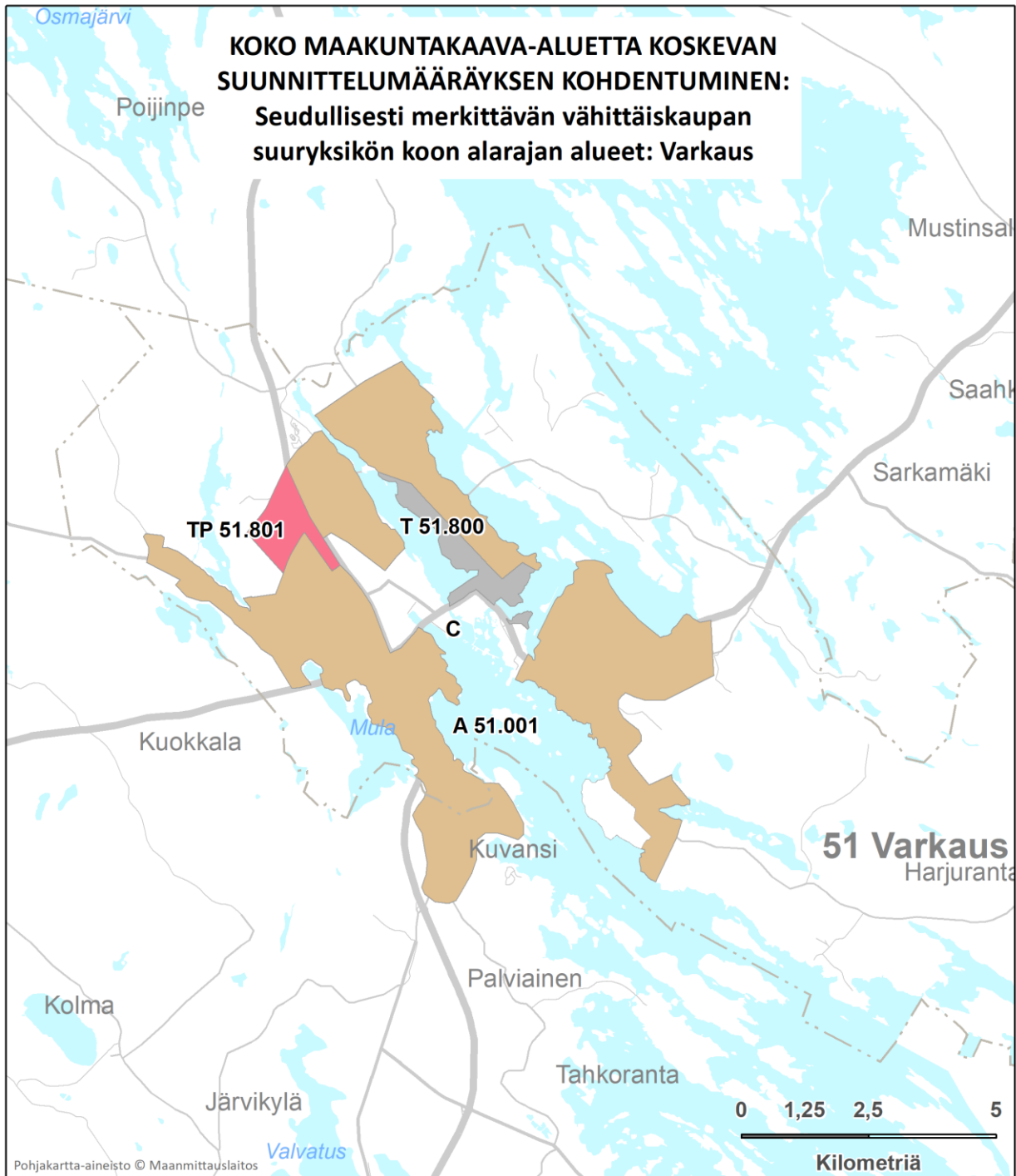
Seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alarajat, k-m ²			
	Päivittäis- tavarakauppa	Tilaa vaativa erikoiskauppa	Muu erikoiskauppa
Kuopio (pl. Nilsjä, Maaninka, Juankoski)	4000	12000	5000
Iisalmi, Siilinjärvi, Varkaus	4000	7000	4000
Lapinlahti, Leppävirta, Kiuruvesi, Suonenjoki,	4000	5000	4000
Muut alueet	4000	4000	4000

Muilla kuin edellä mainituilla alueilla seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alaraja on 4000 k-m².

Päivittäistavarakaupassa seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alaraja on 4000 k-m² koko maakunnassa.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee edistää kaupan kilpailun toteutumista.

Pohjois-Savon liitto

Kartassa osoitetuilla maakuntakaava-alueilla seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alarajat ovat seuraavat:

Seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alarajat, k-m ²			
	Päivittäis-tavarakauppa	Tilaa vaativa erikoiskauppa	Muu erikoiskauppa
Kuopio (pl. Nilsjä, Maaninka, Juankoski)	4000	12000	5000
Iisalmi, Siilinjärvi, Varkaus	4000	7000	4000
Lapinlahti, Leppävirta, Kiuruvesi, Suonenjoki,	4000	5000	4000
Muut alueet	4000	4000	4000

Muilla kuin edellä mainituilla alueilla seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alaraja on 4000 k-m².

Päivittäistavarakaupassa seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alaraja on 4000 k-m² koko maakunnassa.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee edistää kaupan kilpailun toteutumista.

Pohjois-Savon liitto